

ZALAI KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deáktér 1.
Telefon: 182. — Hirdetések átlakabás szerint.

Felolgozó szerkesztő:
Erős Sándor

Főszerkesztő:
Kemény László

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.
Előfizetési ára: Egy évre 10 kor, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. —
Egyes szám ára 12 fillér.

Az Itthonmaradottak kötelessége.

A háboru elmúlt husz hónapja rengeteg pénzügyi terhet rótt a hadviselő államokra. Már a régi idők hadvezérei is rájöttek arra az igazságra, hogy a háboruhoz három dolog kell: pénz, pénz és harmadszor is pénz. A haditechnika mai fejlettsége és a mostani háboru óriási méretei mellett fokozottan áll ez az igazság.

Ellenségeink, miután véres fejjel győztek meg arról, hogy a fegyveres mérkőzésben mindig ők maradnak alul, a kiéheztetés politikájához fordultak. De mert — hála az áldott magyar földnek — élelmiszereink dolgában jobban állunk, mint akármelyik antantállam, pénzügyi téren akarták megvalósítani kiéheztetési tervüket, amelyet tehát arra építettek, hogy addig húzzák a háborut, amíg pénzügyileg kimerülünk.

Az első három hadikölcsön fényes eredményei azonban alkalmasak voltak arra, hogy lehűtsék ezt a nagy kiéheztetési

kedvet. Miniket és dicső szövetségeseinket ezen a téren sem lehet legyőzni, amit az antant kénytelen-kelletlen kezd már belátni. Már szelidebb hurokat pengetnek, már Asquith sem akarja megsemmisíteni Németországot.

A most kibocsátás alatt levő negyedik hadikölcsön van arra hivatva, hogy ellenségeinket végleg kiábrándítsa győzelmi reményeikből. Soha jobban nem választotta volna meg a kormány a kibocsátás időpontját. A pénzbőség szinte hihetetlen arányokat ölt, a földművelés, ipar és kereskedelem a hábrzus konjunkturából igen nagy hasznot húz és — ami a legfontosabb — most már úgy be vagyunk rendezkedve, hogy már nem is vagyunk ráutalva a külföldre, a háboru szükségleteket minden irányban magunk pótoljuk. A háboru rengeteg költsége tehát itthon marad és új erőt ad az újabb győzelmekhez.

Ebben a nagy pénzbőségben tehát keresve sem lehet olyan jó tőkegyűmlőcsöztetési alkalma: találni, mint amilyen a hadikölcsönjegyzés, amely tehát nemcsak

a házával, de önmagával szemben is kötelessége minden magyar embernek.

Amikor fiaink, tesvéreink a becsület mezején, a harctéren: egészségüket, testi épségüket, életüket, mindenüket kockáztatják az itthonmaradottakat a hadikölcsönjegyzés hazafias kötelességének teljesítésére hívja fel a kormány. Jegyezzen tehát — tőle telhetőleg — minden magyar ember hadikölcsönt. Mutassuk meg ellenségeinknek, hogy mi ebben a háboruban csak győzhetünk, mert itt mindenki teljesíti kötelességét.

Harcol a béke.

A béke folytat most harcot a maga jogátért az élethez, a feltámadáshoz nyitott sírjából, ahogy a gytlökődés fektette a két év előtti nyár egyik tragikus reggelén. Léptéről-lépésre halad a béke offenzívája a háboru ellen. A harctereken nem pihennek a fegyverek, az ágyuk zenéje tovább is félelmetesen dörög, de pillanatnyi csendjében a gigantikus koncertnek, szefid hangokat hallunk, treuga dei tavaszi lehelletét érezzük. Mialatt Verdunél utolúlt roppan a gall erőfeszítés, mely nem tudja fentartani a vár-

Egy álomkép...

Csak álmaidban fogok megjelenni,
A valóságban nem leszek a tied,
Nappal az árnyam fog kísérni,
S éjjel zokog érelem a szived.

Ahol mi együtt jártunk szürke őszben,
Ott jársz majd búsan, egyedül
S beszélsz magaddal csendben rólam,
Ha telkedre fájás nehezül.

Hazudni fogod a vidámságot,
Ahogy most hazudod a bánatot,
S kérdeked szellőtől és madártól,
Könnyes szemekkel, hogy hol vagyok.

Csak álmaidban fogok megjelenni,
Mert el nem felejthetsz sohasem,
S én fel sem fogok tudni sírni,
Mert egy hur mezzakad odabenn.

VÁGÓ GÉZA.

Hárman.

Irta: Kortsák Jenő.

A tanácsosné finom fehér ujjával kezesen megfogta a porcellán tálat és jóakaróan mosolyogva Gáspár ur felé, így szólt:

— A vörös repából Gáspár ur! Kitűnően sikerült!

— Oh, köszönöm, — mondta Gáspár ur udvariasan hajlongva s kéjesen otthonosan csettintett a nyelvvel, egészen lehetetlen, hogy nagyságod föltje ne legyen kitűnő.

A tanácsosné föltje tényleg kitűnő volt.

— A la bonne-heure! szokta volt mondani Gáspár ur, miközben piaci piros száját kezesen összecseszesítozta.

Elsőrangú inyene volt és szakértő ezen a téren. És tíz év óta rendes vasárnap vendége volt a tanácsos uréknak.

Az állandó vendég jogaiméra a tanácsos urhoz fűzött mély barátsága, a barátság pedig kitűnő modora és fedhetlen karaktere adott alapot, amely tulajdonságok nélkül ez a nagy barátság a tanácsos ur

és egy közönséges, alantas hivatalnok között lehetetlen lett volna.

— Igen, Gáspár ur a karakter — mondogatta a tanácsos ur, mikor a tanácsosné kifogásokat emelt Gáspár urnak a magasabb ettikotteben való járhatlanságot eláruló modora ellen.

— A nagy erények kedvéért el kell néznie az aoró hibákat — mondta a tanácsos ur — a gyémánton is lehetnek karcolások — tette még homá, elégedetlen mosolyogva sikerült öletén.

Szerette a képietes és tömör mondásokat.

A tanácsosné animozitása Gáspár ur ellen különben érthető volt: Gáspár ur nem udvarolt neki, ami a nagy szépségű tanácsosné titokban igen keserietete.

De Gáspár ur egyáltalán semmiféle nőnek sem udvarolt.

— Feleséget eltartani az én ezernagyúság forintos fizetéséből lehetetlen — mondta kissé monoman s elmélázva simogatta apró, fürgo keszivel selymes, szöke szakállát.

A tanácsosné gunyosan nézett az apró emberkére és csöpiösen megjegyezte:

Utóvégre az igazi férfi, már az olyan férfi

falak lassú össze mlását, miatt az olasz próbálko és friss vére ful, miatt új lángjai lobbanak a régi tűzrekn, láthatatlan kezek esendesen a tanácskozó asztalok felé vezeték a sorsot intéző államférfiakat és szavukkal a fáradt nemzeti vágy, a minden erőfeszítést kiállott nemzeti akarattal beszél.

A kancellár önérzetes zavai mögött épen úgy ott lappang a béke akarata, mint ahogy az angol miniszterelnök harcias, de a béke lehetőségének kapuját szélesebben kitérő beszéde is a megértés útjára egyenlített. A napsugarak ma még szuronyerők millió tömegét szikráznak, de az első fűzereit fonják már a béke virágából a nagy koszorúnak, mely — ki tudja, talán már nem sokára — a vére szomszjas bálvány sírjára kerül. A pokoli zene, amely ma még bódítli a világot nem tud már olyan erős lenni hogy ne hallatszék rajta keresztül két beszéd, amelyek mindegyikében azért duzzad a nemzeti erő és elszánt akarat, hogy letérdelje, simítsa az utat, mely a közne megértés lehetőségéhez vezet. A pokolból, amely közel két év óta égget tiszével, megtálatlák a kivézető utat és akármennyire bizonytalanok is az első lépések, kétségtelen, hogy nem szívesen tér vissza arról egyik sem.

Uj lépés. Lépésről lépésre halad az új offenzíva — a békéért. A német kancellár és az angol miniszterelnök már megkezdék a vitakozást arról, aminek a nevét rengeteg idő óta számúzták az ajkakra a gyűlölet, a bosszu, a keserűség. A meggyőződésünk ádózatából, az ellenség összehúzótt álmáinak romjából ugyanaz a vágy, ugyanaz az akarat virul ki és a két államférfi első szavánál már odafeszül egész figyelmével az egész világ.

... Szívek és izmok küzdenek ma még. Ugy érezzük közeledik az idő, amikor a fáradt szívek lecs a szó ...

... érem, aki ember a talpán, az másképp segít magán, ha nem nőstíhbet.

... és haragosan utasította vissza férje figyelmeztető pillantását.

Mert Gáspár ur—igenkor kínos zavarba jett — igaztalan feszengett a széken s jó-ágos kék szemecskéit szigorúan összevonva, komolyan mondta, amint karakterek szokták:

... Én azt tartom — pardon egyéni véleményem, hogy deszulten nem két immorális viszonyt és nekem soha életemben nem volt nővel szerelmi ügyem — kérem egyéni véleményem, — tette még egyszer hozzá, boesánatkéően nézve a tanácsosnőre és mélyen elpirult.

— Teljesen, köztöletesen igaz van, mondta a tanácsos ur, aki fiatal korában nagyon morális volt de amióta kopasz fejével elvette fejedelmi természet fellegét, megbizgadt és a nyárspolgári erőnek követőinek sorába lépett Ezek után mélyebben is belböesztközött a témának a taglalásba és azt minden oldalról beható vizsgálattal alá vevő, közben kitérve a szerelmi morális és immorálisnak a szociológiai, pszichológiai, egyéni életre kiható jelentőségére, igen érdekes és követendő elveket és erkölcsi tetteket állítottak fel s mély szomorúsággal konstatálták, hogy azok a most emleltő romlott társadalmi elveket milyen ellentétben állanak.

Uzlet és hazaság.

Ex — a világháboru sok régt felfogást halomra döntött, de amellett sok olyan kiváló ellentétet is egy gyökényre terelt, amelynek szolid öszoenyekzetésében soha sem hittünk volna Podig megérték Imhol a uzlet és a hazaság, ez a két esküdt államlás a háboru szűlté hadikölesön fogalmában nemcsak hogy a legszöbben megértnek, de a legaldószabbban ki is egészítik egymást.

A negyedik hadikölesön most nyilatvoosságra került tervezetből világos, hogy aki a maga jögyzével részt vesz ebben a műveletben, az a ma elközelíthető, de egyáltalán meg is valósítható legjobb uzletet csinálja. Viszont azonban bizonyos az is, hogy amit a jól felfogott üzleti érdek követel: jövedelmelzöszögöl togya a hadikölesön minél általánosabb folkaralását, azt parancsolóan köteleességünk teszi a hazaság is, melynek annál hitvebben teszünk eleget, minél nagyobbira fokozzuk a hadikölesön sikerét.

Ami már most a ridegen vett üzleti, a hivatalos adatokból megállapítható az, hogy az új hadikölesön feltételei az alárokunk biztosítják mindarrakat a nagy elonyöket, melyeket a három előző nyújtott. A jövedek 6 százalékos lesz és 97 20 koronán boesájják ki. A pénztári jögy 5 és 6% százalékat hoz és 92 30 a kiböesítési árfolyama. Ezenkívül az esztrák-magyar bank a mindenkori kamatlábán ismét egy teljes százalékkal magasabb lombárdkölesönt biztosít ennek a hadikölesönök kötvényei számára is.

Olyan jövedelmelzöszögöl ez, a hozzáférhetőség annyira megvon könnyítve s a kölesönvöő állanakkora megszölt biztoságot képvisel, hogy nemcsak a háboru kockáján forgó háboru: exiszenziának, de saját maga ellen is megböeszthetetlen bünt követ-

... Ilyenfajta beszélgetések folytak a vasárnap délutánokon a fekete kavó után, mihatt illatos füstfelhők terjengették a kellemesen beburtozott, meleg órára elteleltette vele ha aszéké baldogtalanságot. A család érzeseket kéto dohányszóban a tanácsos ur és barátja, Gáspár ur között, aki egy zöles karszék kőre süppedve, elismerő fejbönd-sokkal meztára a tanácsos ur még szép vasárnap déljután, a kiténő ebéd után íránt, aki barátságával lehetővé tette az é szomján a szabad természet öltöz.

... A tanácsosné pedig ezáltal büszkett és álmaldozó szép szeméit szorozatlan pillentette, hol a a férje méltóságos komoly arcán, hol Gáspár ur keszes, mindig figyelme és rajongott szögöl, mozgékony alakján.

... Milyen unalmasnak, — sóhajtottá a tanácsosné és s jánálta önmagát Keserő konyveket meztöszölt élet löpva a szemében és tölbszer ismételte magában: Oh Zoltán ha tudnál mennyire szeretlek!

... E sóhajnak gyakori ismétlése határozatlan öszoenyöség volt méltalában hajló kedélyállapotára. Ilyenkor újra élet öntötte el Imreon arcát. Zöbenben meztára fehér ujjával a hímzöt, töl, mélyebben tárgyalt öltözött, figyelte az öra lapját a mutató balkezt. Mikor pedig az öra öntöt megkönyöszöndönten felémekkedett a parafalról s tölh ujjával van a két barátja, — Milyen unalmasnak, — sóhajtottá a tanácsosné és s jánálta önmagát Keserő konyveket meztöszölt élet löpva a szemében és tölbszer ismételte magában: Oh Zoltán ha tudnál mennyire szeretlek!

... az, aki fölöszöges pénzével nem siet a hadikölesönben egy a nemzet, mint jöngya legfontosabb érdekének minél hathatósabb támogatására.

... Mí a magunk részéről úgy látjuk a dolgokat, hogy a ránk váró ezt az új erőpröbat is közmegöledeésre fogja az ország kiállani. És pedig nem azért, hogy jó üzletéről is van szó. Azért nem eszupin mert a viszatölyt három hadikölesön mind ott tökiet ismét gazdasági életünk ereiben, tehát van pénzünk. De lesz sikerünk ismét, meztö nemzeti jövkönlök van szó. Hogy ezért meztö meztö aldozatra vagyunk készek és köpesek, arról biztatóan tanuskodik az a díesösöges szörov, mely már mögöttünk van, de ez a háboru is, melyben multunkhoz ország-világ tanúsága szöriut mindmáig méltöknak bizonyultunk.

— A béke érdekében a legszenlebb köteleességünk a IV. hadikölesönre minél előbb és minél többet jegyezni.

Előjegyzéseket a helybeli összes pénzintézetek elfogadnak.

HIREK.

— A király magyar vadászjövönyö.

... Ö fölöszö, mint értesülünk, legközelemben elfogadta a Hadsögeözö Hivatal felajánlotta Magyar Hubertus — jövenyt. A jövenyt, mely az elmült hetekben nagy sikerrel forgalomba került, az elesett katonák özvegyei és orvai alapja javára alapított.

— Milyen a magyar katona? Gyölesos Pal szakaszvezető az ötödik hadseregnek a katonája, azé a hadseregé, amelynek parancsnoka Borovics

... rosligotné ajtótól, ahol nyugasnak alba a kocsiba becsúszó az a Zoltán nevű földmüny, aki néhány órára elteleltette vele ha aszéké baldogtalanságot.

... A földmüny előbb a harmónikus, nyugalmas családi életben akkor következt be, amikor Gáspár ur egy szép vasárnap déljután, a kiténő ebéd után kiténő hár utóbban sétáltatva szintén kivágyott az íránt, aki barátságával lehetővé tette az é szomján a szabad természet öltöz.

... Andalgova baktatótt a városigeti illatot, életet, zözetimélelt belölök között. A komoly sühögö hárszózó szép szeméit szorozatlan pillentette, hol a a férje méltóságos komoly arcán, hol Gáspár ur keszes, mindig figyelme és rajongott szögöl, mozgékony alakján.

... Gáspár ur nem sietett ezen a tapon mégára. Valami kellemes nyugtalanságot érezt, anilyet régen, nagyon régen nem, hisz öves kört óta, amikor me, nem tudta felmáztól magába azokat a fölöszöges, a nyugalmas élet zavaró érzeseket, nem érezté Tögyöt talvél szövia a bujtó esti levögt és mélyében vagtt a lokok közö.

(Folytatás)

Szvetozár. Sokfelé fordult meg ez a Gyolcsos. Jari északon is a Sannál, meg a Kárpátokban, meg délen Szerbiában és az Isonzónál. Nem tért ki a veszedelm elől, bátran nézett a halál szemébe. Hat ízben sebesült meg, de sohasem bírt ki a kórházban. Még főformán meg se gyógyult, mindig máris vissza is szedett a harcra. Hetedszer a negyedik Isonzó esztában érte súlyos sebesülés. Ekkor már 3 kiütetéssel büszkélkedhetett. Nem tudta, hogy még mivel jutalmazhatná meg, így hát több magától tudakolták, hogy mit kívánna. Gyolcsos Pál pedig csak egyet kívánt, hadd láthassa parancsnokló generálisát és hadd bítsa: hassa holig tartó hűségéről. Természetes, hogy az a királyi herceg a kit a hős szakaszvezető látni szeretett volna, azonnal teljesítette Gyolcsos kívánságát és a nagybeteg katonát ágyához szittelt. Ilyen a magyar katonák és — maga Borovics gyolcsói tábornok, a ki egy bécsi lapban elmondja a jellemző esetet — hangoztatja ezt: — az ilyen katonával csak győzni lehet.

— **Térzene** Hosszu szünet után tegnap tegnapelőt megint hallottuk, megint gyönyörködtünk a katonazenekar játékában. Tegnap előt a sebesülteket gyönyörködtették derék zenejeink tegnap pedig a város közönséget és pedig a térzene legszebb helyén, a Deákterem S közönségünk valóságos élvezte Katt dirigens karmester művésztársának játékát és együttessel, amelyről ezáltal is csak a legnagyobb elismerés és dicséret hangján szólhatunk. A térzene műsora különben a következő volt: 1. Kutschera: Über Berg und Tal! Marsch. 2. Offenbach: Quertüre zur Oper „Die Szojardén! 3. Kuschel: „Am Wörther See! Kärtner Walzer. 4. Domizetti: Chor und Sextett a d. Op. „Lucia di Lammermoor“ 5. Oh-tiné: „Labbende Liebe“ Marschintermezzo. 6. Reményi: „Wann der Abend anfängt zu erzhellen“ Ungar. Lied. — 8 minden számban volt szün, ero, amit a partitúra megkívánta. Katt karmester nem maradt adós a partitúrák semmiféle követelményivel sem. Így volt ez mindkét szereplésnél. Daruoffer ezredes pedig, a zenének és a kiváló, igaz barátja láthatás, mint terem mindig frissebb babérokat az a törekvése, hogy a zenekar mindig tökéletesebb szórakozást és művelvezetést nyújtson a halgatóságunk. Megdicsejünk Daruoffer ezredes urat, mert az ő igyekezet, hogy a város társadalmával a Landwehrezred összeforjon mindinkább megvalósul. Udvariasság, figyelem, al-dozatkészség megannyi kiváló tulajdonsága, amely mindig kifejezésre jut, valahányszor hozzáfordulunk. S az ő művészetkedvelő lelkenek szép visszhangja a zenekar művészi játéka, amelynek szereplése minden alkalommal egy-egy döntőleges eszménye városunk életének. E pár sorunk is legyen bábérelve a zenekar és vezetőség érdemének koszorújába mely mindig dúsabban fonódik szereplése után. (dr. I. J.)

— **Kitüntetés.** Ófelség: a király Váry József 71. gyalog ezredbeli hadnagyot a harcra szerzett érdemeinek elismérésül a nagy ezüst érdemmel tüntette ki.

Váry József a helybeli főgimnáziumnak volt tanulója, ki a Lemberg mellett vívott harcokban súlyosan megsebesült. Jelenleg az orosz harcra felkészít szolgálókat.

— **Gimnázistánk végbizonyítványa.** Mint felhatalatosan közlik az e hé végével bevonulásra kötelez 7. és 8. ik osztály tanulók, nekülömben a tanítóképző és reáliskolái stb. tanulók is, végbizonyítványukat a bevonulás előtt egy hetel megfogják kapni. Akik pedig már bent vannak s szabadsághozatnak, azokat a f. hó 25 től június 25-ig a tanári kar külön oktatásban fogja részesíteni hogy június végével a vizsgálatot letehessek.

A tanári kar ezen különös elfoglaltságára való tekintettel a tanítások a gimnázium összes osztályai-ban június hé elején valószínűleg befejezést nyernek.

— **Egy évig élt golyóval szívében.** A háboru nem egy csodálatos, hihetetlenek látszó esettel gazdagította a sorsozót. Mar mi is megemlékeztünk egy orvosi esetről, a mikor is egy lémet katoná szívbillentnyjébe golyó furdott és mégis meggyógyult. Iasonló, talán még érdekesebb esetről ad hírt a Times párisi tudósítója. Egy Beaussant nevű orvost a tudomány akademiának számolt be az esettel. A francia orvos elmondotta, hogy 1914 szeptember 7-én egy francia kaptár a Marne melletti esztában sárgelgolyót kapott a szívébe. Huszonegy órával sebesülése után eszméletlenül találtak. Bevittek a kórházba, a hol keresték a golyót, de nem leltek meg. A katoná meggyógyult és kikerült a frontra s harcolt hazáért. Egy évvel sebesülése után vakbélbántalómával megint kórházba került. Megoperálták s operáció közben szívműködő zavarokat észleltek. Erre aztan Königen-súgárral megvizsgálták s a legnagyobb meglepetéssel konstataáltak, hogy a szívébe golyó furdott. Beaussant dr. 1915. szeptember 6-án eltávolította a golyót s a páciens nemsokára meggyógyult. Ugyanez az orvos egy másik katonát is sikeresen megoperált, a ki nek egy bombaszilánk furdott s szívébe.

— **Az ón és ólom revizálása.** A hivatalos lap legújabb száma a kormány több rendeletét közli bizonyos fémek és ötvözetek és ezekből készült egyes tárgyak forgalombahozatalának és felhasználásának korlátozása névre. A rendelet részletesen felsorolja az anyagok és tárgyakat, a melyeket elidőgeitlen, földolgozni vagy egyébként felhasználni nem szabad, többek között az egészen vagy tulajony részben ónból, ón-ötvözetekből készült stanniollemez, ha abban minceen áru becsomagolva: korsók, ürmértékek, egyéb edények, tálak, tányérek, tálcák, tedők, kanalak és egyéb háztartási tárgyak; csapok és egyéb szerelvények; készülékek alkotórészei és gyertyaöntőformák. A kiváló művészeti vagy történeli becsült tárgyak, valamint azon stanniollemez-készülékek, melyeknek összes súlya 5 kilogramm meg nem halad, nem esnek a jelen rendelet érvénye alá és azokkal birtokosok szabadon rendelkezhetnek. A betűket és általában a betűszedő-anyagot, az óska anyagot is beleértve, szinten felfoglalta a kormány. A rendelet a fém kénszereladást mondja ki, ellenben a beváltás áráról nem tájékoztat.

— **Az újság nélküli város.** Jászberény város helyi lap nélkül van. Az összes lapok beszüntettek a megjelensé, aminek indokát főképpen az érési mértékben fokozódó papír drágaságában s a napról-napra erősebbé váló papír- és munkásihiányban kereshetjük.

— **Katonaság és rendőrség.** A Külgö Hadügy írja: A katonák gondosan kioktatják a felölt, hogy minden felszólításnak, melyet az állam és a városok közbiztonsági közegai szolgáló hatáskörükben hozzájuk intéznek, engedelmesséval tartoznak. Ezek a közegek jogosítva vannak katonai személyeket letartóztatni, valamint tetleges ellenállásuk esetén velük szemben fegyverüket használni. A katonák kötelességük — a szabályok értelmében — közbiztonsági közegeknek kötelességeik teljesítése közben támogatni. Az öröknek, járőröknek és őrségeknek rendőri közegeket semmi körülmények között nem szabad letartóztatniok.

— **Eltűnt katonák nyomozása.** A cs. és kir. közös hadügyminiszterium, a magy. kir. honvédelmi miniszterium és a Magyar Vörös Kereszt Egyeslet hozzájárulásával és támogatásával a budapesti „Tudósító Iroda” múlt év december óta „Katonanyomozó-jegyzék” címmel lapot ad ki, amely kizárólag az eltűnt katonák felkutatását célozza s a katonák sikerességének előmozdítására sok keresett katoná arcképet is közli. A lap — melynek élén gróf Batthyány Lajos és gróf Hadik-Barkóczy Endre főmegbizottak állnak — havonként közezer jelenik meg legalább 15,000 példányban és az összes csapattesteknek a harcra és a front mögött, az összes kórházaknak Magyarországon és Ausztriában, valamint a hadifogságból hazatért rokkant katonáknak hivatalból ingyen küldeti meg. A lap felolása szerkesztője B. Virágh Géza. A kutatások közlési feltételei meg tudhatók a „Katonanyomozó-Jegyzék” szerkesztőségében és kiadóhivatalában (Budapest, IV., Váci-utca 38 T. emelet)

— **A burgonyakészletek bejelentése.** A múlt év tavaszán a vasúti szállítási nehézségek és egyéb akadályokból kifolyólag az ország némely részén nagyobb burgonyakészletek eladatlannal és felhasználatlannal maradtak és elrothadások által a gazdák érzékeny veszteségek sújtották. A folyó évben, midőn a burgonya szállítása kormányintézkedések által is bizonyos mértékig korlátozott van, még fokozottabb mértékben fennáll annak lehetősége, hogy az ország egyes vidékein a gazdákat ily károk érhetik, míg az ország más vidékein a lakosság az élelmezési celokra szükséges burgonyát is alig tudja biztosítani. Ezért a földmivelségi miniszter felhívja a vármegyék alispánjait, így Zalavármegye alispánját is, hogy figyelmeztessék a gazdákat arra, hogy amennyiben még eladatlannal burgonyakészletek lennének, azokat a földmivelségi miniszternél bejelentés nélkül jelentésük be, aki ezen készletek megvédelmére iránt a szükséges intézkedéseket a lehető legelőrebb idő alatt meg fogja tenni. Ha a gazdák a bejelentést meg nem teszik, az ebből kifolyólag őket érő károsodásért senkit felelőssé nem tehetnek.

— **Szállítási igazolványok.** A földmivelségi miniszter urnak néhány nappal ezelőt kelt rendelete szerint 5 métermázsán aluli mennyiségben burgonya szállításhoz továbbra is a rendőrség adja ki a szállítási igazolványt, ennél nagyobb mennyiségre, vagy ha valaki egyszerre több címre, vagy ha többször ugyanazon címre akar burgonyát szállítani, továbbá tengerre és az ebből előállított élelményekre a szállítást a földmivelségi miniszter engedélyezi.

„BERLIN”

NAGYMOZDÓ SZÍNHÁZBA!

mindennap tartatik előadás a legérdekesebb és a legválogatottabb műsorból van összeállítva. — A „BERLIN” színház agilis igazgatója, hogy az előadásokat még érdekesebbé tegye, egy új modern, a mai kor szaknak megfelelő, legújabb szerkezetű vetítógépet szerzett be, miáltal a képeket még sokkal szebb és tisztább kivitelben mutathatja be a m. tisztelt közönségnek. A „BERLIN” mozgószínház előadásai nem szorulnak díszretrre. Est csak látni kell mindenkinek. — Hisszük és reméljük, hogy a t. Közönség az igazgatóság fáradságát és áldozatkészségét az előadások tömeges látogatásával fogja honorálni.

Irodalom.

— A pápaválasztás jogtörténete és tételei joga. Irta: Lukács József, főgimn. tanár. A vaskos munka a pápaválasztás történeti fejlődésével foglalkozik, amíg az jelen alakjához ért. Mindenkinél érdekesebb és tanulmányos olvasmány, amely meg egyrészt szigorúan tudományos, másrészt könnyed stílusával élvezetes olvasmány. A világtörténelem e jelentős mozzanatának ismerete minden kultúremler tudásának szükséges része. A mű ára 4 korona. — Kapható Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében, Nagykanizsán.

— Új Idők. A világháború legújabb krónikása, irásban és képből az Új Idők. A mi érdekes esemény a négy világrész határain történi, azt mind élénk tárja festői szépségű képekben. Érdekesség művészi művelés és előkelő ízlés jellemzi Herceg Ferenc hotilapját, az Új Időket, melyek minden száma aktuális közleményeiben, elbámulásba és regényeiben is egyaránt a szépirodalom ápolója. — Előfizetési ára negyedévre 5 korona. Kiadóhivatal, Budapest, VI. Andrássy-ut. 16. sz.

— A „Vasárnapi Újság” minden száma gazdag tartalommal jelenik meg. A „Vasárnapi Újság” előfizetési ára negyedévre 6 korona, Világ-krónika-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Újság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. Egyetem-utca 4.). Ugyanígy megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

— Az „Élet” szépirodalmi és művészeti hotilap (szerkeszti Andor József) gazdag tartalom, érdekes és aktuális képek egészítik ki. A kitűnő lapot melen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári-ut. 15/e. — Előfizetési ár félévre 10 kor. Mutatványszámot késséggel küld a kiadóhival.

MILKA

Suchard
KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ

ROVÁS

Vezércikk

Világháború

a legjobb tájékoztató magyarázattal és térképpel

Közgazdasági rovat

Napihírek

napenkénti szennzációt az

AZ UJSÁG

POLITIKAI NAPILAPNAK.

Vasárnaponként két közkedveltségű mellékletet ád az AZ UJSÁG. Egyik: „Az Asszonyok”, a másik a: „A Gyermekeknek.”

— Aki a világháborúról és egyáltalában minden eseményről, színházról, művészetéről, irodalomról bőven és megbízhatóan óhajt egy kitűnően megszerkesztett napilap keretében értesülni, szesse elő az AZ UJSÁG-ot.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	32 korona.
Félévre	16 "
Negyedévre	8 "
Egy hónapra	2 K. 80 f.

Megrendelési cím:

AZ UJSÁG KIADÓHIVATALA Budapest.
VII. Rákóczi ut. 54. szám

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni vetélytársainkat. Az élelmesség nem

ÁLL

egyéből, minthogy ne kessünk egy pillanattig sem, hanem soron kívül vegyük igénybe

A

„Zala Közlöny” hirdetési rovatát, mert itt határozottan eredményt ér es a magyar hirdetés

VILÁG

hirdetesen itt megtalálpa. A hirdető rövidítő alatt meggyőződik az eredményről. — annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zala Közlöny” rohamos fejlődését, ez pedig világosan jelenti, hogy

AZ

ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek kellő haszna van. Szemesnek áll a világ, vaknak az

ALAMIZSNA!

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legújabb divatu levélpapirokban
és névjegyekben
Nyomatványok izléses kivitelben jutányos árban
gyorsan készíttetnek.

Tanintézetek részére szükséges cikkek
dús raktára
Jegyzői és egyéb közigazgatási nyomatványok
nagy raktára.

ZALAI KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deáktér 1.
Telefon: 182. — Hirdetések díjszabás szerint.

Felolvasó és keszítő
Erős Sándor

Állománykezelő
Kemény László

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.
Előfizetési ára: Egy évre 10 kor, fél évre 5 korona, negyedévre 2 korona 80 fillér.
Egy... 4r.

Az új termés értékesítése.

A tavalyi évben először kísérlete meg a kormány a Hadi termény Rt. után a gabonaneműek központi értékesítését a begyűjtött gabona liszté váló feldolgozásának és a fogyasztókhöz való eljuttatásának központi organizációját. Az új szervezet eleinte csak kezdő bajjal, az úgynevezett gyermekbetegségekkel küzdött, amiben nem kis része volt annak, hogy a H. T. szervezetre és az egész gabonaértékesítés teljesen új rendjére vonatkozó szabályokat a kormány, meglehetősen elkésve léptette életbe, úgy hogy az új termés már elszállításra várt, amidőn a H. T. éppen csak, hogy megalakult. Ezek a bajok, amelyekkel tavaly az új szervezet járt, a továbbiakban is éreztették hatásukat és legfőbb okai voltak azoknak a zavaroknak, amelyek a campagne folyamán megérettéltek. Mindezek dacára azonban nem lehet kétségbe vonni, hogy az új organizáció derekasan igyekezett megbirkózni az óriási feladatokkal, amelyek ráhárultak és amennyire

nyire a viszonyok, a szervezés késedelme és hibái megengedtek, az új organizációról el lehet mondani, hogy tényleg bevált.

Mivel a gabonaértékesítésnek ez az új rendje a következő campegneban sem lesz elkerülhető, a tavalyi tapasztalatok okultva, helyesnek tartjuk, ha a kormány siet a vonatkozó rendeletek kibocsátásával, de minden esetre nem annyira, hogy az érdekelttség tapasztalatait és kívánalmait meg nem hallgatna. Ugy vagyunk értesítve, hogy ezek a rendeletek már elkészültek, sőt május hónap első felében ki is bocsátatnának, úgy hogy az érdekelttségnek mindent el kell követnie, hogy kívánságait még idejében érvényesíthesse az új rendelkezések érdekében.

Kétségtelenné tartjuk, hogy az a központosítás, amely tavaly a gabonaneműek értékesítése és felhasználása terén először nyert alkalmazást, az új campagneba érvényes szabályozásban további haladást fog tenni.

Am éppen az elkerülhetetlen központosításnak ez a fejlesztése még szüksége-

sebbé teszi másfelől a H. T. belső organizációjának kiépítését, működésének ellenőrzését és az összes érdekelttség panaszainak kielégítését, még pedig magában az intézményben. Ebben a tekintetben a legtöbb biztosítékra és a legnagyobb mértékben való figyelembevételre éppen a kereskedelemtől van számunkra, mert egyrészt egzisztenciájáról van szó és mert másfelől az egész érdekeltségből a leggyöngébb fél az új értékesítési renddel szemben. Gondoskodni kell tehát arról, hogy abból az új rendből az önkény, a tetszés szerint való kedvezés, másnak, mint a jogosult érdeknek szolgálata kizárassék és lehetőleg igyekezni kell arra, hogy a kereskedelem a maga egzisztenciális érdekeit a központosítás kiterjesztésével fokozottabb mértékben megtalálhassa.

Ezzel szemben arról kell hallanunk, hogy a gabonaértékesítésben érdekelt többi tényezők meglehetősen túlzó követelésekkel lépnek fel a kormányval szemben, holott ez az érdekelttség már az előző campagneban igen jól megtalálta a maga számítását.

Kórházban.

*Katoná fekszik valamennyi ágyon.
Beleg az egyik, sebesült a más;
Mind arra vár, hogy újra labra álljon,
Mert valamennyi régen áll tanyáz.*

*S míg lassan pereg óra után óra.
Mindentek hősi tettekről mesél:
S én elhiszem e szürke emberekről
Hogy ők a hősök s nem a hadvezér.*

*Van köztük egy, a leghangosabb száju,
A harcos idők legnagyobbja tán!...
S mosolyogva sugják a legények róla,
Hogy nem vett részt még egyetlen csatán.*

Nagy Lajos.

Hárman.

Irtó: Kortsák Jenő

II.

Egyeszer zavarban megállott. A hűvös nyomon egy pár sétált. A nő gyönyörű termetű volt és szorosán szerelmesen simul a férfi karcsú alakjához. Távlatban egy kocsis állott.

Gáspár ur zavarban állott egy ideig. Valami fájdalom, eddig sohas érezt irigység fogta el a lelkét két rud szemekkel nézve az ölelkező párt. Végre még egy pillantást vetett a hölgyre, aztán nagyot sóhajtva, lábujjhegyen, diszkrétan, karakterhez illő módon távozott.

Néhány pillanat múlva egy kocsis haladt el mellette.

A tanácsosné állt benne az illető karesu férfiú oldalán.

A következő napon zoktanlan időben kopogtatott Gáspár ur a tanácsosné úrnál. A tanácsosné egyedül fogadta. Gáspár ur nem fogadta el a kínált helyet.

Sápadtan és szilárdan állott két újját Ferencz József kabátja gombjai közé dugta és így szólt:

— Asszonyom, sajnálom, hogy egy öre nézve kellemetlen ügyet kell megbolygatnom. Sajnálom, de lehetetlen másként cselekednem. A férjének igaz, szinte barátja vagyok. Ez a barátság feljogosít engem arra, hogy a boldogságát fenyegető minden veszély ellen, amennyire csekély erőmtől telik, megvédjem.

Mély lélekzetet vett.

— Asszonyom, ön tudja, hogy én férfi vagyok. — mondta rövid sóhajtás után, — emeltem hangot.

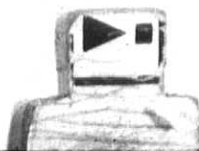
Tudom, — mondta az asszony megtörténn.

— Gáspár egy pillanatra zavarba jött. Aztán visszaméltkezett arra, amit feltett magába, mielőtt idejött és kissé halkabban folytatta.

— Én nem akarok Önnek ártani és csak vissza akarom adni ennek a családnak a veszélyben forgó boldogságát.

Az asszony halkan emelte fel szelid, puha fényű szemét.

— Ön ugye megígéri, hogy az illető úrral — ennél a szóval hídér és kezdetlen volt a hangja — az illető úrral örökre szakít?

A negyedik nemzeti hadikölcsön.

A jegyzési idő tartama.

A világháború roppant haditerhei negyedikben szőlőjük próbátétele a magyar nemzet gazdasági életét és ösétől örököl kiapadhatatlan hazánál adozatkészességét. A kelendő gyűmölcsötétet kereső nagy töke sietve jelentkezik a maga sok millióival. De ez a pár száz millió csak szállást készítő előcsapat a d-rékladnak: az öten. száz és ezer koronás kisjegyzéseknek, meg a több ezer koronás közpénjegyzéseknek az alatt a harmincharom nap alatt kell tömött sorokban felvonulniok, amelyet a pénzügyi kormány aláírási időtartam gyanánt megszabott.

Ez a der-klad most is döntő szerepre hívott a negyedikben megvívandó nagy pénzügyi esakánál. A sok apró tételből az ország-zerte felakado kis patakocskák százezereiből lesz majd a humpolygó, hatalmas, milliárdos pénzfolyam, amely széles, teherbíró hátán diadalmasan viszi előre hősiesen kordoló fiaink hadseregét. A jegyzési időtartamnak több hétre terjedőleg történt megállapítása azt a célt szolgálja, hogy egyrészt a jegyzési terhelések elterültesse, másrészt, hogy a tájkozatlanság, a kéznél nem lévő, de jegyzésre szánt összegnek előteremtésére, a hatalmas propagandára kellő idő álljon rendelkezésre.

Fel kell azonban hívniok a közönség figyelmét arra, hogy az e hó 9-től május 23-ig terjedő jegyzési idő a kötvények kibocsátási ára szempontjából két részre oszlik. Ugyanis, a 6 százalékos járadékkötvények ára — amennyiben a jegyzés május hó 5-ig bárárolag történik és az ár egy összegben fizetett ki — száz koronánként 30 fillérel kisebb (97 K 20 f), a május 6-ától május 23-ig terjedő időben eszközölt és egy összegben kifizetett jegyző-

seknel, amidőn a kötvényért már száz koronánként 97 K 50 fillért kell fizetni.

Ugyancsak 30 fillér a különbözet az 5 és 6% százalékos állami pénztári jegyeknél is; amennyiben a jegyzési idő első felében az állami pénztári-jegy ára 91 K 90 fillér míg a második felében már 92 K 20 fillér.

A kétféleképpen megállapított jegyzési ár abban léli magyarázatát, hogy az időközli kamatokat a későbbben történő jegyzéseknél figyelembe kellett venni. Tehát különösen azok, akik itthon tartogatott pénzüket szánták a hadikölcsönre, a saját érdekében jól teszik, ha már a jegyzési idő első felében sietnek a jegyzéseiket megtenni, mert ezzel 30 fillér ártóllyan nyereghez jutnak. De eg öklent is kiváratos, hogy a jegyzések túlyosó részt már az e célra megszabott időtartam első felében megörténjenek. A 30 filléres ártóllyamkülönözet a gyűmölcsözön elhelyezett tőkénél is lefutóbb teszi a korai jegyzést minden kamatvesztesség nélkül. A minél korábban történő jegyzéseknél futtósága abban rejlik, hogy biztató hatással vannak az ingadozókra, a késedelmezésre és így a kölcsön sikeres jelentős mértékben emelik.

Kronika.

A legérdekesebb hírek.

Talán kissé meg is kóstolt a pár sorommal. De háború van. Mentem ez a nagy-körömbűs Háború, s nagyon nehéz az újságírás. Sok a betű, a szedni való s kevés a munkás kez. Sántítunk a megtevéseben, a tudósításban egyaránt. Kisebb nagyobb különbséggel így van ez mindenütt.

Hangverseny volt a minap a tartalékkörházban. Sok szép törökös és gondokodás előzte meg ezt a hangversenyt. Peldás volt a terve s közvetlen

A gabona préminalása tavaly a közérdekében nem vált be és legfőljebb abból a szempontból volt rá szükség, hogy az előző campaneiból fölötté gyöngye készletek maradtak. Az idén a helyzet több irányban gyökeresen megváltozott, úgy hogy a prémiumos gabonára semmi szükség nincsen. Ugyanez áll a gabonaárakra általában, mert mindenki előtt ismeretes, hogy a gabonatermelési költségek emelkedése a háboruban bőséges fedezetet talált a tavaly megállapított gabonaárakban úgy, hogy komolyan csak ezeknek az áraknak a leaszállításáról lehetne szó. A kormány már teljesen tisztában lehet azzal hogy a gabonaárak fölemelése nemcsak a fogyasztást sújtja érzékenyen és tápot ad arra, hogy a többi érdekeltég valóban jogosult új követeléseket tamasszon, de messzemenő hatással van a termőterület felhasználására, valamint a többi növények termesztésére és ezzel az egész gazdasági élet alakulására. A gabonaár az a sarkpont, a mely körül nemcsak a gabonaértékesítés új rendje, hanem az ország egész gazdasági élete fordul és a kormánynak erősnek kell mutatkoznia, hogy az országos érdekeknek érvényt szerezhesse az egyoldalú osztály-érdekekkel szemben.

— A béke érdekében a legszenlebb köteleességünk a IV. hadikölcsönre minél előbb és mennél többel jegyezni.

Előjegyzéseket a helybeli összes pénzintézetek elfogadják.

A tanácsosné egészen összetört Gáspár ur férfia, szilárd fellépe alatt és halásan mondta: — Igérem.

— A családi életben előfordulhatnak zavarok, amelyek — elismerem — fájó sebeket üthetnek az egyik, vagy a másik fél szívére, de a köteleesség az elől, mondta Gáspár ur könnyelábadt szemmel. Én méltánylom az Ön fájdalmát — így folytatta — és esodálattal hajlok meg nagy köteleességérzet előtt.

Gáspár ur meghajolt és a kezébe vette a tanácsosné puha, s meleg kezét és megesókolta. Ő nagy jellem. Lemondani csak az igaz jellem tud! — gondolva magában és még egyszer felomelt szeméit a tanácsosné könnyektől csillogó nagy szemvire és meghatottan, de megnyugodva távozott.

Ez az ember valóban lérfi és neki köszönhetem, hogy egy ostoba lépéstől megmentett, — gondolta a tanácsosné egy vasárnap délután, amikor bizonyos idő múltán nyugodtban találta életének cet a szomorú eseményét megélténi. Következtes, vajjellen — és még mindig a tülében esengett Gáspár ur hideg hangja: „Asszonyom ez kötelesegen.”

— O szilárd karakterű nő — mondta magá-

ban Gáspár ur, mikor néha összetalálkozott a szemé a tanácsosné lemondó búfájós szemével és sajnálkozva nézett a tanácsos urra, aki ennek a kincsnek az értékét nem tudta méltányolni.

Ezentul többsét foglalkoztak egymással. És Gáspár ur elbivoltan fejezte fel az asszonyok eddigi rejtett szépségeit, gyönyörű lelki és szellemi tulajdonságait. Hosszu eszmecserekké és vitákba bocsátkoztak és Gáspár elkáprázta nézte a tanácsosnét, amint a selyem panyolából elővilláló fehér karjait, hajlékony, finom gesztu okat itt le a levegőbe s kedves, dallamos hangján a legkönyvőbb témákról bámulatraméltó szellemességgel és könnyűéggel eszavogott.

— A tanácsos igazán nem érdemli meg ezt a tökéletes asszonyt — mondta néha magában és nem tudta többé leküzdeni azokat a vágyakat, amik ostoba, husz éves ösa óta nem háborgatták a nyugalmát. Nyugtalanul csillog szemmel nézte az asszony bőséges alakját, amint hajlékony gazella termetű síkolt lebegett fel — alá a szobában.

És egy nyugodtalmas vasárnap délután, mikor a tanácsos ur illatos szivarját sziva kesőn eltlenesz kedett a székében és jószáosan mosolyogva dicsérite

a családi életet és ezzel kapcsolatosan sítta azokat a betűket, akik nem átallják önző, gyilkos kézzel belopózni és elrabolni ami a legszenlebb: a családi boldogságot. — Gáspár ur hamiskásan mosolyogva i, y szót:

— Van egy esze, mikor az ilyen betűrőt nem lehet kárhözválni.

— És az? — mondta a tanácsos ur lustán nyújtózóvalva.

Mikor a betűrő olyan kinszet visz el, amilynek igazi értéke a tulajdonosnak ninc tudomása. — Hisz a tulajdonban az eszthen nem fogja meg a gazdát. Sőt hasznos munkát végez, mert lehetővé teszi, hogy az a kincs nemes tulajdonságait kamatoztathassa, feltételezett boldogíthassa.

— Ez igaz szellemesen volt mondva — mondta a tanácsos ur. És jászén nyevetett, mert eszébe jutott egy pár óráig tartó, akiknek volt ilyen kinszük.

A tanácsosné ugyanakkor a háruk mögött állott és ott mondta:

— Milyen erkölcsösek maguk!

És halásan amított egyet Gáspár ur huncut, szőke fején.

(Vege.)

sikeres, gyönyörködtető a kivitele. Féléjszámig örvendés és egyúttal szomorú látvány is volt a torva s köztelen sikeres, gyönyörködtető a kivitele. Féléjszámig örvendős, de egyúttal szomorú látvány is volt. Örömtől ittas szemmel lápált a pódiumra a sebesült tábor, amely előtt az ágyúk és gépfegyverek pokoli zenéje helyett Katt dirigens Landwehr zenekara szóló zsepen, szívesen tartalmassan Műsorok édes-kes és magyaros is volt minden ízében. Dícsérték meg az előadásért és rendezésért Darnhefer szerdest az-eknek igaz előléptet s Katt karmestert, a lelkes dirigenszt. Dr. Fränkl Mária enke is gyönyörködtető volt. Karpás Nelly szavalata pedig egyenesen műveltség kárpát ment. Róla s szaváló művészetéről érdemes lenne fölbbet is írni. Művésze bizonyára még ömlögött lesz az országban. Grunhut Anyu táncja is erőssége volt a műsorok. Mennyi találetkönyv, művészi, kifjező erő, egyéniség s talantum volt abban a három táncban, amelyet bemutatott! A közvételtség vázása alakította sokkal plasztikusabbá tette s új oldalról mutatá meg a szélessége s tehetősége, a művészi értékét Grunhut Anyu. Diska József hadnagy enke fölül áll a napi élet kronikáján. Róla is azt mondhatjuk, művész, leten áldotta tehetőség. Örömmel halottuk. A zongorakíséretben dr. Balta János koncerttel nemert tehetőséggel Károly Mor főhadnagy szelene konferenciát volt. A két szelent vezető vezet közömbö megható belezése volt a műsorok.

A főtmuzeum Kárpát-ünnepe letűnt föl előtti volt a városkaza díszterében. Az anyagi előlényét írjuk ide mind-ak-élt. Ez a mérleg szep szavó bizonyíték a siker mellött. Hogy a közönség meghatótt, megindult volt — s adományozott a feladott kárpáti falvak és tüzhelyek felépítésére. Közel háromfél-száz (247 kor. s néhány filler) korona tott be. Az önkéntes adományok találakba telhilt a nagy és szep számú közönség, a tanárok és a tanítványok fillére egyaránt Örömmel regisztráljuk ezt. A műsor középpontja Kovács Antal piarista tanár beszéde volt. Ünnepi zánat, tartalmas asszj, szónoki remek, a pedagógus tanítás, a hazafias piarista lelek érző szíve és szava volt Kovács Antal beszéde. Többet nem is írunk róla. Az intézet-i értesítő teljes egészében közli s nem mondunk banálást, smikor azt állítjuk — meg sokan fogják elvezni, s tobbon tudják megkönyvezni azt a beszédet olvasás-akor. Botzger Ferenc és Doló-rehall Zoltán s. u. tanúlok — mindkétlő a hádsereg jégysége — szavalt az ünnepen. Szep volt, kedvelgett érőtől duzzadt, mind a ket szavalt. Az érzés és kifejezés aranyalata gyönyörben tükrözödek vissza a szavakban s a hallgatóság — szemében Megkönyvözök mindketet, mert igazon elveztek az idők szavát, az események komolyságot a szavaklatokban. A műsoron a főgim enekkar öt számmal szerepelt. Ennekket dr. Lukács József piarista tanár vezette. Az enekkar növele régj. jöhről Esdeklő volt a Himnusz, ezüstöl a Honfi dal, szenyvelyes a Fel, fel vizek induló, buzdító szöszkötök harsogott a Hirtel-ndy induló s Székhöl szakadt fogadalmon orfe volt a Szózat. Így volt Horváth György piarista igazgató szívből ölléttett az intézet orjeasok. Tervei enek és valósulnak az

ifjúság lelkeben — es bevezetotta a Kárpátok ünnepe.

Minden iskola ünnepeit hétfőn. Szep szavóval és lelkeséssel Ezt igértte polgári iskolák gazdag műsora s meg is valóstotta. Van a következő tudósítás mondja: A polgári iskola és helyi-iskola Polgári Egylet nagytérben tartották meg szep és előkelő közönség jelenlétében az ünnepeit. A város képviselőkben orjelet Havicz jégysége.

Az ünnepeit a Himnusz, ezüstöl. Majd Wahi mészky Albe szavaltól. Ezt orjelet es verset. Miköz Tamás, kárpát bűni szepem. Ezután polg: Enkedő enekkar mesélte a hazafias szöszkötök dal Schellomantál. A nap jégysége. Részlet jégys tanár ut melatán fölött, szep lelkesességgel. A fel olvasas után a Hunk enekkar előnekelte Ücse bizony. — nepeit, Majd Béla Lipos IV. osztály szavalt. Egyszer volt, ha nem volt e verset Grossinger Antalról szöszkötök s szöszkötök enekkar bevezet fölött. A műsorok a városban 120 kör adományozott.

Az iskolák is szep a nap jégysége. A műsorok a pedagógusok tehetősége.

Dr. Neumann Ede bevezet a város szöszkötök, talán egyesület orjelet s jégységei szöszkötök, a sikeres elvezetés, előkelő közönség jelenlétében a díszterés meg előkezesen szöszkötök, meghatótt el a felhívás, a szöszkötök, a felhívás közömbö teremkönyvölég is fogadalmat szöszkötök gyönyör s eredményt orjelet a hadiköltség orjeletben. Dr. Neumann szavalt es hangos szöszkötök olvasást — erősen hisszük — mindazok tehetősége szöszkötök.

Kristófek Vendel a tartalékosokhoz katonai pátere díszterés búzöszkötök a **felső templomban** mind- nap délután — orak s napjait áhítatosságát tart. A sebesült áhítatosságát sokan látogatták a tükör köztől is. Szól az úra a magyar jégysereg jégységeit. De nem emlékeztetünk meg arról a szep es lel kemelő reggeli áhítatosságáról sem, amelyek a szent misék alatt a különböző korházakban vegbe mennek. Heterer vizek orjeletkönl s szöszkötök. Ég felé az úr s az úr orjeletkönl a sebesültökkel együtt veszik a legszenetlő esedelt magukhoz. Hány szöszkötök száll vissza az igazs beke az áhítatosságát nyomaan — csak az-eten jégys, az-isten tudja Krisztók páta szepem eredményesen vezeti hitvánat. Sokat tesz. Sok eredmény is két munkája nyomaan szaporodunk a heter vizek orjeletkönl s a lelkek nemcsak virágzóttal teltek meg, hanem az igazs bekevel is. Puffó Enke s nyolc Szöszkötök Honka s di Tanóly orjeletkönl es vizek s Hahos Ersek szep polgári nem-es lelkeség, sok lelkek igaz gyönyörjött szöszkötök.

Hargitay Bertalan a Post Kereskedelhet Bnk nagykanizsa buszjók jégysége főnöke a napokban megvált állásból, Nagyváradra megy. Bk. lyának is es sokan igazs bekevel köztölük. Sok reményvel enekkar munkájára orjelet könter, de a nagyváradiak is Ezt olvasnak ki mit most is a lapjainkól. Nem tudva Tehetősége s szöszkötök egyaránt jégys ad a városban. A nagyváradiak tonát

gazdagabbak lesznek egy kiváló egyéniséggel. De a városvezetők lesznek. Társadalmi életkönlből kizsákol az ő nem-es egyénisége, akiről pedig azt hitük hogy orjoke a miénk marad. A szöszkötök elötötte magát, jogosult volt tehát nézetük. Utravalón moníjuk uri egyéniségéhez — legyen a boldogság kísérője s hű társa Nagyváradon is.

Bangha Béla jezsuita atya a jövő héten városunkba jő s szentbeszédököt tart a felső templomban. Mond munk is elég kell, hogy az országos hírű hittérítő szöszkötök elővetelő elé a legnagyobb várakozással tekint városunk katolikus társadalmá Szavaira, bevezetésre szüksége van sok tükádt lelkeknek, hogy a hazs élet üdősége ismet vissza térjen oda.

Kritikus.

HIREK.

Skvör Dezső gyaása Sulyos csapás orjelet Szöszkötök Dezső m. kir. hórészszázadost, kinek edes anyja éltének 70. évében váratlanul elhunyt. A halogatói hitét tetemes l. h. 5-én d. u. 6 órakor fogták orjelet nyugatonra helyzetetű a Fróm. kath. síkerében.

Személyi hír Dr. Fiumi Aladár miniszter kiku dat helyi h. h. amuzium polgári iskolák látogatóra behívti napot városunkban fölött.

A közepiskolák évszázó vizsgája. Ertesztetünk szöszkötök a vallás- és közoktatásügyi miniszter értesítöl, hogy a magyarországi közepiskolákban ebben az évben június 8-ig lejezzek be a tanulók.

A városi közgyűlés, mely tegnap a legutányabb érteklődés közepett zajlott le, kimondta, hogy a hadikölts-önre a város 150 000 koronára s a főgimnazium ösztöndíjalapokot legyzi.

Éltatarozta továbbá, hogy az övönök, díjuokok s egyéb vártak alkalmazottak a háború megelyt és pótlókat janu 1-től visszamenőleg más városok példája szöszkötök szintén megkapják.

Amennyiben a város költségtelése betelölőtt meg nem nyerhetett a képviselőtestület felhatolmazást adott, hogy a legutolsó költségtelés keretében a város fizet sokat feljósithessen, szöszkötök megadja az indemntást.

A katonai beszállásolási díjakra vonatkozólag az addigi rendelkezlet öhajítja a képviselőtestület fenntartani de természetesen úgy, hogy a szállásadók ne csak jégyséret, hanem pénzt is kapjanak.

Egyéb fontos közőndökü tárgy nem foglalkoztatja a keves számban egybegyűlt képviselőket, kik a legmagasabb nagyobb érteklődést is tanusithatának a közügyek iránt.

Analphabeták a világháború hadseregeiben Erkek világot vet az egymással hadban álló országok közömbövelési viszonyaira az analphabeták statisztikája E szerint az irni-olvas nem tudók száma minden 1000 katoná között

az orosz hadseregben	617
a spanyol hadseregben	413
az orosz hadseregben	306
a magyar-osztrák hadseregben	220
a belga hadseregben	92
a francia hadseregben	30
az angol hadseregben	10
a német hadseregben	0.5.

BERLIN

HAGYMOZÓ SZÍNHÁZBAN

mindennap tartatik előadás a legérdekesebb és a legválogatottabb műsorból van összeállítva. — A „BERLIN” színház agilis igazgatója, hogy az előadásokat még érdekesebbé tegye, egy új modern, a mai koroknak megfelelő, legújabb szerkezetű vetítógépet szerzett be, miáltal a képeket még sokkal szebb és tisztább kivitelben mutathatja be a m. tisztelt közönségnek. A „BERLIN” mozgószínház előadásai nem szorulnak díszretre. Ezt csak látni kell mindenkinek. — Hiszenük és reméljük, hogy a t. Közönség az igazgatóság fáradságát és áldozatkészségét az előadások tömeges látogatásával fogja honorálni.

Irodalom.

— A pápaválasztás jogtörténete és tételes joga. Irta: *Lukács József*, főgimn. tanár. A vaskos munka a pápaválasztás történelmi fejlődésével foglalkozik, amíg az jelen alakjához ért. Mindenkinek érdekes és tanulmányos olvasmány, másrészt könnyed stílusával élvezetes olvasmány. A világtörténelem e jelentős mozzanatának ismerete minden kultúrember tudásának szükséges része. A mű ára 4 korona. — Kapható Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében, Nagykanizsán.

— Uj Idők. A világháború leghíbb krónikása, írásban és képből az Uj Idők. A mi érdekes esemény a négy világháború történetét, azt mind elénk tárja festői szépségű képekben. Érdekes, művészi nivóval és „lélek” izlés jellemzi Herceg Ferenc hatilapját, az Uj Időket, melynek minden száma aktuális közleményekben, „beszéléseiben és regényeiben is egyaránt a szépirodalom ápolója. — Előfizetési ára negyedévre 5 korona. Kiadóhivatal, Budapest, VI. Andrássy-ut 16. sz.

— A „Vasárnapi Ujság” minden száma gazdag tartalommal jelenik meg. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 6 korona, „Világ-krónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság”-kiadóhivatalban (Budapest, IV. Egyetem-utca 4.). Ugyanígy megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb új-az a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

— Az „Élet” szépirodalmi és művészeti hetilapot (szerkeszti Andor József) gazdag tartalom, érdekes és aktuális képek egészítik ki. A kitűnő lapot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári-ut 15/c. — Előfizetési ár félévre 10 kor. Mutatványszámot kézzel küld a kiadóhivatal.

MILKA

Suchard

KITÜNŐ ALPESI TEJCSOKOLADÉ

ROVAS

Vezércikk.

Világháború

a legjobb tájékoztató magyarázattal és térképpel

Közgazdasági rovat
Napihírek

naponkénti szenzációi az

AZ UJSÁG

POLITIKAI NAPILAPNAK.

Vasárnaponként két közkezdveltségű mellékletet ad az AZ UJSÁG. Egyik: „Az Asszonyok”, a másik a: „A Gyermeknek”.

— Aki a világháborúról és egyáltalában minden eseményről, színházról, művészetről, irodalomról bőven és megbízhatóan ohajt egy kitűnően megszerkesztett napilap keretében értesülni, azesse elő az AZ UJSÁG-ot.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Égész évre	32 korona.
Félévre	18 „
Negyedévre	8 „
Egy hónapra	2 K. 80 f.

Megrendelési cím:

AZ UJSÁG KIADÓHIVATALA Budapest.
VII. Rákóczi ut 54. szám

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni versenyitásainkat. Az élelmesség nem

ÁLL

egyéből, minthogy ne kössünk egy pillanaty sem, hanem soron kívül vegyük igénybe

A

„Zala! Közlöny” hirdetési rovatát, mert ott határozottan eredményt ér es a magyar hirdető

VILÁG

hirdetéseit itt megtalálja. A hirdető rövid idő alatt meggyőződik az eredményről. — annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zala! Közlöny” rohamos fejlődését, ez pedig világosan jeltemzi, hogy

AZ

ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek kellő haszna van. Szemesnek áll a világ, vaknak az

ALAMIZSNA!

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legújabb divatu levélpapirokban
és névjegyekben
Nyomatványok izléses kivitelben jutányos árban
gyorsan készítettnek.

Fantézetek részére szükséges cikkek
dús raktára
Jegyzői és egyéb közigazgatási nyomatványok
nagy raktára.

ZALAI KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deaktér 1.
Telefon: 182. — Hirdetésár díjazásab szerint.

Feladvány szerkesztő:
Erős Sándor

Szerkesztő:
Kemény László

Megjelenik hétfőn és csütörtökön.
Előfizetési Ár: Egy évre 10 kor. Félévre 5
korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. —
Egyes szám ár 12 fillér.

Megindultak a nagy jegyzések.

Minden ország gazdasági fontosságát teljesítő képessége határozza meg. És mivel mindahárom hadikölcsönök a külföld és a magunk várakozását jóval fölülmulta, az államok gazdasági rangsorában nagyot léptünk előre, talán nagyobb, semmint azt akár szeszszendős erőfeszítéstől is várhattuk volna.

A külföld lapjai s ezek közt nagytekintélyű semlegesek is, a negyedik magyar hadikölcsön várható sikerét az előzőknél nánis magasabba taksálják. Ennek természetesen nagy az erkölcsi fontossága is, de még több az anyagi, mert a külföldiek figyelmét ráterelik hadikölcsönünkre és mintegy serkentik, hogy jegyezzenek rá. A jóindulatú megítélésnek máris láthatók a nyomai: különösen Németországból, de azonkívül a semlegesek sorából mind több és tekintélyes jegyzések híreit kapjuk.

Idehaza pedig már nem is érdeklődé-

hanem valóságos hadikölcsön-láz az, amit az aláíráskor iránt és körül tapasztalunk. Nemcsak a hivatalos, tehát érdekelt tényezők, hanem már az emberek uton-utfé is biztatnak arra, hogy mindenki ki-ki minél többet jegyezzen az ily hadikölcsönre. És a hazafias érzésen kívül, amely idáig tulnyomóan szerepelt a kapacitációban, ma ugyanilyen mértékben játszik közre a jól felfogott üzleti érdek hangsúlyozása is. Csalhatatlan jele annak, hogy a hadikölcsönben máig még mindenki megtalálta a számításait.

Magától érthető, hogy ennek a közhangulatnak egyre örvényesebb arányokban jelentkezik a hatása. A nagytőke tényezője az előzőknél egytől-egyik tekintélyesebb összegeket jegyeztek. Úgyanint állapíthatjuk meg a főpapságról, amely ezenkívül hívei között még a leglelkesebb toborzást is folytatja. A társadalmi közönség is, mindahány van, legalább is ereje arányában kivési a maga részét. És egyenesen megható, a hogyan a kisemberek százezrei összekuporgottat gurasáikkal igye-

keznek az aláírási helyekre. Szinte sugárzik arcukról a büszkeség, hogy ők is tehetnek a hazáért és a jóleső tudat, hogy telakékoskoznak.

Ért tehát erre is essék többé zokszó arról, hogy meg ki és miért van itthon? Aki a magyar föld hátán él, akár a lövészárk bozalmi közé állította, akár itthon tartja a sorsa, valamilyen legszenzibb kötelességet teljesíti. A véres csaták hősi bajvivója azzal, hogy már közel két éve rendületlenül és a dicsőséges győzelem kilátásával állja a rettenetes harcot. Aki itthon marad az pedig, ugy, hogy bar számszerint már a negyedik járja, mégis még mindig és minél tovább, annál jobban hűli a hadikölcsön.

Egyformán kemény erőpróba ez mindkettő! és akik megállják, egyformán érdemcsék a bécsülésre is.

— A béke érdekében a legszenzibb kötelességünk a IV. hadikölcsönre minél előbb és minél többet jegyezni.

Előjegyzéseket a helybeli összes pénzintézetek elfogadják.

A csonkított és bennakatonákat gondozó bizottság művegytag-műhelye.

Irtá: Dr. Dollinger Gyula vezértörzsorvos egyetemi tanár.

Még soha ily nagy hadseregek ilyen tökéletes fegyverekkel nem küzdöttek egymás ellen, mint jelenleg. Ebből természetesen az következik, hogy a sebésütek száma igen nagy és bár a modern chirurgia a konzervativizmus elvét az egész vonalon érvényre juttatta, mégis igen nagy azon katonák száma, akik a háborúban végtagjaikat veszítették el. Ezek pótlására a törvény a hadi kormányt kötelezi és humanitárius, valamint közgazdasági érdek, hogy ezen pótló művegytagok minél tökéletesebbek legyenek.

A sebészek figyelme az utóbbi évtizedekben más szakkérdések felé irányult, és azért a művegytagok tökéletesítése nem tartott lépést a sebészet többi fejezetével, úgy hogy az eddig megszervezett művegytagokon sok javítandó találatum és e hiányok egy részét az utolsó 20 esztendő alatt fokoz-

atosan sikerült is kiküszöbölnöm. Különösen két, eddig tökéletlenül megoldott kérdés felé fordult a figyelmem. Az első az alsó végtagok művegytagjainál a támaszkodás kérdése.

A háborúban kedvezőtlen viszonyok között amputáltak alsó esonkvéjei rendszeren nem olyanok, hogy a rokkant a járásnál közvetlenül rájuk támaszkodhat és ezért szükséges, hogy a támaszkodása egy magasabban fekvő olyan pontot keressönk a csontvázon, amely a beteg testsúlyát képes viselni. Mind az alsó, mind a felső végtag művegytagjainál azonkívül fontos, hogy nagy erőitessenek a testre, hogy ez a megerősítés ne legyen kellemetlen, és a rokkant munkája közben mozgásában ne gátolja. Ezért a felüggesztés nem a lágyrészekre, hanem a csontváznak egyes kiálló részeire történik, jól megpárnázott és gipszminstkon pontosan kialakított peletták segítségével. Mind a két kérdést illetően képpen sikerült megoldanom, s erről szóló tapasztalataimat még 1913 év tavaszán a „Deutsche Gesellschaft für Chirurgie”-nek Berlinben tartott nagygyűlésen előadtam Nyomatásban 1914-ben jelentek.

A művegytagok kérdése rövid idővel a háború kitörése után aktualissá vált és amidőn Tisza István

gróf a rokkant katonákról való gondoskodást napirendre tűzte, már nagyszámu művegytagról kellett gondoskodnunk. Eleinte ezeket a magánipárnál rendeltek meg, de mivel a műszerész-szégdek igen nagy része is hadbaszállt, a cégek nem voltak képesek megrendelésünknek megfelelni és ezért az égető nagy szükség sürgős kielégítésére külön e célra szolgált műhelyről kellett gondoskodnom. A miniszterelnök ur a csonka és benna katonákat gondozó bizottság ügyvezető elnökének, Klebelsberg Hugó gróf államtitkár urnak előterjesztése alapján erre nekem szabdelzet adott, a k-részkedelmi miniszterium pedig utasította az állami felső ipariskola igazgatóját, Dömötör Pál urat, hogy rendelkezéseimre álljon.

Reich Miksa, a Neumann-cég egyik alkalmazottja, mint a Révész-utcai hadikórházhoz kirendelt betegápoló-n-pólkelő volt az egyedüli munkámom, akivel a műhelyt 1915 március 25-én megnyitottam. Melléje osztottam be a kórházból egyénhány rokkant katona fém- és bormunkást és ezek készítették el utalgazításaim és rajzaim szerint az első vglages és ideiglenes művegytagokat. Ezek mellé a honvédelmi miniszterium az ipariskolának agynéhány művegytagját rendelte vissza a hadseregtől, a kórházban pedig a rokkant katonák közül folyton ki-

HIREK.

A felső templom munkái.

Aranybetűkkel szeretném ideírni nevüket, akik az elhagyott, talán felépítéséről nem tisztított, igazában ki nem takarított felsőtemplom rendbeszedésére összerogtak. Joggal megérdemelnék. Szébb munkát, ideálisabb foglalkozást nem egyéniségükhöz, előkelő lelkiükhöz alig találunk, mint hogy ezt az órvadász mulasztást pótolják. S az ócskaság patinája, a szenny, a pokháló, a p-nész lekerül most mindenről, tiszta ragyogásban tündöklék minden, a gy gyönyörűség nézni, s élvezet a templom, a sekrestye úde levegője, amely eddig dohos volt. Lekerül a falról, a padok alól, a képekről, az egyházi készletekről minde, ami nem odavál, nem oda illő. S az új tisztaságban csak a mult hibáját, nem törődöséget, talán bűnös mulasztását is látjuk, amely most mind jóra fordul. *Mer dr. Szekeres Józsefné, dr. Pihál Viktorné, dr. Fábán Zsigmondné, Rubint Károlyné, Pihál Bócsa, Tabajdy Márta* keze nyomán akik napozás módjára dolgoznak már napok óta a templom tisztogatásán — rend és tisztaság támad. Nem hallgathatam el nevüket addig sem, amíg bővebben ejtek szót róluk. Munkájuk a város hádjára érdemes: de egyuttal követésre is érdeme: példa, hogy az igazai urilelek lelke finomságának esztétikus érzését mindentűve elviszi. Addig is, míg a város ten pl-m gondnokságának hádjá meszólal, legyen ez a pár szó tettük, munkájuk dícséretes elismerése. Töha sem méltatták még érdemesében munkát fáradozást, nemesebbelőkü törekvését, mint mikor e pár sort ide-írtam.

— **Gürtler Ferenc gyászja.** Súlyos vesztesség érte Gürtler Ferenc takarékpénztári hivatalnokot, kihez a halál kérielhetetlen agyala rontott be, hogy elragadja forrón szeretett hitvesét.

— **A hosszas, súlyos és sorvasztó kört túrelmes**

válogattam azokat, akik ilyen munkára alkalmasok és erre önként vállalkoztak. Így csakhamar megnövesztettük munkásaink számát. Eleinte a munka nehezen ment, mert munkáim legnagyobb része rokkant, katoná, kinek a keze, kinek a lába hibás, merev, vagy elsenvedett sérülts folytán gyenge, a munkák pedig valamennyi számára egészen új, de már április hó elején bemutathattok a miniszterelnök úrnak az első művégtagokat, s egyhány hetí további együtt dolgozás után a munka szaporán ment. Jelenleg a műhelyben egy munkavezető, 59 f-munkás, 5 bormunkás, 2 gipszöntő, 2 lábhöréskészítő, 14 cipész, 2 trókoszövő és 2 írnök, összesen 87 munkás dolgozik, ezek között rokkant 58. A gyár orvos-technikai vezetését magam intézem az egyéb technikai vezetés, az anyag-beszerzés és az elszámolási ügyek Dömötör igazgató úrra vannak bízva.

Az egész munka menete a következő:

Az összes magyarországi illetőségű ésonkított rokkantak a budapesti lándon-kaszárnyában gyűjtnek össze. Inn a Városereszt autószozlopa által rendszeren tízes csoportokban a Béres-utcai rokkantak

megadással viselte a boldogult, kit nemesen érző, finom lelkű férje rajongásig szeretett.

Nyugodjék immáron békében, a szerető férj lá dalomtól sajtó szívére pedig küldje gyógyító balzsamát a mindenneket megvigasztaló Mindennek.

— **A vármegye lakossága rohamosan csökken.** Az elmúlt három hónap népelemzési viszonyai még siralmasabbak, mint az előző negyed-éviéke voltak. A perleki járás kivételével mindjárárs-ban jóval nagyobb volt a halálozások száma, mint a születéseké. Ima a szomorú statisztika:

az alsóöndvői járásban	59
a balatonföldi	51
a eszaktornyai	74
a keszthelyi	50
a letenyei	24
a nagykanizsai	110
a novai	14
a pacsnai	7
a sümegi	61
a tapolcai	109
a zalaegerszegi	44
a zalazentrőti	30 lélekkel

több szenderült joblétre, mint amennyi világra jött. Szóval Zala vármegyében az elmúlt három hónap alatt a halálozások száma 643-al multa fölül a születések számát. Így pusztulunk, vesztünk.

— **Mennyit rekviráltak Zalában?** Tudvalevő, hogy a kormány az elrettent gabonakészlet föl-kutatását és rekvirálását erőlyes kézzel foganasította. Ennek köszönhető, hogy Zala megyében összesen tízenegyezerhárom-száz métermáza buza, öt-zer mázsa rozs, 300 mázsa árpa, 600 mázsa kukorica, 310 mázsa búzaliszt, 360 mázsa rozliszt, 542 mázsa bab és öt mázsa borsó került az elrettent készletekből országos fogyasztásra. Ennek a mennyiségnek Budapestre, a Haditermény rakárhába való szállítása most van folyamatban. A haditermény r t. viszont Zala vármegye egész liszt-szükségletének fedőzészor-éddig mindössze 50 vagonon lisztet küldött az ország különböző részeiből. Még ma se tudjuk megérteni, miért kell a zalai lisztnek Budapestre utazni, mikor nagy

része ugys visszajön onnan. El lehet képzelni, hogy a kétszeres szállítás mennyi munkaerőt emészt föl, mennyi vagyonot kó le, mily drágává teszi a kö-nnyünket.

— **A papir drágulása.** A Vidéki Nyomda-tulajdonosok Országos Szövetsége a következő kör-levélettel intézte a nagyközönséghöz: **A háborus álla-pottal összefüggően a nyomdaiparban feldolgoz-sra kerülő papir és egyéb nyersanyagok a már eddigi nagy áremelkedésen fölül újabbán olyan óriási mérvű áremelkedést mutatnak, azokivül ezen feldolgozásra kerülő anyagok hiánya fokozódott, a munkálshány mind érezhetőbbé válik és ezáltal maguk az üz-em-költségek is oly mérvben emelkedtek, hogy a nyom-dák eddigi árakat nem nem tarthatják és ezen anyagáremelés következtében kénytelenek az összes nyomdai termékek árát a tényleges előállítás köl-t-segeknek megfelelően 60-80 százalékkal fel-emelni.** A könyvnyomdákbán feldolgozásra kerülő fontosabb anyagok a haboru kitérőse óta a követ-kező áremelkedést mutatják:

Közönséges fogalmi papir	150%-al
Simított nyomópapir	120
Szines papírok	130
Közepanyagú papir	135
Famentes papir	140
Peilur- (törő) papir	160
Gépirő és egyéb levelepapírok	90
Különtelem-össamaglapok	150
Mányomópapir	60
Finom könyv és okmánypapir	100
Különtelem kartonok	125
Levelelérőcsok	95
Papír- és falomezek	120

— **A Gazdakör közgyűlése.** Nagykanizsa város es városi Gazdakör 1916 évi május hó 24-én dél-éltől 10 órákor általijelzett tagnyosozattal a va-rosház egyik teremében rendes közgyűlést tart. 1. Előnöki ill. titkári jelentések 2. Mult évi zárszáma-das s folyó évi költségvetés előterjesztése 3. Folyó ügyek s metod irányványok. Gazdaköri Előnökség.

körhí áva szállítottak, ahol Döllinger Béla egye-temi magtanáré két ors stahallgató segítőjével mind-egyikről külön gip zintát készít. Eddig már 800-nal több ésonkított kato árol készítették gipsz-mintát. E célet a művégtagműhelyben kiöntik, az így nyírt pozitív mintára réá rajzolják az elkészítendő művégtag tervét, a kéz mintákat külön helyiségben folyószágn szerint össze állítják, katalogizálják, hogy bármelyik ésonkítottnak a mintáját azonnal meg-lehessen találni, é ezen mintákon ké-ritik el minden rokkant számára külön a művégtagot, amely, mivel nem mérték szerint, hanem gipszmintán készült, a testére pontosan illik. Sém: szent vagy egy-zerben mértékvetel után jól illő művégtagot készíteni nem lehet.

Minden ésonkított kátóna, aki az első végtag-ját vesztette el, és aki sok járással egybekötött ne-hezebb munkára van hivatva, így például a földmí-ves, ké művégtagot kap. Egy ideigleneset, mely egyuttal munkavezetőnek is szolgál és egy kozme-tikus végleges művégtagot. Az ideiglenes művégtag négy acélsínből áll, amelyek alul egy acéltalpon

végződnek. Ez pótolja a régi botlábát és kiküszöböli annak számos hátrányát. Ezen ideiglenes művégtag-on is a felfüggesztés és a támaszkodás a fentebb említett elveim szerint létezik.

A végleges művégtag már kozmetikus is pótolja az elvesztett végtagot, nikkebezzett acélsínkekből és bőrből készült és bátrészen cipőt visel. A műhely leg-először az ideiglenes művégtagokat szállítja. Elsőnek végleges művégtagot csak az kap, kinek foglalkozá-sánál fogva külön munkavégtagra szüksége nincsen. Amidőn minden ésonkított munkásnak meglesz a munkamű-vegtagja, akkor majd ugyanezen minták szerint elkészítjük a kozmetikai művégtagokat. Mű-helyünk eddig 366 munka művégtagot, 98 végleges kozmetikus művégtagot, azonkivül 141 különböző más testegyenészeti gépet szállított. A műhely, amint ebből kivéglik, a musák művégtagokat gyárt, ha-nem egyéb a rokkant kátónaka k szükséges testegye-nészeti gépeket is.

(Fogye kov.)

— **Bangha szent beszédei** Bangha Béla jezsuita atya szent beszédeit esztendőnk kezdi meg a felső templomban. Ez alkalommal tisztelőit kéri a templomi padok tulajdonosait, hogy ha padjaikat nem vannak igénybe, úgy a szent beszédek megkezdése előtt tíz perccel nyissák ki, különben a templom gondnokság fogja azokat kinyitni.

— **A katonazenekar s a színház.** Sok szó esett arról nem régebben, hogy a színházak városunkba jönnek. A színházi bizottság foglalkozott is az engedély megadásával, de mert zenekart a színházi direktor nem hozott volna magával csak zenekart, nehogy partolás híján a város nyakán maradjon a színházulat mint két éve, az engedélyt nem adta meg. A helybeli katona zenekar pedig, hogy nem vállalkozhatott a színházban való szereplésre, annak oka a zenekar nagy mértékben való elfoglaltsága. A sok próba így is kimeríti a zenekar minden idejét, a színházi próbák még a rendszeres képzési időt is elvonták volna derek katonaszervezeteitől. Darnóffer ezredes, aki a különböző hangversenyeknél anyai örömet szerez a város közönségének, a katonazenekar szereplésével, hol a templomban, hol a sétahangversenyeken, hol pedig a kávéházi estéken — kész örömmel adta volna meg ezt az élvezetet is a színházi közönségnek. De a tiszai idő hiánya lehetetlenül tette, hogy Kati dirigens mindig erősebben fejlődő zenekara nekünk a színházban is gyönyörökre szolgáljon.

— **Milyen hosszú vonalon harcolnak.** A most folyó háború óriási arányai legelőször akkor tűnnek szembe, ha az ember azoknak a híbetetlenül kiterjedt frontoknak a hosszát nézi, amelyekben a két fél seregei egymással harcban állanak. A keleti front terjedelme Rigától egészen a román határig kerekén ezer kilométer. Valamivel rövidebb a nyugati front, amely tekervényes kanyarulatai folytán hosszabb lett, mint amint a közönség színhelyről szokott a terület egységéhez képest megítélni. A franciák saját beszédük szerint 800 kilométert tartanak megszállva, az angolok 75 kilométert a belgák pedig 25 kilométert. A nyugati front tehát összesen 900 kilométer hosszú. Legszaggatottabb az olasz front, mert itt a hegyvidék lehetetlenül tette a harcoknak egyenesebb irányban való megvalósítását. Ennek a frontnak kerekén 450 kilométer a hossza. A macedon-holgár határon húzódó harcokkal 400 kilométerre tehető. A kaukázusi harcokkal

a Wan-tól egészen a Fekete-tengerig 400 kilométer hosszúságban nyúlik el. A perzsiai harcokkal körülbelül 600 kilométer hosszú, az Irakharcokkal 300 kilométer, a délfelhősi harcokkal 100 kilométer. Az albán harcokkal hosszúságával a frontok hossza végrendényben ötezer kilométerre tehető és ezt a két fél után kétszeresen számítva, a harcban álló seregek összesen tízezer kilométer hosszú vonalat tartanak megszállva. Nincs ebbe beleértve a garnizonoktól folyó küzdelemmel harcokat, mert erről megbízható beszédek nem lehet mondani.

— **Elmaradt a szivardrágulás.** A dobányok nagy örömeire elmaradt a tévőrszínház körüli szivardrágulás. Kiszámolt is elterjedt a híre a múlt heten, hogy május elsőjével 40 százalékkal megrágtunk a szivarok és szivarok s a megüdvözült híre a dobánytűsi szivarvédelmes kedvelői siettek a tözdekbe, hogy meg a régi áron szerezzék be készleteiket. Valóságos ostomnak voltak kiveve a szivarosboltok. Egy-kettőre elkapkodtak mindezt, meg a Drama egeretait is. Nálunk is voltak előrelátó dolmányosok és súlyos felelősséggel tisztították magukat legelőször a tévőrszínházban. Talán éppen az előrelátásra való tekintettel nem emelték most a szivarok és szivarok árát. Majd máskor. Majd olyankor amikor senki se gondol rá. Egyébként ne festegessük az öröget a falra, mert majd hirtelen megjön. Örömeink a nikotin hívei, hogy az árcsökkenés május elsőjén nem következett be.

— **Hetenkint egyszer husz?** A Tiszántúli című újság értesülése szerint a zsidókat körül közlejtették a kormánytól, hogy az általában any kiemelése szempontjából szaporítsák meg a busztalan napokat. A válasz alapján valószínűnek tartjuk, hogy az állatok vagyonát polgári ellátásra költöztetik s a lakosság hetenkint csak egyszer juthat busztalhoz. Hogy a Tiszántúli értesülése megfelelő-e mindennek a valószínűségnek — nem lehet megállapítani. Anyi azonban tény, hogy a kormány komolyan foglalkozik a busztalan napok számának megcsökkentésével.

— **Mikor zárulnak be az állami elemi iskolák?** A szokásos évzáró vizsgálatok sorrendjét a helybeli állami iskolák tanácselőzetel már megállapították mely szerint a tanítások a rendes újkézdő szerint június második felében nyerne befejezést, ez értesítők pedig Péter Pal azaz június 29. napján fogják kiosztani ha csak a többi intézkedésre a beírás korábra nem lesz elfordulva, min az a múlt évben is történt.

— **Az osztrák szappanbehozatala lehetővé tétel.** Nagyvárad város tanácsa felterjesztést szándékozik intézni a kormányhoz, hogy eszközölje ki az osztrák szappankivitelre elrendelt tilalom feloldozását, miután az alkalmai nyújt az osztrák gyáraknak arra, hogy régebbi kötésekkel lebonyolított megtagadják és a szállítást csak jóval megrágtott áron hajlandók vállalni. Ez az állapot a hazai szappanüzemre árkövetelését is fokozza.

— **Félmillió rablás Pétervár utóján.** Pétervári jelentések szerint az aknagár Pijunov névű pénztárosán nyílt után vakmerő rablást követtek el. A rablónak félmillió rubel készpénz került a kezébe. A pénztáros kocsin jött a bankból s a rablók az utcán lesekeltek rája. A kocsi fölirtották és a pénztáros revolverrel megölték. A lövés zajra rendőrök és katonák siettek a gyilkosság helyére, a rablók azonban revolverlövéllyel fogadták őket. Három rendőrt és egy katonát súlyosan megsebesítettek, ők maguk pedig folytonosan lövöldözve menekülni próbáltak. Végre egy házba szaladtak, amelyet azonban a rendőrség és a katonaság bekerített és fölgyújtott. — A rablók közül kettő agyonlőtte magát, a harmadiknak pedig sikerült a pénz egy részével megszöknie. A rendőrség a rablógyilkosok több cinkostársát letartoztatta.

— **Magyar Kereskedők Lapja** — Kormos Alfréd lapja Harmadikodik évfolyam. Vállalkozók és Iparosok Lapja melléklettel. Magyarország a legregyebb kereskedelmi szakközlönye immár harmadikodik évfolyamába lépett. A Magyar Kereskedők Lapja hetenkint 3-4 ivnyi terjedelemben jelenik meg. A Magyar Kereskedők Lapja üzleti tudósítási előrendű forrásból való és a legújabb kereskedelmi hírekről főleg a Magyar Kereskedők Lapja utján lehet értesülni. A Magyar Kereskedők Lapja előfizetési ára rendes mellékleteivel együtt egész évre 20 K, félre 10 K, negyedévre 6 K. Előfizetések a kiadóhivatalba: Budapest, V. Sas-utca 13. szám alá intézendők.

— **A polgáristák ünnepe.** A kárpáti falvak javára nemcsak erkölcsileg de anyagilag is szépen sikerült.

A szerepek kifogástalan precizitása hangos dicsőrsői a tanári kör buzgalmának. Kik a betanításban fáradoztak. De az anyagi siker is oly meglepő, hogy az intézet méltán dicsőredekthetik vele.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminiszterium ellenőrző közegei a Magyar Kir. Szab. Osztályosorjáték (XXXV. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felőlvizsgálták, azok a főarúsitóknak árusítás végett kiadattak.

A I. osztályi húzása 1916. május 24. és 25-én tartatik meg a húzások a Magyar Kir. Lottóvédéki Igazgatóság, mint állami ellenőrző hatóság, és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek, a húzási teremben. Sorsjegyek a Magyar Kir. Szab. Osztályosorjáték valamennyi árusítónál kaphatók.

Budapest, 1916. évi május hó 3-án.

Magyar Kir. Szab. Osztályosorjáték Igazgatósága.

Tolnay.

Hasay.

„BERLIN“

HAGYMOZÓ SZÍNHÁZBAN

mindennap tartatik előadás a legérdekesebb és a legválogatottabb műsorból van összeállítva. — A „BERLIN“ színház agilis igazgatója, hogy az előadásokat még érdekesebbé tegye, egy új modern, a mai koraknak megfelelő, legújabb szerkezeti vetítőt szerzett be, miáltal a képeket még sokkal szebb és tisztább kivitelben mutathatja be a m. tisztelt közönségnek. A „BERLIN“ mozgószínház előadásai nem szorulnak dícsőretre. Ezt csak látni kell mindenkinek. — Hiszenek és reméljük, hogy a t. Közönség az igazgatóság fáradságát és áldozatkészségét az előadások tömeges látogatásával fogja honorálni.

Irodalom.

— A pápaválasztás jogtörténete és tételes joga. Írta: *Lukács József*, jogtanár. A vasikos munka a pápaválasztás történeti fejlődésével foglalkozik, amíg az jelen alakjához ért. Mindenkinek érdekes és tanulmányos olvasmány, amely míg egyrészt szigorúan tudományos, másrészt könnyed stílusával élvezetes olvasmány. A világtörténelem e jelentős mozzanatának ismeretében minden kultúrember tudásának szükséges része. A mű ára 4 korona. — Kapható Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében, Nagykanizsán.

— **Uj Idők.** A világháború leglátványosabb krónikáinak irásában és képeiben az Uj Idők. A mi érdekes esemény a négy világrész határait érinti az mind élénk tárja fel a legújabb képkeiben Érdekesesség, művészi nivóval és előkelő illusztrációkkal Herceg Ferenc herceget, az Uj Idők, melynek minden száma aktuális közleményekben, elbeszélésekben és regényekben is egyaránt a szépirodalom ápolója — Előfizetési ára negyedévre 5 korona. Kiadóhivatal, Budapest, VI. Andrássy-ut 16. sz.

— A „Vasárnapi Ujság“ minden száma gazdag tartalommal jelenik meg a „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedévre 6 korona. „Világ-krónika“-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság“ kiadóhivatalában (Budapest, IV. Egyetem-utca 4). Ugyanitt megrendelhető a „Kárpis Néplap“, a legolvasottabb ujság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

— Az „Élet“ szépirodalmi és művészeti hetilap (szerkesztő Andor József) gazdag tartalom, érdekes és aktuális képek egészítik ki. A kitűnő lapot mellegen ajánljuk olvasóink figyelmébe Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári ut 15/e. Előfizetési ár félévre 10 kor. Mutatóványzatot kész sággal küld a kiadóhivatal.

MILKA

Suchard

KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDE

ROVAS
Vezércikk
Világháboru
a legjobb tájékoztató magyarázattal és
térképpel
Közgazdasági rovat
Napihírek

naponkénti szelektációt az

AZ UJSÁG

POLITIKAI NAPILAPNAK.

Vasárnaponként két közkezdveltségű mellékletet ad az AZ UJSÁG. Egyik: „Az Asszonyoknak“, a másik az „A Gyermekeknek“.

— Aki a világháborúról és egyáltalában minden eseményről, színházról, művészetről, irodalomról bőven és megbízhatóan óhajt egy kitűnően meg szerkesztett naplap keretében értesülni, szívesen olvassa az AZ UJSÁG-ot.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Égész évre	32 korona.
Félévre	16 "
Negyedévre	8 "
Egy hónapra	2 K. 80 f.

Megrendelési cím:

AZ UJSÁG KIADÓHIVATALA Budapest
VII. Rákóczi ut 54. szám

SZEMESNEK

kell má lenni, ha túl akarjuk szárnyalni versenyársainkat. Az élelmesség nem

ÁLL

egyéből, minthogy ne kessünk egy pillanatra sem, hanem soron kívül vegyük igénybe

A

„Zalai Közlöny“ hirdetési rovatát, mert ott határozottan eredményt ér es a magyar hirdető

VILÁG

hirdetesen itt megtalálja A hirdető rövid idő alatt meggyőződik az eredményről. — annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny“ hatalmas fejlődését, ez pedig világosan jelenti, hogy

AZ

ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek kellő haszna van. Szemesnek áll a világ, vaknak az

ALAMIZSNAI

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legújabb divatu levélpapirokban
és névjegyekben
Nyomatványok izléses kivitelben jutányos árbán
gyorsan készítettnek.

Fantáziázatok részére szükséges cikkek
dús raktára
Jegyzői és egyéb közigazgatási nyomatványok
nagy raktára.

ZALAI KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deákter 1.
Telefon: 182. — Hirdetések díjszabás szerint.

Feladvány szerkesztő:
Erős Sándor

Főszerkesztő:
Kemény László

Megjelenik hetenkint kétszer
Működési ára: Egy évre 10 kor, félévre 5 koron, negyedévre 2 korona 20 fillér.
Egyes szám ára 12 fillér.

Meddig még? ...

Még halad a gyászmenet. Lassan, hosszú utat jösz, meghő méltósággal andalog ennek a földnek egész emberiségét remegésbe ejtő vége-beláthatatlan világgal. Halottakat temetünk az emlékezésünkbe, a szívünkbe. És egyre hullanak a könyörögök befelé a sírba, a szivkriptáiba, hogy feledhetelenné avatva megszenteljék a fiakat és apákat. A lelkinkszívünk a temető, az új világ temetője, a föltámadásé.

Benne nics porladás. A sírfeliratokat, a szellememlékejeleket itt bent nem mossal a lelketlen külsőség: az idő. Itt a halálban is elevenedés van, hol a magunk teremtette életnek diszvirága: a kegyelet öleli körül koszoruként a szívbeemelt sírjeleket.

Szent, örök emlékezés emel bennünket az égbe, a sejtítés szárnyán az ismeretlenségnek ütök, de reményben sóvárgott meséjü mennyei világába, öhozzájuk, akikért öltünk s élni vágytunk s akik meghaltak, mert élni vágytak értünk.

Temetünk és mégsem temetés ez. Csak olyan a színeze ennek a rettenő világmozdulatnak. A bűnök, a megfejthetetlen gonoszságok és eszevesztettségök vulkánján tört ki és megrendült a világ. Pokoli robbajjal mélységek nyitlak meg és egek szakadtak le. Sok áldozat, milliónyi halott van. Ezek megmentésére, felkutatására megyünk az irtalmas kegyeletnek nehéz fekete taljába burkolódzva.

Megyünk... Hová?... Meddig?... Hol ér véget ez a példátlan világkatasztrófa?... Reményes töprengésekkel be nem látható messzeségbe nyilak. A megbomlott egyensúly új kilendüléseket okoz. A létörzslak féktelen erővel rohan a lejtőn és új-larabokat tört le, a mindenfélől folyamandösszefutó vér tovarajlásában mind bőszültebb mohósággal kapkodja az áldozatokat.

Meddig még?... Befogadhat-e a lelkinck a végtelenségig fájdalmakban megrehezől kegyeletre kegyeletet. Lesz-e örök annyi, amennyivel bevárhatjuk a vérkődben tévelygő új Messiást: a Békét. Mi

lesz, ha elkésik?... Talán a legsötétebb fátylu gyász fedőnknek lelkünkre, ha akkor érkeznek meg, amikor a világgyász processió eljutott ahhoz az utolsó sírhoz, amelybe az embereket: apákat, fiakat, testvéreket és szeretőket, lelkeket és értelmekeket, a világfejlődésnek gépezetéből megrázó döccenésel kicsikor lult talentumkerekeket, új források és reményeket mind-mind eltemtük.

Megreődülne létünk célravalóságában a hitünk, ha az utójára eleresztett golyó a hősi halálra kiszímelten átszaggatná az utolsó embernek is a husát és átfurná a szívét, ha az utolsóknak özvegyggyé lett asszonyoknak is megszakadna hosszú aggodalmaiban duzdattá könnyesedet szíve, ha meg egy utolsó hanggal erősödnék az árváknak hatalmas, az egész égbetűpölés telpomlot betöltő siralma: kórusa, ha az utolsó feketete hajszálát is hófehérre fájlaltná az édes anya fején az utolsó hír: a te fiad is elesett; ha az utolsó mennyaszonynak ruhájában az utolsó fohérségyem szálát is fekete gyászosítaná az utolsó reményvirágot

A csonkított és béna katonákat gondozó bizottság művegtag-műhelye.

Irta: Dr. Dollinger Gyula vezérőrnagy orvos, egyetemi tanár.

II.

Jelenleg már körülbelül 70-80 művegtagot szállítunk hetenkint. Ezek a Bévész utcában orvosi felügyelet mellett adnak a betegeknek, esetleges panaszok azonnal jegyzőkönyvbe vétetnek és elintéztetnek. A betegek legnagyobb része, mihielt megkapja a művegtagját, azzal járn kezd Némelyik azonnal feltűnő nagy ügyességet fejt ki a járásban és rendese csak annak van a művegtaggal való járás megtanulása hosszabb időre szüksége, aki annak feladása előtt hosszabb ideig feküdt és akinek ezért az izomzata nagyon gyengült.

A felső végtag pótlása két műhely között ozelik meg. A felső ipariskolában elhelyezett műhelyünk csupán a kezét és kart pótló művegtag felfüggesztő börtökját készíti el, amely ugyancsak minden cson-

kitott számára külön gipszminta szerint készül. A mi elveink szerint készült felfüggesztő börtöknek az az előnye, hogy az előkárban csonkítottak műkeze csupán a felső karon függ és a mellkasát egészen szabadon hagyja. A felfüggesztő tok pótola a hiányzó karrész. Ennek a toknak a végében van egy hüvely, amelybe a kozmetikus műkezet, vagy pedig a különböző munkaeszközök megfogásához szükséges fogókészüléket lehet erősíteni. Ezen fogókészülékek és segédeszközök megszerkesztésére Karlowitz László tanár urat kértük fel, aki a Szegedi Albert igazgató ur vezetés alatt álló m. kir. mechanikai és órángépgyár munkássával készített el ezen.

Ezeket műhelyben jelenleg a vezető tanáron kívül alkalmazásban áll 2 mechanikai művezető 1 mechanikus munkás, 2 géplakatos és 12 mechanikus tanuló. A munkások számát most már ebben a műhelyben is szaporítani fogjuk. Az itt készülő fogókészülékek többségük Allának például egy egyes és egy ketős kampóból, egy minden irányban forgatható és megerősíthető karikából, amelybe a legkülönbözőbb eszközök, például a kapa, kasza ásonylelet lehet megerősíteni stb.

Minden rokkantnak, aki felső végtagját veszi-

tette el, meg kell jelennie Karlowitz tanárnál, aki őt foglalkoztatás iránt kikérdezi és meghallgatja kívánásait. Ez-kről jegyzőkönyvet vesz fel és ezen adatok alapján szállítja minden rokkantnak a szükséges eszközöket. A műhely díjtételei alacsonyok és minden rokkant annyi eszközt rendelhet meg díjtalanul, amennyinek az ára a művegtaggal együtt 250 koronát tesz ki.

Jóval nagyobb nehézségekkel jár a munkára használatos művegtag szerkesztése és készítése olyan rokkantak számára, akik a felső karjukban vannak csonkítva és emellegre könyökizületük nincsen. Ezek számára Dollinger Béla főorvos ur szerkesztett a mellkas körülvevő felfüggesztő készületeket, amely szintén minden csonkított számára gipszmintán külön késsül. Báth Kálmán mérnök ur pedig megszerkesztette hozzá a külön ösz szöglet alatt beállítható könyökizülettel ellátott művart és fogókészületeket. Egy munkásunk ezzel a művegtaggal ezermester módjára fur, farag, esztorgályoz, kaszál, kapál és stb. Ezt a művegtagot most agy több számmal bígen próbáljuk ki. Gyárunkat magas látogatásával megiszlette Ferenc Szalvátor kir. herceg ur, Maria Valéria kir. hercegnőszony és Augustia kir. hercegnőszony ó cs.

letört, szerelme gyilkos valóság: örökre eltűnt az utolsó völgyégy is... És a menet halad, földrc szegzett tekintettel vánszorgunk az egyre szaporodó emlékek tájdmánák egyre súlyosbodó sulya alatt. Meddig még?...

Eh! El veled kislelkűség! Győztünk s győzni fogunk. A diadalmas béke fényugara fonjon glóriát vesztett véreink áldott emléke köré!

Krónika.

A legérdekesebb hírek.

A *polgári iskolák* Kárpát Ünnepéről már a mult számunkban is szót ejtettünk. Most néhány szóval megint visszatérünk hozzá. A dícsére talán kevés magában, ha másodsor is el nem mondjuk, hogy a siker a betanított erők pedagógiai diadala. A kis hegedű virtuosok Lendvai Rózsi-ka, Benze Klári derekasan állták meg helyüket De mikor az általános dícséret keretébe bekapcsolok mindent, még mindig külön kell megemlítenem az egész ünnep koronáját a Hungária éleket. Kiss Klári Hungaria eszményi személyesítője minden szavát tudatosan, átgondoltan mondotta ki s szép szerepében a szereplők értékes gyűrűjében ő volt a drága kő. Az értékes foglalat egyes részei: Hoggay Piro-ska, Kemény Lujza, Weiss Mária, Tamás Ión, Szekes Izabella, Hanekovich Lujza, a szász, a bolgár, a horvát asszony személyesítője s a sarkon ülő kis apróság a Hungária lábánál sirdogáló kis gyermek megannyi érdekességét adták az ünnepnek.

A huszas honvédeknek küldött szeretetadományt amelyet a Hadsegélyző huszra küldött, összesen 27 ládat írtetem, írja Bugsch Aladár, a huszas ezredparancsnoka. Indítatva érzem magam, hogy azon fáradságtalan tevékenységért és önzetlen adozatkészségért, amellyel a Hadsegélyző tekintetes elnöksége és tagja az ezred harcában küzdő legénységének jóléti ismétletlen és állandóan előmozdítja, a magam és az egész ezred nevében hála köszönet mondjak

Azután még egy sor köszönő levél érkezett a Hadsegélyzőbe. Hazafias ötvözetelt közlik, hogy a szeretet adomány megérkezett. Welnyinából Kerekgyártó Pál örvézetel köszöni a Hadsegélyzőt, amely szeretet adományával eszükbe juttatja az otthon maradt szeretteket. Bár adná Isten, írja tovább — hogy adományok után jönne már az óhajtott — Pax!

A negyedik szavad önkéntesei is jóleső érzéssel vették kézhez a szives adományokat. Nemkülönböztetve a 4. század második szakasza.

Pethő Kálmán honvéd kedvesen írja, hogy jó egészséggel fogyasztották el a szeretetadományt. S ebből erőt gyűjtöttek a muszka soga ellen.

A hetedik század sorai megemlékezésről arról, hogy örömrivalgás közt került kiosztásra április 28-án a szeretet adomány. S büszkeség ragyogott az eros, edzett arcokon, hogy a zalai fiukról nem feledkeztek meg. Huber Béla honvéd sorai valóban kedvesek. Árad a háltól, a szeretettől.

Müller István örvézetel, Németh József, Zatlár István az első zlj. második századából mondanak szép köszönetet. Lapjukat meg is csomagták, hogy az szép, formás legyen. Köszönő soraiuk választ is várnak, hogy megtudják, soraiikat averte a Hadsegélyző.

Bugsch ezredparancsnok a tisztikar nevében utóg ama két ládsóbert is köszönetet mond, amelyet Dobrovics Milán küldött fel az ezredhez

Erdekes szintet a fronton élő hőseink életére ír. Gálos lapja. Ebből tudjuk meg, hogy hőseink pompásan érik magukat, mert ott egész Rivéria van, csak a tengert helyettesíti moesár. Volt ott barkaszentelés, egy összerott ki-kápolnában szent sír, az alsó réti virágokkal díszítve. Dolgoznak a veteményes és virágoskertekben, de van angol kert is. Feeske helyett a repülő gépek kátognak, esipognak.

Bangha Béla jzsuita atya tegnap este megkezdte szónoklatát. Nagyszámu közönség tanult, épült szavain. S a templom? Alig ismertünk rá a ragyogó tisztaság miatt. A felső templom mi néi napzámó-sai szép munkát végeztek

Kritikus

HIREK.

Kérelem a magyar társadalomhoz.

— Pártolásra méltó akció. —

A budapesti királyi magyar tudományegyetem a hartereken hősi halált halt, ott szerzett betegségükben elhunyt, az eltűnt, hadi fogságba jutott, kitüntetésben részesült s általában a hadi szolgálatra bevonult fiatalok emléket ökvönyveiben és más méltó módon megörökíteni kívánván, a magyar társadalom támogatásához fordult, hogy ez adatokat lehető pontosan összegyűjtthesse.

A kívánt adatok eddig csak szórványosan érkezvén be, az Alma Mater nevében ismételve felkérem a hadbavonult budapesti egyetemi ifjak szüleit,

és kir. fenségek, akik egyttal tanui voltak a művésztábor feladásának és a látottak lelett legmagasabb megelégedésüknek adtak kifejezést.

Művésztáborgyárunkkal az összes hadviselő feleket megelöltük. Híre is ment és megtekintésével a porosz hadügyminiszterium megbízta azt a bizottságot, amely a bizottságunk által felállított intézmények tanulmányozására delegált, amely Schwiening, Schurig és Bisalski porosz főőrszorosokból állott. Később küldte ki meg Würts igazgató urat és összes gyártmányainkból utánzás végett mintákat kért, amelyeket nekik szivesen meg is küldtünk. Ugyancsak mintákat kért a művésztábor szerkesztésének tanulmányozására alapított osztrák intézet vezetője, Erner ő exzellencaija és a német hadügyi kormány megbízásából Wulstein főőrszoros.

Ném-torszámban most kezdenek behatóan foglalkozni a művésztábor-kérdéssel. Bayer, egy schwäbisehgmündi ezstárügyar tulajdonosa pályázat kiírására szólította fel a szövetséges államok hadügyminisztereit. Azt ajánlja, hogy a beérkezett pályaműveket kiállítás keretében közszemlére tegyék ki és ezt a pályadíjak kiosztása után, mint vándorkiállítás, vörösről-vörösrre küldjék, hogy így a művésztábor szerkesztése általános érdeklődés tárgyává tétessék. Hivatatosan megkördesztetvén, hogy ezen terv felől ve-

lényt mondjak, azt a legnagyobb mértékben járto-lanoknál nyilvánítottam, de kiegészítendőnek vélem a lóvén által olyan súlyosan sérült alsó és felső állkapcák, err., fül, homlok- és koponya-sérülésekre is, amelyek sebészi plasztikai műtéttel nem pótolhatók és így pótlásuk csakis protezissal lehetséges. Magdeburg városa sietett is Bayer indítványára érte-lésében ilyen pályázatot kiírni, s ezzel megelőzte az összes hivatalos tényezeket, amelyeknek Bayer terveinek kivételét előzör felajánlotta

Amputáltjaink számát ma pontosan megállapítani még nem tudjuk, de ez a szám előreláthatólag igen nagy lesz. Művésztábor-gyárunk napról-napra fejlődik aszerint, amint körházmunkban olyan rokkantakat találunk, akiknek a művésztábor-gyártásnál hasznát vehéjnek. Sietünk is kell a gyár fejlesztésével, hogy minden amputált lehetőleg gyorsan kapja meg művésztábor-gyárát, amely őt a'kalmassá teszi rá, hogy kegyér-ker-ső pályáját folytathassa, vagy valamilyen új pályára képezze ki magát. Azonban nem elég, hogy minden és kitöltött művésztábor-gyárral egyszerűen el-Gomioskodnunk kell majd a művésztábor javításáról, továbbá új művésztábor-gyárak kiállításáról azok számára, akiknek kereseti és egyéb család viszonyaik nem felelnek meg, hogy a munkában tökéremnt művésztábor-gyárát saját költségükön újjal pótolják.

Hogyha nem akarjuk, hogy az ilyen szegény ember alamizsnára szorjjon, akkor nekünk kell őt egész életén át állandóan művésztábor-gyárral ellátnunk. Hogy ez milyen alapokból fog megtörténni, arról a háboru után lehet leg határozottan kell majd a törvényhozásnak gondolkodnia. Mindenek szerint kénytelenek leszünk ezt a művésztábor-gyárunkat a háboru után önállóítani. Művésztábor-gyárunk a használatban igen jól beváltak Csonkítottjaink egy jelentékeny része bizottságunknak pozsonyi uti munkat lepen már hetek óta viseli ezeket és velök jól járnak. Van több katonánk, akiknek mindkét alsó végtagját műltib pótolja és azokkal olyan jól jár, hogy járása alig különbözik egy egészséges ember járásától, sőt van egy katonánk, aki combban van amputálva és aki művésztábor-gyárjával egyen-en ül fel a lóra és egészen jól lovagol. A csokitott és béna katonákat gondozó bizottságunk célja, hogy a háboruiban szerzett sebesülések folytán munkaképtelenné vált katonákat ismét keresetképesekké tegye. Ennek egyik feltétele, hogy aki a kezé vagy a lábát veszítette el, annak az elvesztett végtagját művésztábor-gyárral pótoljuk s ennek a feladatnak a mi műhelyünk teljes mértékben képes meg-

(Vege)

testvéreit, rokonait, hozzátartozóit és jóbarátait, hogy az általános mozgósítás óta katonai szolgálatot teljesítő budapesti egyetemi hallgatók nevét, a születési év, hely és az apa nevének, nemkülönbön fakultásoknak megjelölésével, a csapattagság ahol szolgálatot teljesítettek: a katonai rangfokozatot, amelyet legutóbb elfoglaltak, az esetleges hősi halál helyét és idejét, a harcoknál szerzett betegségekben történt elhalálozás napját és helyét, a hadifogságba jutás, vagy eltűnés helyét és idejét és az általuk kiérdemelt kitüntetésre vonatkozó pontos és megbízható adatokat a budapesti királyi magyar tudomány-egyetem rektori hivatalával (IV. ker. Egyetem-té 1-3.) közlő levelekkel megküldeni.

Dr. Bangha Béla S. J. beszéde.

Amint hirdette a sajtó, egy történt Bangha jezsuita atya tegnap délután hat órakor tartotta meg a felső templomban első hitvédelmi előadását. A tisztaságtól ragyogó templomban tömött sorokban várta Nagykanizsa keresztény intelligenciája — az országos ne. ú. szónok és tudós szavait. A rokonszenv megjelentető pap, a kedves hang s az érvek logikus osztályozása — már az első pillanattól meglepettették, hogy Bangha halgatónak lelkén uralkodni fog. Az első tétel az volt: — mi oka annak, hogy a magyar keresztény intelligencia vallásának teljességében annyira lajnya? S két okot nevezett meg. Az első történelmi — a jozefinizmus amely a vallást az állami omnipotencia eszközevé alacsonyította. S ennek habos a katolicizmus terén évszázados visszaesést vitt maga után.

A másik ok — lélektani. A modern keresztény ember jelszavak zsarnokságának rabszolgája. Előnk ezzel szemben s nem mer ellenni tenni. Előnk járul a katolikus elmesé sajtó hatása. Erről különösen élénk képet festett Bangha Béla. Ezeknek a jelszavaknak pedig nincs objektív erejük és tartalmuk. Nincs harc a modern haladás és a katolicizmus között. Két bizonyítja, hogy a legnagyobb természettudósok, matematikusok, fizikusok, akikre pedig legtöbbet hivatkozik igaztalan támadásában a modern haladás, — mindannyian burgú és hívő katolikusok, keresztények voltak. S itt statisztice mondja el azok nevét (Volta, Newton, Pascal, Chochier stb.), akik a tudományvilágot fáklyái s egyuttal burgú keresztények. Itt megzörög most sorainkat. És a rövid vázlat Bangha tegnapi előadásának S a halgatóság lelkesen forgatta a lámpát. Remanisane van ott beszéltünk, mint a nagyvárosok intelligens körében, hogy az ezekben modern rabszolgaságának helyét a modern léta, visszaterjen arra sz útra — amelyről a jelszavak kassza letartotta. Bangha szavainak nyomán sok lelkes béka tért Befejező szavában meghívta további előadására azokat is akik tiltakozás nézeteket vallanak, hogy be lássák a katolicizmus a szerzet és a megértés ta unit. — Az önkéntes adományokból az új templomra mintegy 70 korona gyűlt össze a pályasze.

(dr. I. J.)

A felső templom munkái.

Aranybetűkkel szeretnénk ideírni nevéket, akik az elhagyott, talán felépítésétől nem tisztított, igazában ki nem takarított felsőtemplom rendezésére összefogtak. Joggal megérdemlének. Szébb munkát, ideálisabb foglalkozást nemegyeségűkhöz, előkelő lelkiállásig alig találunk, minthogy ezt az évszázados mulasztást pótolják. S az önkéntesség példájára, a szenny, a pókháló, a penész lekelni most mindunról. Íszta egyezőségben öndöklök minden, hogy gyönyörűség nézni, s élvezet a templom a sekrestyéje üde levegője, amely eddig dohos volt. Lekerül a falról, a padok alól, a képekről az egyházi készletekről minden ami nem odaváló, nem oda illő. S az új tisztaságban csak a muhi bújáték nem törődöm meg. Ittálán büns malasztását is látjuk amely most árad jóra fordul. Mert dr. Szekeres József, dr. Pihál Viktor, dr. Fábán Zsigmond, Rubint Károlyné, Pihál Boske, Tabajdy Márta, Bogayné, keze nyomán akik napzámom módjára doloznak már napok óta a templom tisztogatásán — rend és tisztaság támad. Nem halgathattam el nevéket addig sem, amig bővebben ettek szót róluk. Munkájuk a város hádjára érdemes; de egyuttal követésre is érdemes példa, hogy az igazi urlelkek lelke, felelősségük erkölcsi erését mindenüvé elviszi. Addig is, míg a város templomgondnokságának halála megszűnt, legyen ez a pár szó tettük, munkájuk dicséretes elismerése. Soba sem méltattak meg érdemeikben munkát, faradozást nemesebb-lekű törekvést, mint mikor a pár sort írtam.

Sypniewsky dandárparancsnok itthon.

Lovag Sypniewsky György dandárparancsnok hosszas távollét után most látogatott. Nagykanizsára Örömmel adjuk tudat az a hírt, mert Sypniewsky dandárparancsnok neve minden zala-ember szívébe be van véve. Ő volt az, aki huszas honvédeknek országos hírt szerzett, aki hősiességgel megtanította a zalai fiukat, mint kell a hazáért elni — harcolni. Örömmel üdvözlünk a hős dandárparancsnokot Nagykanizsán.

— Kitüntetés. It. József Mihály tüzér zászlós, az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartásért a II. oszt. ezüst vitézségi éremmel lett kitüntetve.

— Új századosok. A hivatalos lap legújabb száma jelenti, hogy ötfelége a '20-ik honvédegyezrednél századosok lept-ték. Kögütöwiz Lajos, Dlabik Párkás, Somogyi Ottó, Balázs Béla Szegiszt László főhadnagyokat. A kinevezettek saláményük jó ismerősök, a harcoknál hősi a szerepük. előlépésenk város-zártu öszi-öt örömmel keltett.

— Füreidi János ?? Ugyan ki-ne, tudós, ki-é, minő szerepet tölt be a városban gőpezetében? Ha nem ismertük volna — a háború folyamán alatt meg kellett ismerünk, hisz ő volt, ki a legnehezebb missziót, a legkritikusabb helyzetek között is, a vá-

ros élelményét rendőrségi tenger munkája mellett is ellátta.

Nem az a célunk e sorokkal, hogy felső dicshimnuszokat szöngünk; erre ö különben nem szorult rá, mert ténykedése a legfényesebb bizonyíték mindenesetre.

Csupán egyes dítváralásó egyének kalendáriáit akarjuk helyes irányba terelni, kik azt hirdetik, hogy Füreidi János büntetésből vonták el a rendőrségtől.

Ugyan! — Hát azai érdemele volna ezt meg mert ott az egész háború eddigi ideje alatt válsággal kísért munkát végzett? Vagy az élelmény körül teljesített stb. ténykedésével? Dehogya! — Nyugodjunk meg Uraim! Füreidre éppen most a polgármesteri hivatalnál igét szükség volt. Sok oldala használhatósága miatt tehát odarátolták, de nem büntetésből, hanem használhatósága miatt, kit nélkülözni különösen a nehéz viszonyok között alig lehet, sőt abban a legfontosabb szerepben melyet ma betölt, az ő egyéniségére a gyakorlati tudásra feltehető szükség van.

— A hatónagyi élelmiszer-utalás, a város-ház épületében, mint már egyik korábbi számunkban jeleztek, megkezdette működését, a Somogyi-fele butorüzletben, hol a város lakossága naponta i. e. 8-12 óráig, délután 3-5 óráig mindazon árukból vásárolhat, melyek ott raktáron vannak és lesznek.

A beérkező új árukról időről- időre a közönség értesítve lesz, hogy azokból szükségéhez mérten, a megszabott keretben ki-ki vásárolhasson: Avjegysek a helyiségben kifüggesztendő.

— Holttest a Balatonban. Az elmúlt hétén a somogyberényi parton a Balaton hullámai egy urissan öltözött nő hulláját vetették ki. A holttesten külső erőszak nyomait nem találták, s így valószínű, hogy öngyilkosság vagy szerencsétlenség történt. A halott kiltét még eddig nem sikerült megállapítani.

— A Balatoni Szövetség kérelme a műkedvelő fényképezőkös. A Balatonvidék számtalan szebbnél szebb képet nyújt, ezeket önkényesen kímélő erőszak nyomait nem találták, s így valószínű, hogy öngyilkosság vagy szerencsétlenség történt. A halott kiltét még eddig nem sikerült megállapítani.

— Épül a balatoni körút. A Kereskedelemügyi miniszter a balatoni körút 15-56 kilométer szakaszának kiépítést 320000 korona költséggel engedélyezte.

Szerkesztői üzenetek.

— Többeknek. Háború van, és mindent megmagyaráz. Nem mentünk semmi mulasztást, de néha a vád ismeretlen okból fakad. Az újsághordók szépen szó nélkül meglettek. Ez volt az oka, hogy a múlt számunk kezéikhez nem jutott. De mikor egy újsághordó is teljesíthetetlen kéresem áll elő!

— Z. Gy. Hosszas halgatást nem értjük. Szeretünk már hallani. Keresünk, kutatunk kéresek teljesítését után.

„BERLIN” MŰVOSZÓ SZÍNHÁZBAN

Minden nap tartatik előadás a legérdekesebb és a legvilágosítottabb műsorból van összeállítva. — A „BERLIN” színház agilis igazgatója, hogy az előadásokat még érdekesebbé tegye, egy új modern, a mai kor-szaknak megfelelő, legújabb szerkesztő velitőgépet szerzett be, miáltal a képeket még sokkal szebb és tisztább kivitelben mutathatja be a m. tisztelt közönségnek. A „BERLIN” mozgószínház előadásai nem szorulnak dícséretre. Ezt csak látni kell mindenkinek. — Hisszük és reméljük, hogy a t. Közönség az igazgatóság fáradságát és áldozatkészségét az előadások tömeges látogatásával nagy honorálni.

Irodalom.

— A pápaválasztás jogtörténete és tételes joga. Írta: *Lukács József*, főgimn. tanár. A vasikos munka a pápaválasztás történeti fejlődésével foglalkozik, amíg az jelen alakjához ért. Mindenkinél érdekesebb és tanulságos olvasmány, amely meg egyrésztől szigorúan tudományos, másrésztől könnyed nelem e jelentős mozzanatának ismerete minden kultúrámbor tudásának szükséges része. A mű ára 4 korona. — Kapható Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében, Nagyközönség.

— *Uj Idők*. A világháború leghíbb krónikása. Írásban és képpel az *Uj Idők*. A mai érdekes esemény a négy világrész határaitól történik, azt mind elénk tárja festői szépségű képekben Erdőkösség, művészi művelés és előkelő ízlés jellemző Horog Ferenc határait, az *Uj Idők* melynek minden száma aktuális közleményekben, elbeszélésekben és regényekben is egyaránt a szépirodalom ápolója — Előfizetési ára negyedévre 5 korona. Kiadóhivatal, Budapest, VI. Andrássy-ut 16. sz.

— A „Vasárnapi Ujság” minden száma gazdag tartalommal jelenik meg. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 6 korona. „Világ-krónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. Egyetem-utca 4). Ugyanígy megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

— Az „Élet” szépirodalmi és művészeti hetilap (szerkesztő Andor József) gazdag tartalom, érdekes és aktuális képek egészítik ki. A hetilapot mellegen ajánljuk olvasóink figyelmébe Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári-ut 15/c. — Előfizetési ár félévre 10 kor. Mutatványzámmal készséggel küld a kiadóhivatal.

MILKA
Suchard
KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLADÉ

ROVÁS

Vezércikk

Világháború

a legjobb tájékoztató magyarázattal és térképpel

Közgazdasági rovat Napihírek

naponkénti szenzációi az

AZ UJSÁG

POLITIKAI NAPILAPNAK.

Vasárnaponként két közkezdveltségű mellékletet ad az AZ UJSÁG. Egyik: „Az Asszonyok”, a másik a: „A Gyermekeknek.”

— Aki a világháborúról és egyáltalában minden eseményről, színházról, művészetről, irodalomról bővebb és megbízhatóan tájékoztatást akar egy kitérőben megismerkedni napilap keretében értesíteni, szívesen olvassa az AZ UJSÁG-ot.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egyes évre	32 korona.
Félévre	16 "
Negyedévre	8 "
Egy hónapra	2 K. 80 f.

Megrendelési cím:

AZ UJSÁG KIADÓHIVATALA Budapest.
VII. Rákóczi ut 54. szám.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni veli sonytársainkat. Az élelmosság nem

ÁLL

egyedül, hanem soron kívül vagyunk igénybe

A

„Zalai Közlöny” hirdetési rovatát, mert ott határozottan eredményt ér es a magyar hirdet-

VILÁG

hirdetéseit itt megtalálja. A hirdető rovat idő alatt meggyőződik az eredményről. — annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny” rohamos fejlődését, ez pedig világosan jel-tenzi, hogy

AZ

ezen lapban megjelent minden hirdetésnek kellő haszna van. Szemesnek áll a világ. vaknak az

ALAMIZSNA!

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legújabb divatu levélpapírokból
és névjegyekben
Nyomatványok izléses kivitelben jutányos árral
gyorsan készítettnek.

Tanintézetek részére szükséges cikkek
dús raktára
Jegyzői és egyéb közigazgatási nyomatványok
nagy raktára.

ZALAI KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deáktér 1.
Telefon: 182. — Hirdetések díjszabás szerint.

"Első székely"
Erős Sándor

Főszerkesztő:
Kemény László

Megjelenik hetenkint kétszer.
Előfizetési ára: Egy évre 10 koron, fél évre 5 koron, negyed évre 3 koron, 60 fillér.
Egyes másra ára 12 fillér.

Mindenki jegyezzen hadikölcsönt.

Nagy feladat vár a kis tőkére.

A negyedik hadikölcsön jegyzése folyamán már eddig is igen sokan ragadták meg az alkalmat, hogy szabad tőkéjüket a haza rendelkezésére bocsássák és hogy ezzel egyttal soha nem remélt gyümölcsözőt biztosítsanak tőkéjüknek. A jegyzések javarésze azonban még csak ezután következik.

A jegyzésre szóló felhívás egyaránt szól a nagy- és kistőknek. Hogy a kistőknek milyen fontos szerep jut a hadikölcsön körül, azt most már fölösleges bizonyítani. Az első három hadikölcsön eredményei mutatják, hogy az 50 és 100 koronás jegyzésekből milyen hatalmas tőkeerő kovászolható össze. Különösen a postahivatalkánál és általában a postatakarékpénztár útján történt jegyzések fényes bizonyítékai annak, hogy megfelelő koncentrációval mit produkálhat a kistőke. A postatakarékpénztár útján az első hadikölcsönre 58.000 tételben 73 millió koronát, a második hadikölcsönre 73.000 tételben 75 millió koronát, a harmadik hadikölcsönre pedig 68.000 tételben 62 millió koronát jegyeztek. Ha most még hozzávesszük ehhez a kistőknek a többi jegyzési helyeken való szereplését tisztán áll előttünk a kistőke jelentősége a hadikölcsön szempontjából.

Erős meggyőződésünk, hogy a kistőke ezáltal is megtesi kötelességét. Ami pedig a nagytőkét illeti reméljük, hogy önmagához és hivatásához méltóan fog megfelelni a hozzája fűződő várákozásnak ezekben a történelmi időkben. Soha olyan kedvező kereseti alkalmak nem voltak, mint amilyenek a háborús konjunktúra lehetővé tett, soha ilyen tökéletesség még nem volt nálunk. A pénzüzetek betétei a háború kitörése óta közel nyolc milliárdal emelkedtek.

Minden eszköz meg van ilyenformán a negyedik hadikölcsön sikeréhez. Mindenki teljesítse tehát kötelességét, az itthonmaradtok legyenek melók a harctéren küzdő vért katonáinkhoz. Mindenki jegyezzen hadikölcsönt.

Legyünk különbek ellenségeinknél.

Eddig minden fronton mi győztünk és ezt a győzelmet nem is engedjük többé kicsikarni kezeink közül.

Azzal azonban mégis tisztában kell lennünk, nincs rajta mit szépíteni való, hogy ellenségeink nagyon összefogtak el lenünk s most talán utoljára, mégogyszer

minden erőfeszítésükkel és álnokságukkal ránk esnek, hogy valami rettentő csapással áttörjék sorainkat, vagy koptaltatási módszerükkel kimerítsenek. Erre vall a kora tavasz óta észrevehető sok mindenféle készülődésük, mozgolódásuk az orosz és főként az orosz harcvonalon, a tengeren való szállításnak elzárása most még a hollandi partok felé is, az amerikai municiógyárosoknak ellenünk uszítása. Wilson ultimátuma Németországhoz s erre vall még az a komédia is, hogy a muszka cár harmadfelezer embert küldött Marseillbe a francia katonák celsüggedt harci kedvének felvillanyozására, akikben a francia nép otthonmaradt része gyönyörben uszva legelhetni egy darabig a szemét a parádekon s lelkesedve mutogathat rájuk, hogy kicsoda erőteljes, szép szál legények, kicsoda kemény katonák!

És mégis ezeket a katonákat verték ki a magyar honvédek és német bakák a Kárpátokból s ezektől foglalták el egész Orosz Lengyelországot. Hát akkor azok még minő kemény legények lehetnek!

A GÉPMADÁR.

*Rohan a gép, mint megriadt madár,
Minden ágyú a lüszelt outja már
Rá irányulnak mind a fegyverek;
Most még egyszer, utolszor megremeg
S rémes haláltusa nincs tovább:
A földnek szegezi fényes homlokát.*

*Megpallan benne minden ér
S mikorra le, a földre ér,
A kíl fenn büszkén vill a szárnya:
Csak véres roncs, a földre ásva.
— S a hihetetlen harcok napja
Csapongó lelkünk megragadja
És erősít után hitünk vérlje:
Égi harc után égi beke!...*

Északi harctér.

Nagy Győző.

A tenger vizek mélyén.

Lelkek, hv találkoznának ott a tengervizek mélyén... Felismernék a hajóroncsot, amely a vizek mélyébe süllyedt alá. Hősök és mártírok egyben. Hősei a hazájáért harcoló német nemzetnek, mártírjai az önző, a gyáva, kegyetlenül barbár angol kishitűségnek. Mit mondanának, ha látnák gyilkosukat: a King Stephen?

Beláthatlan tengeróriáson uszik a levegő letörtén is búske ura, az L. 16. Emberei rajta esüggnek. Szárnyszegett hősök. Fegyver 'nincs kezükben: emberek csupán. Érz', gondolkodó kultúreberek s hogy ellenség nincs a közelben, bátran hasítja a vizeket a „King Stephen“

Hiába a segélykiáltás. A búske hajó a hajótörtek fegyvertelen kezétől is fél, gyáván elirranodik és a biztos pusztulásba hagyja, nem a fegyveres ellenséget, hanem a segítségre szoruló fegyvertelen embert.

Szűgyen a gyávaaság, ezerszeresen szűgyen a lömeggylkoságig süllyedő emberelenség. Szűgyen mi előttünk.

De az angol keze tapara verődik. Ünnepli a gyáva gyilkosokat. A King Stephen szűgyenében osztzik az egész ország, az egész angol náción.

A King Stephen utolérte az angolok végtete: a német hősiesség és hatalom. A King Stephen életelen teste leszállt oda, ahova a német hősök örök pihenőre tértek. Anglia nem nézi életelen testnek. A káprsi kalmárság husának darabja ez az angol szimulolum, mely most összeroppant a német vitáság előtt.

Az emberei megmenekültek. Megmentették és foglyul ejtették a németek.

Vajjon, ha Anglia ellenségei süllyedtek volna a King Stephen emberelenségének nivójáig s a sors Anglia közébe juttatta volna azokat, akik annyira megfélemlítettek angolokkal szemben emberi kötelességükről, mit tenne a szigetország a kezébe kerültek-l, hogy fegyvertelenekeket a legkegyetlenebb pusztulásba engedett? Minő kínzókat eszelt volna ki, hogy hidegvártságot próbára tegyen?

S mit tesz majd a német az elfogott dicsentimékekkel, talán ugyan azokkal, akik bátran és kacagva néztek a német hősekre, biztos helyről a hull-

Ez ami egyik szerencsénk éppen, hogy akárminő vitézek is legyenek ellenségeink katonái, a mi harcossaink még bátrabbak, még vitézbebbek.

Am a leghösbib vitézség is elnkad, ha a testi erő gyöngül, mert nincs elegendő élelmiszer, vagy se támadni se védekezni nincs mód, mert elfogyott a tölteánytáskából az utolsó puskagolyó is. Így jártak szegény bolgárok az első balkáni háboruban. Azért győzhették le őket a szerbek, mert nem volt már se municiójuk, se élelmiszerük.

Hát ettől a sorstól mentse meg a magyar nemzet a saját édes fiait, a maga legendás vitézségű hős katonáit. Ellenségeink lazás készülődéseivel szemben nekünk is fel kell vértelnünk magunkat minden ránkzudulható veszedelmek ellen. Fel kell szerelnünk katonáinkat mindennél, hogy semmiben fogyatkozásuk ne legyen.

Ehhez természetesen pénz kell, sok pénz kell. A pénz pedig csak nemzeti kölcsön révén tudjuk előteremteni.

Bangha pater beszédei.

A mult számunkban Bangha Béla első beszédéről már szót ejtettünk. Pénteken és szombaton megnövekedett számu hallgatóság előtt beszélt Bangha pater. Első beszéde a város társadalmának úri körében nagy érdeklődést keltett vallás különbség nélkül s ez megalapozta a beszédei iránt való érdeklődést. Ugy pénteki, mint szombati előadása a vallás által-

lámáir szőlán állókra, s elvonultak, hogy szabad utat engedjenek a halálnak.

A humanizmus de sokszor gyszba öltözött, guny, kacagás és taps szegődött méltatlanul gyász kísérettől. A német erőben mutatkozó sors eszjárására talán az angol hidegvér mérseke is fagypontra száll és elnémul a korai taps, megfagy az angol gny-mosoly.

Vannak még jó szivek.

A mai komor időkben kedves, szép epizódja volt Aradon a feltámadás ünnepének. Szereplője egy szabadesgolt katona s egy ur, aki nem nevezte meg magát, de bebizonyította, hogy van még jó szív a világon. A dolog úgy kezdődött, hogy a feltámadás ünnepén a Kossuth-szobor előtt egy fiatal ember összeesett s amíg ott vergődött, nagy népesülésbe vette körül, köztük egy idősebb ur is. A sajnálkozó véleménye ez volt:

— Biztosan epileptikus.

Mire a beteg megszólalt:

— Nem vagyok én epileptikus, szabadságolt katona vagyok, Rohatinnál egy golyó megebezte a

nos alapigazságai körül forgott. Az Isten léte, az öröklet — e két nagy fundamentalis tételnek bizonyítása volt beszédjének tartalma. A logikus gondolkodás szigorú következettségével érvelt, bizonyított. Bizonyítása tiszta, történelmi állításai, vonatkozásai pozitívumok s erővel hatottak a hallgatóságra. Előadásának erje nem pillanatnyi volt. Az az éles látókor, amely Bangha beszédjében megnyilvánult, a hirdett igazságok iránt meggyőződést kellettek. Közbe jönnek a katolikus hitéletre vonatkozó intének, kérések és figyelmeztetések. S a hatás itt sem marad el. A gyónó szés előtt minden nap késő estig ómegek t longtak, hogy az eddig nem teljesített, vagy elmulasztott kötelességnek eleget tegyenek. A lelki élet iránt való felhúzdulás, a vasárnapi tömeges áldozás — legszebb bizonyítéka Bangha beszédjei hatásának. Ez a hatás aligha lesz muló. A napi életbe valami új tárgy kapcsolódott be. Bangha személye és beszéde körül esik a legutóbbi szó. S általában a vágy, hogy minél előbb hallják szavait. Sokak áldó szava kíséerte őt utjára Zalagereszre ment innen az ottani főgimnázium kongregációs ünnepére. Azzal is tartozunk azo-hu a köznek, hogy ideírják — Bangha Béla kinek meghívására jött Nagykánizsára. Gróf Zichy Odónné volt az a lelki jötevő, aki Nagykánizsa fogatökös hitéletét Bangha figyelmébe ajánlotta s őt ez előadások megtartására felszollította. A nemes grófné e tettéért hálas Nagykánizsa intelligens keresztény közönsége.

(dr. J. J.)

— A béke érdekében a legszenvedőbb kötelességünk a IV. hadikölcsönre minél előbb és minél többet jegyezni.

Előjegyzéseket a helybeli összes pénzüntézetek elfogadják.

szívburkotat s azota napjában többször összeesem iszonyú szivgöres szokott gyötörni.

A körje csoportosult nagy tömeg igaz részvétellel állta körül a beteget, aki nem engedte, hogy tolemeljék a földről. Ámikor már kissé jobban lett, az az idősebb ur egy ködtogut bérkeset hozatott s abban hazaszállította a beteg fiatal embert. Majd szívélyesen elbuzsuzott s eltávozt.

Kevés idő múlva egy hordár jelent meg a fiatal ember lakásán s egy borítékot adott át.

— Az az úri ember külte — mondta a hordár — aki az imént távoztot imént.

A borítékban ötszáz korona volt és egy levél a következő tartalommal:

„Gyógyulást kívánok.”

— Ki külte ezt a levelet? — kérdezte a fiatal ember.

— Nem tudom, — válaszolta a hordár — ő csak azt mondta, hogy erre a kérdésre így feleltek: az, aki az imént távoztot.

A széhsült hős ma sem tudja, hogy ki küldötte neki az ötszáz koronát, illetve, hogy miként hívják az ismeretlen jötevőt.

MIREI.

A negyedik nemzeti hadikölcsön.

— Mit hozott az első hét. —

A negyedik hadikölcsön jegyzésének első hete lepergett és meghozta annak bizonyosságát, hogy a negyedik hadikölcsön is teljes siker fogja koronázni. A nyilvános kölcsönök több hétre terjedő jegyzésének első napjai rendszerint kevésbé mozgalmak és a jegyzések a dolog természetéből folyólag kezdetben nem szoktak nagyobb arányokat venni. A negyedik hadikölcsön első hete — bár a husvétii ünnepek is közbeestek — erre a régi megállapításra öröndetes módon rácsódot, mert a magyar tökéser már az első héten megindult és az ezuttal feltűnően élénk érdeklődést tanúsító külföldi nagytökövel egyesülten, többszáz millió jegyzéssel megyötette a biztos siker alapját.

A kistöke is meguozdult és a vilákon egyre elevenülő jegyzési kedv bizonyítja, hogy a széleskörű és hatékony agitáció itt is megtört a maga értékes gyümölesét. Alig kell hangoztatnunk, hogy a hadikölcsön nem más, mint a fennmaradásáért közdő nemzet kölcsöne legbecesebb javainak megvédésére és a tartós béke megszerzésének szent céljára. Tehát annak sikere erkölesileg annál felemelőbb gazdaságilag annál értékesebb, minél szélesebb néprötegek hazaitas áldozatkészőségének és helyes gazdasági belátásának megnyilvánulása.

Ne gondolja s neki, hogy az 50, 100, sőt 1000 koronás jegyzése minsem számít a milliók tengorében és ne higgye senki, hogy a hadikölcsön sikerén az ő szerény jegyzésével nem leudithet.

Éppen ellenkezőleg, ugy az előző három magyar hadikölcsön, mint a német hadikölcsönök nagy sikere — a statisztikai adatok kétségtelen tanúsága szerint — azon fordult meg, hogy a kis emberek, a milliók mozdultak meg és elhozták, egybehordták a maguk pénzcséköket, amelyek így százmilliókká duzzadva, veresnyre keltek, sőt nagyszám dolgában föléje szerkedtek a kevesek milliói jegyzésének.

Mindenkinek jegyezni kell.

tehát, ha akármiy csekély az összeg, amit a nagy célra fordíthat, mert ha nem százazrek, de a nemzet milliói hozzák össze a maguk koronából a hadikölcsön milliárdjait: ez adja a legvilágosabban értésére megvert ellenségeinknek, hogy hiába minden reményés, amely arra épít, hogy szívós kitartásunkat a háboru makacs és céltalan elhuzzásával megörölketik és minket gyözelmeink megérdemelt gyümölesétől megfoszthatnak.

— Béke nap. A vallás- és közoktatásügyi miniszteriumnak ma is fennálló tündökölése szerint maus 18-át minden elem és középiskolában, mint a Béke napát megkezdte. Ma Május 18-iki tuduillik az a nap melyen az első hugar kontinentia összeült, hogy megbeszesse az alapját a nemzetközi döntőbíró-ságnak.

— **Holzer Jakab gyászja.** Nemrég temette el nejét s ísmét bekopogtatott a kérihelleten balál Holzer Jakabhoz s ezuttal Richárd fiát ragadta magával 34 éves korában, élte virágában, szomorúságot hagyva a gonderhus apának, ki egyéniségevel mindenkit megnyert.

Nyugodjék békében, a sors által sújtott atyának pedig a Mindenható adjon erőt a fájdalom elviseléséhez.

— **A Dunántúli Közművelődési Egyesület közgyűlése** Jovi vasárnap üli meg a Dunántúli Közművelődési Egyesület főtanácsának negyedszázados jubileumát Veszprémben Horng Károly báró híboros püspök fővadászágával és Rákosi Jenő főrendiházi tag elnökségével. A jubilaris ülésen a miniszterelnök és kultuszminiszter képviselőiben Hossay Lajos dr. államtitkár vesz részt, míg a többi miniszterek képviselőit Zsedényi Béla miniszteri tanácsos, Hunkár Dénes főispán, Jurascs János kir. törvényszéki elnök és Fekete József igazgatói fő igazgató látják el. Osztalokozásukat továbbá bejelentették eddigelő Úváry Ferenc dr. országgyűlési képviselő, bizottsági elnökhöz a következők: Bosnyák Zoltán helygyi államtitkár, Szachenyi Viktor gróf főispán, Sipki Balás Béla főispán, a Muzetumok és Könyvtárak Országos Tanácsa részéről Gyulay Pál dr. egyetemi magántanár, a Somogy megyei Közművelődési Egyesület képviselőiben Pizai Antal dr., Andorka Elek dr., az Országos Magyar Gazdasági Egyesület részéről Osztróuczky Miklós főispán, a Miskolci Közművelődési Egyesület részéről Balogh Bertalan elnök, az Országos Közművelődési Tanács részéről Arkay Kálmán dr. alelnök, továbbá Illés Ignác dr. törzsorvos, Dunst Ferenc apat, Lőrinci György kir. tanácsos tanfelügyelő, Szabó Károly kir. tanfelügyelő.

— **A megosonkított Hygiea.** Két szép szobor áll a Belos úgyosztózat bejáratánál. Érdekes két szobor. S ha nem is művészi alkotás, már bizonyos értéket adott nekik a megosonkítás, hogy ott látsuk. Mintha hozzataroznának a házhöz. Némikül esonka tökéletlen s fogyatékos lenne. A papok vala melyiken azután meglepetés érte dr. Mikly gyógy-szerészt. Az egyik szobor karját letörték valamelyik éjpe. Ki a tettes, ki a bűnös? Aligla tudjuk meg. Valami gonosz tréfa, vagy önteléd borközi állapot áldozata lett a Hygiea karja. Valamikor talán kiderül s megismerjük a garázdálkodó bűnöst.

— **Döntvény az — üres zsebről.** Egy tolvaj a villamos vasuton belenyúlt egy urnak a zsebébe, abban — seményben, hogy ezerséssel bélett tárcát talal benne. A zseb azonban üres volt. Nem elég hogy ilyen kellemetlen esalódás érte, a tetejébe még ott nyomban le is tartóztatták a fölül vállalkozói. A bűntel törvényszék néhány hónapi fogháza teltte a tolvajt. A királyi tábla fölme. té ítéletet hozott, mert, így szól a megokolás: noha a vádlott a sértett zsebébe az itt föltételezett pénz jogtalan tulajdonításának célzatával nyult bele, ezt a célját nem valósíthatta meg, mert a sértett zsebébe — üres volt a kir. Kuria a főügyész periróslata alapján a tábla ítéletét megsemmisítette, és vádlottalopás kísérletében bűnösnek mondotta a kir. Kuria erre vonatkozó megokolásban azt mondja, hogy vádlott a bűncselekmény véghezviteléhez szükséges te-

vekenységét kifejtette s hogy eredményre nem vezetett, az esak azon rajta kívül álló körülménynek tulajdonítható, hogy a sértett zsebében a bonyolítások pénz nem volt vagyis a eseklemény bevégezése nem általában volt lehetetlen, hanem csak a fentförgő körülmények folytán nem volt befejezhető.

— **A kapitány ur.** „Világháború Képes Krökutya” legutóbbi számában olvassuk:

Öreg legényeket tanítanak a haditudományokra. Mindgyüknek a válat négy X nyoma. A legtöbb szolgálta is már a legtöbb hadurat a régi világban, amikor meg más volt a haditu omány

Egy alatornagy látogatta meg az öreg esonok Beszélgetésbe elegyedtek velük.

— Hogy hívják?

— Nemesi Sándornak, jelentem alásan excellenciás urunknak.

— Hová való?

— Zalalokszára.

— Hány éves?

— Negyvenhárom vagyok.

— Volt e katona?

— Igénis voltam.

— Melyik ezredben?

— A 4. gyalogezredben.

— Melyik században?

— A másodikban.

— Ki volt a századparancsnok?

— S. kapitány ur.

— Fém-on ember volt.

— Nezz-n meg jól.

— Parancsára.

— Ismer-e?

— Nem.

— Eme hát én vagyok S. kapitány. Azóta alátornagy lettem Nagyon megörögedhetem, hogy nem ismer meg!

— Bizony, mi türes-lagolás! Jelentem alásan excellenciás alatornagy urnak — megörögedett a kapitány ur!

— **Tilos a tábori esomagokban élelmiszert külden.** A közönség ismételt figyelmeztetés ellenére a tábori esomagokban meg mindig könnyen romló élelmiszereket is küld. A kereskedelmiügyi miniszter ismét figyelmezteti a közönséget, hogy a tábori esomagokban könnyen romló élelmiszert ne helyezzen el. A postahivataloknak joguk van anyan esetben a esomagot a feladás alkalmával a feladóval a postahivatalban felbontani s ekkor, — vagy ha a kezelés későbbi szakában megállapítják, hogy a esomagban meg nem engedett élelmiszert van, kötelesek a esomagot feltétlenül visszautasítani, ha pedig azt a feladó hivatalból már elszállították, kötelesek azt a feladó költségére visszaküldeni.

— **Rapporton kell kérni a mezőgazdasági szabadságot.** Ill-tékos helyről közlik a közönséggel, hogy a katonai szolgálatban álló egyéneknek mezőgazdasági munkára való szabadságot iránti kérelmét személyesen kell kihallgatáson előterjeszteni. A esaládtagok közbenjárása felesleges, azt figyelembe nem veszik s a közigazgatási hatóságokhoz benyújtott ilyen kérvények csak késleltetik az ügy elintézését.

— **Uj vasuti megállóhely Csáktornya és Alsólendva között** A szombathelyi Máv.

üzletvezetőség méltányolta a esáktornyai régi óhaját s a Csáktornya és Alsólendva közti vasuti vonalon a esáktornyai laktanya előtt feltételes megállóhelyt létesített. Már május elseje óta itt ezen a feltételes megállóhelyen is megáll a vonat. Mindenki felszállhat vagy leszállhat ezen a helyen, sőt postgyászt is fel lehet adni. Aki tehát Csáktornyára utazik és benu a városban van dolga, annak délután nem kell a városból távol eső pályaudvarig utazni, hanem leszállhat a Festetics-tele végében levő kasszárnya előtt s így jóval előbb ér be a városba.

— **A tábori esomagokat nyitva kell a postára vinni.** A közönség ismételt figyelmeztetés ellenére a tábori esomagokban meg mindig könnyen romló élelmiszereket is küld Minthogy a táborba címzett esomagok elszállítás a és címzettek kezébe való juttatása esokszor nagyon körülményes és hosszadalmas, úgy, hogy a tábori esomagokban küldött könnyen romló élelmiszereket kivált a nyári időszakban teljesen megromlanak s nemesak a címzett részére válnak haszavetetlenekké, hanem a közönségségügyet is veszélyeztetik: a kereskedelmi miniszter ismét figyelmezteti a közönséget, hogy tábori esomagban könnyen romló élelmiszert ne helyezzen el. — postahivatal emélfogva felhívja — a közönséget, hogy a tábori esomagokat feladás végett a jövőben nyitva vigyék a postára, ahol a esomag tartalmát átfogják vizsgálni s esak azután zárhatók le. Leszárt tábori esomagot tehát nem vesz fel a posta.

— **A Hadseregélyző legújabb művésztelje.** A hadseregélyző június 3-án nagyszabásúnak ígérkező művésztel rendez, országos nevű fővárosi vendégművészek közre működésével. Nagykanizsáról Diskay Béla honvédhadnagy a m. Opera ösztöndíjas tagja lép föl. Az ő megnyerése már magában véve is biztosítka a sikernek A műttrök a tartalékkörhöz betegeinek szórakoztatására rendezett délutánon énekel s csodás tenorát, tökéletes énektehnikáját azóta sem tudják felelti azok, akiknek alkalmuk volt hallani. Örülünk hogy a hadseregélyző agilis vezetősége alkalmat talált arra, hogy Diskay ritka művészi képességével a nagyközönséggel is megismeresse. A fővárosi művészekkel most folytak a tárgyalások. Amint a megállapodás meglez, a teljes programot is a közönség elé fogjuk terjeszteni. A művésztel az arénában tervezik. Amint asonban tudjuk, május 31-én már Fűredi társulata is megérkezik s es esetben aligla lehetne az arénára számítani. Nem helytelen tehát ezzel a kérdéssel is tisztába onni.

Szerkesztői üzenetek.

— R. Miért siri esend?

— N. E. Szép könyvéhez gratulálunk. A tizenhólas honvid apoteozisát megkaptuk. Méltatni fogjuk érdeméhez méltóan. Sok údv a gépgyártóparancsnoknak.

„BERLIN” NAGYMOZDÓ SZÍNHÁZBA

mindennap tartatik előadás a legérdekesebb és a legválogatottabb másorból van összeállítva. — A „BERLIN” színház agilis igazgatója, hogy az előadásokat még érdekesebbé tegye, egy új modern, a mai kor-szának megfelelő, legújabb szerkezetű vetítógépet szerzett be, miáltal a képeket még sokkal szebb és tisztább kivitelben mutathatja be a m. tisztelt közönségnek. A „BERLIN” mozgószínház előadásai nem szorulnak díszretré. Ezt csak látni kell mindenkinek. — Hiszünk és reméljük, hogy a t. Közönség az igazgatóság fáradságát és áldozatkészségét az előadások tömeges látogatásával fogja honorálni.

Irodalom.

— A pápaválasztás jogtörténete és tételés joga. Irta: *Lukács József*, fogl. tanár. A vasok munka a pápaválasztás történeti fejlődésével foglalkozik, amíg az jelen alakjához ért. Mindenkinek érdekes és tanulmányos olvasmány, amely míg egyrésztől szigorúan tudományos, másrésztől könnyed stílusával élvezetes olvasmány. A világtörténelem e jelentős mozzanatának ismerete minden kultúremler tudásának szükséges része. A mű ára 4 korona. — Kapható Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében, Nagykanizsán

— **Uj Idők.** A világháború legújabb krónikája, irásban és képből az Uj Idők. A mi érdekes esemény a négy világrész hátréteire történik azt mind elénk tárja főtől szépségű képekben. Érdekesség, művészi nívóval és előkelő izlés jellemzi Herceg Ferenc hetilapját, az Uj Idők, melynek minden száma aktuális közleményeiben, előzetéseiben és regényeiben is egyaránt a szépirodalom ápolója. — Előfizetési ára negydedre 5 korona. Kiadóhivatal, Budapest, VI. Andrássy-ut 16. sz.

— A „Vasárnapi Ujság” minden száma gazdag tartalommal jelenik meg a „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negydedre öt korona. „Világ-krónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. Egyetem-utca 4). Ugyanígy megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

— **„Új Idők”** szépirodalmi és művészeti hetilap (szerkesztő Andor József) gazdag tartalom, érdekes és aktuális képek egészítik ki. A kitűnő lapot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári ut 15/e. — Előfizetési ár félévre 10 kor. Mutatványzámai közzéggel küld a kiadóhiv.

MILKA
Suchardé
KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ

ROVAS

Vezércikk

Világháború

a legjobb tájékoztató magyarázattal és térképpel

Közgazdasági rovat Napihírek

naponkénti szenzációi az

AZ UJSÁG

POLITIKAI NAPILAPNAK.

Vasárnaponként két közkeveltségi mellékletet ad az AZ UJSÁG. Egyik: „Az Asszonyok”, a másik az „A Gyermekeknek”.

Aki a világháborúról és egyáltalában minden eseményről, színházról, művészetről, irodalomról híven és megbízhatóan óhajjt egy kitűnően megszerkesztett napilap keretében értesülni, azesse elő az AZ UJSÁG-ot.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	32 korona.
Félévre	16 "
Negyedévre	8 "
Egy hónapra	2 K. 80 f.

Megrendelési cím:

AZ UJSÁG KIADÓHIVATALA Budapest, VII. Rákóczi ut 54. szám.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni versenytársainkat. Az élelmesség nem

ÁLL

egyéből, minthogy ne késsünk egy pillanattig sem, hanem soron kívül vegyük igénybe

A

„Zala Közlöny” hirdetési rovatát, mert ott határozottan eredményt ér és a magyar hirdető

VILÁG

hirdetesen itt megtalálja A hirdető rövid idő alatt meggyőződik az eredményről. — annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zala Közlöny” rohamos fejlődését, ez pedig világosan jellemzi, hogy

AZ

ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek kellő haszna van. Szemesnek áll a világ, vaknak az

ALAMIZSNA!

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legújabb divatu levélpapírokból
és névjegyekben
Nyomatványok izléses kivitelben jutányos árban
gyorsan készíttetnek.

Tanintézetek részére szükséges cikkek
dús raktára
Jegyzői és egyéb közigazgatási nyomtatványok
nagy raktára.

ZALAI KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deáktér 1.
Telefon: 182. — Hirdetések díjszabása szerint.

Feladó szerkesztő:
Erős Sándor

Főszerkesztő:
Kemény László

Megjelenik hetenként kétszer.
Előfizetési ára: Egy évre 10 kor, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 80 fillér. —
Egyes szám ára 12 fillér.

A gazdasági háboru.

Az ellenségeink még mindig azt hirdetik, bizonyára nem maguknak, hanem a népüknek biztatásul, hogy a háboru csak az ő győzelmükkel végződhet. Vagyis hogy csak akkor végződhet, ha már ők győztek és diktálják a békefeltételeket. Ezek most már nem volnának olyan nagyhanguak, mint a háboru elején voltak. Nincsen már bennük a régi löpkédő jelszó, a megsemmisítés, a tönkretetés, valamint a többi szép kivánság eme kiváló „művelt” elemek részéről.

Csak olyan szerény kivánságok, mint Szerbia visszaállítása Nagyszerbiává, Belgium visszaadása és megnagyobbítása, az elfoglalt orosz földek visszaadása egy kis Galiciával, amelyről azt mondta a cár, mikor Lembergben járt, hogy soha többé ki nem vonul onnan, továbbá Elzász visszaadása a franciáknak, az olaszok kárpótlása sokkal nagyobb darab földdel, mint amekkorát Ausztria annak idején önként fölajánlott neki, azután természetesen a hadisarc

mindössze csak ezek lennének a feltételek.

De hát ez csak beszéd és megint csak beszéd. Ahhoz előbb győzni kellene s ez az, amiben nem sok része van az antantnak. S talán azok maguk, akik hirdetik ezeket a nagyhangu szavakat, maguk sem hisznek abban, amit hirdetnek.

Erre elég példa az, hogy a háboru után majd újabb háborut kell csinálni ellenünk és pedig a gazdasági háborút. Párisban konferenciákat ebben az ügyben, hosszú üléseket tartottak, amelyben azonban az orosz nem vett részt.

Mi volna ez a gazdasági háboru? Tönkretétel ipari, kereskedelmi és mindenemű termelési ügyben. Vámokkal, vagy bojkottal, vagy mind a kettővel, vagy Isten tudja, még csak ezután kitalálható dolgokkal, de tönkretétel.

A tervezet szerint az antant a háboru után is egységes szövetségben maradna, tőlünk nem vennének semmit, nekünk nem szállítanak semmit. Egyáltalán nem vennének rólunk tudomást, csak egymás között

élnének s vagy óriási vámokkal, vagy beviteli tilalmi törvényekkel zárják el előlünk a határait. Ez volna az a gazdasági harc, amit terveztek. Amire bizonyára az indítható öhet, hogy látták úgy nálunk, mint a németeknél a hadikölcsönök olyan sikeres jegyzéseit, amilyenekről ők otthon még csak álmodni sem mernének. Ugy látszik, ebben is csalódtak. Amint a hadi erőket is könnyen leverhetőnek vélték, úgy a gazdasági téren is azt hitték felőlünk, hogy a háboru terhei alatt hamarosan összeroppanunk. Most látják, hogy ez nem így van. Elő tehát a majdani gazdasági háboru ötletével.

Valószínűleg Anglia találta ki, így akaráván magának a háboru utánra olyan piacokat biztosítani, ahol nem kellemetlen kedik neki más versenytárs s különösen nem a fejlődöttebb német ipar.

Egyébként ez az ötlet, ez a gazdasági háboru tervezet is az antant halvaszületett tervei közül való s egészen odaillik háborus kapkodásaihoz. Egy olasz miniszter már meg is mondta róla, hogy csak olyan agy-

Szellemi kimerülés.

Vannak emberek, akik akárhogy erőlködnek is egy-két óránál tovább tartó szellemi munkára teljesen képtelenek.

Manapság, a neuraszténiasok aranykorzában mindennapi jelenség, hogy a csekély ellenállóképességű idegrendszer már aránylag kisebbfokú megerőltetés után is fölmondja a szolgálatot. Nem szabad azért erőltetni a dolgot, mert az erőszakosság csak még fokozhatná a bajt és hamar bekövetkezhetnék az az idő, hogy még erre a rövid időre is elvesztenék az ilyen emberek a munkaképességüket.

Különböző szolgálton vizsgálatukra, hogy a nagy írók és tudósok között is volt akárhány, aki ebben a bajban leledzett, sokan voltak olyanok, akik egy-két órai munka után leközdíthetetlen lustaság vett erőt, mely minden további szellemi munkára teljesen képtelenné tette őket és mégis halhatatlanok lettek szellemi munkájuk révén.

Itt van mindenkéltű Alfieri, a híres olasz drámaíró, akin annyira erőt vett a lustaság, hogy csak úgy tudta magát munkára serkenteni, hogy

azoknak a szindaraboknak, melyeket írni akart, a vázlatát odaragasztotta az íróasztalára. Csak ha ott volt mindig a szemé előtt a pápiros, melyen a darab vázlatát le volt írva, akkor volt képes a szindarabot ki is dolgozni.

Rousseau beszél el „Confessions” című munkájában, hogy évek hosszú során át nem tudott másképen, mint fekvő helyzetben, gondolkodni és diktálni. Mihelyt fekvő helyéről fölkel, leszállt agyvelejéből a vér, emlékezőtehetsége fölmondotta a szolgálatot és nem volt képes gondolatait tovább szóni.

Goethe, akiről azt hinné az ember, hogy agyveleje szinte szünet nélkül működött, csak a reggeli órákban tudott rövid ideig dolgozni.

Darwin, ez a szellemőrás, igen lassu gondolkozásu, gyöngy emlékező tehetségű ember volt. Egy verset vagy egy tulajdonvet egy-két napnál tovább emlékezőtben tartani képtelen volt. Fantáziának abszolút híján és nagy szerénységűen egyszer maga vallotta be, hogy nem érez magában annyi itélőképességet, hogy má-nek munkáit meg tudná kritizálni. Általában gyöngykedett, télen nyáron faluhelyen tartózkodott és alig egy órai szellemi munka

után olyan nagy gyöngöségi fáradsági érzés lepte meg, hogy még jóbarátait sem fogadhatta magánál, akikkel egy kicsit eldiskurálhatott volna.

Balzac, a nagy regényíró is nehezen dolgozott és nagy bajjal tudta csak leküzdeni lustaságát. És mégis rövid életű munkájának hasonlat óriási kötet volt a gyümölcse.

Lord Heiles-ól beszélik hogy mikor híres könyvét az „Annales of cotland”-ot írta, hogy folytonos kimerültségűt, álmoságát elfűzte, dolgozó szobájában egy kerek-székre ült, melyet szolgáljával ide-oda tolatott.

Thomson az „Érszakok” írója is csak egy-két órát tudott naponta dolgozni, a nap nagyobb részét alvással töltötte, hogy szellemi kimerültségét kipihenje.

Tehát, amint látható, a nagy szellemek munkabírása is szék kerék-közé szorul igen gyakran, nem csoda tehát, ha mi kiesinyek olyan gyorsan kimerülünk a munkában.

A szellemi munkabírás megvizsgálására érdekes módszer használhat egy kiváló tudósközlő alakult bizottság. Egy felbőli iskolában a tanárok ugyanis azt tapasztalatták tettek, hogy a délelőtti öt órai tanítás

rém az egész, amit nem lehet megvalósítani. S különben is az orosz 'öztük a legnagyobb fogyasztó, úgy sem engedje magát korlátozni abban, hogy békei főben mit kiöl és hogy vásároljon. Békeidőben az orosz jobban is rá van szorulva a német produktumokra, mint az angol a s a tervezet szerinti bizonyára beallana az az angol nyomás, amely az angol nyomás, amely az orosz, még csak fejlődésben levő ipart tenné tönkre.

Ebből a gazdasági fenyegetésből tehát aligha lesz valami. Pedig nagyon jó volna, ha lenne. Ugy is eleget panaszkodunk, hogy mennyi pénzünk megy ki az országból visszahozhatatlanul francia és angol dolgokra, az olasz föld termékeire. Németország, Magyarország, Ausztria, Bulgária és Törökország egy gazdasági szövetségben nagyon jól el lenne az antantok nélkül is.

HIREK.

Tűz a városban.

Hangoz tüzilárma verte föl az éjjel folyamán a Telek ut lakosságát s mire felébredtek, felcsúdtak Bedekovics Béla szalmafedezés házikója már lángokban állott. Derék tűzoltók az új népfelkelő tűzoltók

a növéndéket annyira kimeríti, hogy rajtuk az úr-geknek tulizgatottsága volt észlelhető. A tudós bizottságnak feladata volt megvizsgálni, hogy a tanulóknak mennyire veszi igénybe a növéndéket.

Vizsgálatiainak a következőképen jártak el

A tanítási óra elején és végén 10—10 percen át számlási gyakorlatokat, összeadási és szorzási műveleteket végeztek a tanulókkal. A tanítás kezdetén és végén kifejtett szellemi munka minőségéből következtetést vontak arra, hogy a fides tanítási óra mennyire meríti ki a tanuló szellemét. Minthogy azonban a számlálás az agyvelőnek meglehetősen egyoldalt működése és a számlási képesség fogyása még nem tekinthető a szellemi munkabírás korlátozásának, ezt a vizsgálati módot egy másikkal egészítették ki: az emlékező képesség megvizsgálásával.

A tanulóknak gyors egymásutánban 6—10 tagból álló számokat mondtak elő és ezeket a számokat nekik emlékeztetőből le kellett írniok. Ezt a módszert is előadás előtt és után próbálták ki.

De még az ilyen emlékezeti műveletek is csak egyoldalt működése az agyvelőnek, azért ezt a két módot — megoldották egy harmadikkal, melynél az észlelhető képessége is igénybe vétetett. A gyermekek elő valamilyen olvasmányt tettek, amelyből egyes szavak és szótágok hol a mondat elején, hol a közepén, hol a végén hiányoztak. Ezeket a

kal csakhamar lokalizálták a tűzet úgy, hogy az tovább nem terjedhetett.

Allig vonáltak azonban a laktanyára, reggel négy órakor új tüzelt jöttek s ezáltal már nagyobb kaliberű dologról volt, szó *Schwarz Tauber* cég olaj és benzín raktára gyulladt ki, honnét a tűz csakhamar átcsapott a szomszédos *Unger Ullman Elek* és *Behlheim* és *Guth* cégek raktáraiba is s a lángok óriási magasságra légyekéztek tovább harapózni, amikor a katonaság az első fáradsalmakat ki sem pihent tüzelősség a színhelyen megjelent s egyik Laudwehr őrmester *Borivoj Dočekal* díszes öltözetében a tűz elleni küzdelemmel, hogy a tűz az egész épületet el nem hamvasztotta.

Derék tűzoltók óriási munkát fejtettek ki s ezáltal szerencse hogy a népfelkelők korábban kiegészítést kaptak.

A tűz oka mindkét helyen ismeretlen s az utóbbi helyen a kár is ez ideig felbecsülhetetlen, mely biztosítás után meg fog térülni.

Egy tanulóságot azonban az illetékesek levonhatnák az utóbbi tüzezből, hogy hasonló rakatárakat a belváros területén ne engedélyezzenek mert csak valóságos tűzfészték a városnak.

A főderem, amit tán említünk is felesleges Knortzer György főparancsnokot illeti, ki a tűz keletkezése után a helyszínen megjelenván, agilis vezetésével annak fokozódását megakasztotta.

A béke érdekében a legszenvedőbb kötelességünk a IV. kadtkötelességre mindelőbb és minnél többet jegyezni.

Előjegyzése a helybeli összes tanulóknak a feladatnak.

hiányzó szavakat és szótágokat — tanulókuk példáiok kellett egy meghatározott idő s periódusban egyszer az óra elején, máskor megint az óra végén. Ezt a három módszer kombinálva, vizsgálta meg a bizottság a tanulóknak képességét.

A számlási műveletnek a legteljesébb gyermekek mutatták be a legjobb eredményt, a közepes tehetségű tanulók munkái azonban sokkal rosszabbak voltak, mint a legkevesbé tehetségeseké. Fejlődő eredményt mutattak az emlékezősi próbák, amennyiben a gyengébb tanulók emlékező képessége jobbnak mutatkozott, mint a jó tanulóé. Egyes érő benyomások reprodukálásának a képessége tehát kisebb intelligenciájú híroknál nagyobb, mint azoknál, akiknek szemléleti fejlettségük magasabb. A harmadik módszer, a emlékező módszer, legelőször nem bizonyult a szellemi képesség megvizsgálására, amennyiben itt mindegy a szellemileg legkiválóbb tanulók végeztek legjobban a feladatukat.

Ezzel a módszerrel állapították meg azután azt is, hogy a többi órai tanítás különösen az alsóbb osztályos növéndékeknek szellemi munkabírásosságát fokozatosan leszállítja. A negyedik óra végén a gyermekek agyvelője már annyira kimerül, hogy az utódi tanítási órát akár meg se lehetne tartani, olyan kevés hasznára van a testleg a szellemi meggyőztetett gyermekeknek.

A hadikölcsönt jegyzők és nem jegyzők.

A teaurát pénzek előcsalogatása.

Több oldalról keserű panaszok kaptunk az iránt, hogy éppen azok, akiknek leginkább állna módjukban, hogy a hadikölcsönt jegyezzék — megkapulnak, előkelően hallgatnak és nem jegyeznek. Mi ismételtén szavát töltek ezt és ismételtük, hogy még inkább szavát tesszük ezután a minthaogy az a üzétünk, hogy

névszerint kell pellengérré állítani azokat, akik most nem tejesítik legszentebb kötelességüket.

A pénzügyi kormányának az a törekvése, hogy a hadikölcsönt előcsalogatás az otthon láfaliában, számlázásban, harisnyában előcsalogatott és gyümölcsözöttlenül heverő tőkék vonassanak be, a közigazgatási tisztviselők és a nép társadalmi vezetői részéről országoszte megértésre talál.

Ennek köszönhető, hogy az ugynevezett teaurált pénzeket egyen jobban sikerült rejtett helyekből előcsalogatni és a hadikölcsönök révén közigazgatási szervezetünk vérkeringésébe visszavezetni.

Számos községből kapunk hírt arról, hogy a járás főbírája a község jegyzője és bírája — megértve a kormány intencióját — tanácsolójára, házról-házra járva magyarázzák a hadikölcsönnyel hazugságot és buzdítják a földműves gazdákat a kölcsön, jegyzésére. Ennek a közvetlen, előadásban történő agitációnak nem remél hatása van, mert ennek nyomán

százszekre rugó olyan jegyzések jönnek össze, amelyekre az aláírók az otthon tartogatott pénzekből teljesítik a befizetéseket.

Ha ezek a példák — amint hisszük is — országoszte követésre találunk, a negyedik hadikölcsön nemcsak hitelművelési szempontból de ötvös közigazgatási kihatásban is, méltó parja lesz az előző hadikölcsönöknek.

A lengyel leány titka.

Beszélgetés egy sebesült katonával.

Olyszzerű esetet, mint ez az alábbi többször és többtelekpen megirtak már, hogy pl. egy kutra jártak a mieink s a muszák szomjukat oltani; hogy a huszárijaink paripáival egy réten legeltették lovaikat, hallgatagon megegyeztet bősztással. (Mint a fűrdésnél: delután a hőlegyek, azaz az oroszok lovai legelték.) Hogy éppen a két ellenséges rajvon közötti mezőn áll nagy szénaboglya, s majd egy tábori zöldbe oltóztott, majd egy barna orosz őrel ki botóla nagy nyugalommal. Ezeket elbeszéli már majdnem banális, bár végigvonn a sajtóságság foggyverszűnetet mindig szénaboglya s mint a klasszikusok, mindig új és megdöbbentő. A két fűdőkész páholsora oly feszülten

figyel, mint az orfomban, mikor az artista-mester a a székéből összerakott törönyt a még egy lábra állított székét egyensúlyoz fel - a zene elhallgat - a a mester fellép a székre . . .

— Tőlünk vagy hét kilométerre romantikus völgyben kiesel falu fekszik. Parancsot vive, lovagoltam át a minap ezen a falon A falu kiállt, de egy szürke kapuban (nem lengyel lány áll. Nem kint-ván és nem megijedve. Csaklőja leányát és leányt egy Szép lónka, ki melankólikusan várja a vadászt szerény és gyöngéd.

Elmesélem, hogy valami Al-xx, kozák legény és egy szőke osztrák dragonyos hogyan jártak egy kútra a szomjukat oltani. Két vőlegénye volt — est leg még van — a leányuk A két ellenséges lovas Ha alkotmány a kozák öngyát megtagadó érzékenységgel a bánatosan fogta meg bu.szóul a leány kezét, úgy ejjel már a kemény, dragonyos kopogtatott a kieselny ablakon.

Ez így ment aszerint, amint a . . . magaslát az oroszok kezében volt, vagy a mi kezükbe került vissza A leány a legnagyobb érzelmi dilemmájában várta szerelme hovatartását, melynek esélyei Höfer jelentésével a legrosszabbakban voltak aszerint — mondom. — ahogy a mi átkaróló támadásunk sikerült, vagy az orosz támadt eredményes átkarolásal . . .

A leány várt, mint a meghódítandó rét es falu kiesel elferdült rózsaszín szájával és dobogó szívével mint egy nemzetközi eden . . . Megsimogatta a két túrtós fejet . . .

— **Kitüntetés.** Balás Béla vármegyénk közszertelben álló főispánja a katonai egészségügy tereén szerzett érdemei elismerésül a Vöröskereszt hadi-közművelés tisztjelvényével lett kitüntetve. E kitüntetés meggyesrebe általános örömet kelt, ismervé főispánunknak minden tereén kifejtett fáradságot nem ismerő buzgalmét.

— **Béke ünnepe a főgimnáziumban** O-törtőkön volt a békénap. A főgimnázium ifjúsága a csapat tanáraival egytében ülte meg. A főgimnázium énekkara a Himnuszot énekelt, amelynek előadása után Molnár Kálmán, piarista tanár lépett a dobogóra s tartotta nagy ünnepi beszédét a nap jelentőségéről, amelyet mesteri színekkel závolt. Tartalmas, szép beszéd, emelkedett szóbeli hangja, előadása mind-m b-vitve az ifjúság lelkébe, amely odatadó figyelemmel hallgatta tanárának szavait. A nagy tetszéssel fogadott beszéd után a főgimnázium énekkara a Szózatot énekelt el finoman, hatáson, amelynek előnéklése után az ifjúság lelkes hangulatban oszlott szét.

— **Nagy Győző** az ifjú 48-as hadnagy, lapouknak kedves verselője, rövid szabadságra megérkezett, kit a legnagyobb örömmel üdvözlünk otthon.

— **Madarak és Fák napja.** A nemrég még pusztán álló göröngyöket bársnyos fű és a parz természet-észlelése igrka virágu szőnyeg takarja. A fák üde zöld lombbal és szebbnél szebb virággal vannak borítva. A természet teljes pompájában föl-támadt. Az ingyenes munkatársak a dalosok, a rovarvő madarak, habár sokkal kisebb számban, mint

az előző évokban, de ismét vi-szajítottak hozzánk. Vármegyénk minden szép és nem-eszmeztár lelkesedő kir. tanfelügyelője mel-ghangu föl-hívásban buzdítja önkéntes nagybuzgalmu tanítókat a Madarak és Fák Napja iskolai ünnepének megtartására.

— **As első osztás és osztrák-magyar rokkant-kioserelés.** A háború kitörése óta először a jövő hét folyamán fogják kioserelni az olasz és az osztrák-magyar rokkant hadifoglyokat. E célból bizottság mege Fekirkirehbe ahol a kioserelés történik. Az első alkalommal csak 200 hadifoglyot fognak kioserelni.

— **Bűnhődés a hadiszerelemért.** Azóta, hogy elvitték a legények elejét gyakori polda, hogy a leányzók hadifoglyokkal vigasztalódnak. Még az sem baj, ha nem is érték egymás nyelvét, össze tudnak barátkozni úgy is, hiszen a szemmel és közel meg lehet magyarázni sok mindent. Ellenség ide, vagy oda, amikor egy nő szerelemre áhit, leány bár alac-ony sorsu vagy citra uri dáma, gyorsan megkötődik az ilyen külön béke leg van ez nemcsak nálunk, hanem mindenütt, ahol hadifoglyok vannak de talán sehol sem itélik el olyan szigoruan az e-fajta viszalmakat, mint a német-keél. Az annsbachi büntetőbíróság — mint egy augsburgi távirat jelenti — Sziz Anna esz-öldéleányt, aki viszonyt folytatott egy orosz hadifoglyjal, hat havi és Möller Mária földmives leányt akit anyává tett egy francia hadifogly, három havi fogházzal sújtotta.

— **Rokkant hőseink visszakeresése Oroszországból.** A napokban 72 rokkant hősiük küldetett vissza Oroszországból. Két hétig utaztak, míg megérkeztek Budapestre, ahol hősközök helyi önnepies fogadtatásban volt részük. Rokkant hősiüknek Augusztus főhercegszönyv várta az állomáson előkelő közönség jelenlétében. Mikor a vonal be-robogott az állomásra, a dalárda a Hymnusot énekelte. Csaknem valamennyi rokkant hősi síva fakadt. Asszonyok gyermekéek, de még férfiak is megindultak zokogtak mikor a béna hő-öket meglátták a vagonok ablakánál.

— **Köszönet a Hadsegélyzőnek.** Amint a mul számunkban említettük a Hadsegélyzőbe még mindig jönnek a huszas honvédektől a köszönet sorok. Altisztek, közlegények egyszerű, keresetlen sorokban mondanak hálás köszönetet a huszati szere-tetadományért. Babócsai József táviróüzemes lapját többben írták alá. Lapjukat szépen kifeirzták, hogy az ildomos legyen. A második zászlóalj köszönetét Jellinek László hadnagy mond igit, szép nevében. Szorádi Ferenc lapja sem mindennapi hála és köszönet tolmácsolója. Ezek az apró, de jóelőő ajándé-kek csak fokozzák bizalmunkat, örönkét, kitartásunkat — írja a lapon — arra gondolva, hogy otthon nem teledkeznek meg roluuk. Egy egész csapat tizedes írta alá e lapot. Povics György őrmester az első zászlóalj géppuskaszátagának összes legényeége nevében ír. Hradil Lajos a hetedik zászd hálójának tolmácsolója. Blumenstein Ernő pedig a második zászlóalj távirászi nevében ad kifejezést annak az örömegek, hogy Nagykanizsa és vidéke olyan kedves volt és megemlékezett róluk. A huszas eréd második századának második szakasza Székely Sándor szakaszvezető utján fejezi ki köszönetét. A levelet hosszú sorokban írták alá Szabados Pista önkéntes,

utáu talán az egész szakasz legényeége. Nagyvon-kilenc név következik azután a hála és köszönet kifejezésének megerősítésére.

— **A főgimnázium VIII. osztályának csoportképe** lekeandó idöket jutalt eszünkbe s maradáó emlékkét marad mindnyájunk lelkében, melyen részben katoná ruhában; harcátérén is megfordult ifjak, részben bevonulásra váró elszánt magyarak képei táruulnak elénk. Főgimnáziumunk történetében e nagy idök örök emlékek maradtak a a csoportképen levök a jövő nemzedék előtt mindenkor példaképek szerepelhetnek, kik az iskolapadból, a hasaszerint legfőbb dokumantálására a harc-térre keszülnek.

— **Uj rend a fölmentések körül.** A hadügyminiszter és a két honvédelmi miniszter együttes rendeletben tették egyöntetvé a fölmentések körüli eljárásokat. Eszerint annak, aki a fronton van, vagy utban a front felé, — a fölmentés önmagától megszünik. A menetszázadba beosztottak közül is csak azok szabad elbocsátani, akiknek a fölmentése 48 órával előbb érkezik meg a metetalkulat előadásá előtt.

— **As uj burgonya árak.** A kormány maxímálta a burgonya-árakat. Eszerint az étkezésre alkalmas burgonya ára métermázsánként 11 korona, a takarmány és vetőburgonyáé 9 korona. Ez az Ármegállapítás az idei burgonyára (az uj burgonyára) nem vonatkozik, csak a tavalyira.

— **Köszönetnyilvánítás.** Özvegy ifj. Rajky Lajosné Jakabfa, dr. Mutschbacher Edvinné, Székács Pál és Esabóhay György folyóiratokat, Gránthut Alfrédné könyveket adományoztak a Fehérkereszt-egyesületnek. Az adományokért, amelyeket a kórház sebesülteji és beteget kapják; — külön köszönetét nyilvánítja Samuely Otlóné, a Fehérkereszt vezetője.

— **Ápolónői tanfolyamot nyitnak.** Az országos Vöröskereszt elhatározta, hogy a nyáron ápolónői tanfolyamokat fog rendezni a fővárosban és egyes messzebb fekvő vidéki városokban. Aki a tanfolyamon részt akar venni kérvényét június 15-ig küldje be Vöröskeresztnek (Budapest, Vár, Distler 1. szám.)

NYILTÉR.

Örökre fogadó apát keresek tőhadnagy részére, végkielegítéssel, ki nemességét igazolni tudja, életkor 47 éven felüli legyen.

Ajánlatok „Zalamegyei” alatt a kiadóhivatalba kéretnek.

„BERLIN”**NAGYMOZÓ SZÍNHÁZBA**

Minden nap tartatik előadás a legérdekesebb és a legválogatottabb műsorból van összeállítva. — A „BERLIN” színház agilis igazgatója, hogy az előadásokat még érdekesebbé tegye, egy új modern, a mai kor szának megfelelő, legújabb szerkezeti vetítógépet szerzett be, miáltal a képeket még sokkal szebb és tisztább kivitelben mutathatja be a mi tisztelt közönségnek. A „BERLIN” mozgószínház előadásai nem szorulnak díszretrre. Ezt csak látni kell mindenkinek. — Hiszünk és reméljük, hogy a t. Közönség az igazgatóság fáradságát és áldozatkészségét az előadások tömeges látogatásával fogja honorálni.

Irodalom.

— A pápaválasztás jogtörténete és tételei joga. Irta: **Lukács József**, jogtanár. A vaskos munka a pápaválasztás történeti fejlődésével foglalkozik, amig az jelen alakjához ért. Mindenkinél érdekos és tanulmányos olvasmány, amely míg egyrészt szigorúan tudományos, másrészt könnyed stílusával élvezetes olvasmány. A világtörténeti e jelentős mozzanatok ismerete minden kultúrember tudásának szükséges része. A mű ára 4 korona. — Kapható Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében, Nagykanizsán.

— **Új Idők.** A világháború legújabb krónikása, irásban és képből az Új Idők. A mi érdekos esemény a négy világrész határaiton történik, az mind élénk tárja felfelé szűköség képekben Érdekeség, művészi nívóval és előkelő ízlés jellemzi Herceg Ferenc hetilapját, az Új Időket, melynek minden száma aktuális közleményeiben, elbeszéléseiben és regényeiben is egyaránt a szépirodalom ápolója — Előfizetési ára negydedre 5 korona. Kiadóhivatal, Budapest, VI. Andrásy-ut 16. sz.

— A „Vasárnapi Ujság” minden száma gazdag tartalommal jelenik meg. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negydedre 6 korona. „Világ-krónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4.). Ugyanígy megrendelhető a „Képes Néplap”, a legoliosabb ujság a magyar nép számára, látlára 2 korona 40 fillér.

— Az „Élet” szépirodalmi és művészeti hetilap (szerkeszti Andor József) gazdag tartalom, érdekes és aktuális képek egészítik ki. A kitűnő lapot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári-ut 15/c. — Előfizetési ár félévre 10 kor. Mutatványzámmal késéssel küld a kiadóhivatal.

ROVAS**Vezércikk****Világháború**

a legjobb tájékoztató magyarázattal és térképpel

**Közgazdasági rovat
Napihírek**

naponkénti szenzációit az

AZ UJSÁG**POLITIKAI NAPILAPNAK.**

Vasárnaponként két közkedveltségű mellékletet ad az AZ UJSÁG. Egyik: „Az Asszonyok”, a másik az: „A Gyermekeknek.”

Aki a világháborúról és egyáltalában minden eseményről, színházról, művészetről, irodalomról bőven és megbízhatóan óhajt egy kitűnően megszerkesztett naplap keretében értesülni, irassze elő az AZ UJSÁG-ot.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Égész évre	32 korona.
Félévre	16
Negyedévre	8
Egy hónapra	2 K. 80 f.

Megrendelési cím:

AZ UJSÁG KIADÓHIVATALA Budapest.
VII. Rákóczi ut 54. szám

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni versenytársainkat. Az élelmisség nem

ÁLL

egyéből, minthogy ne vessünk egy pillanatra sem, hanem soron kívül vegyük igy is.

A

„Zala Közlöny” hirdetési rovatát, mert ott határozatlan eredményt ér es a magyar hitelt.

VILÁG

hirdetesen is megajálja. A hirdető rövid idő alatt meggyőződik az eredményről annak határozottan.

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zala Közlöny” rohamos fejlődését, ez pedig világosan jelenti, hogy

AZ

ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek kellő hárszma van. Szemesnek Áll a világvaknak az.

ALAMIZSNA!

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legújabb divatu levélpapirokban
és névjegyekben
Nyomatványok izléses kivitelben jutányos árban
gyorsan készítettnek.

Tanintezetek részére szükséges cikkek
dús raktára
Jegyzői és egyéb közgazgatási nyomtatványok
nagy raktára.

ZALAI KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deáktér 1.
Telefon: 182. — Hirdetések díjszabás szerint.

Felolvasó szerkesztő:
Erdős Sándor

Főszerkesztő:
Kemény László

Megjelenik hetenkint kétszer.
Előfizetési ára: Egy évre 10 kor, fél évre 5 korona, negyedévre 3 korona 50 fillér. —
Egyes szám ára 10 fillér.

A hadi árvákért.

Mindnyájan hoztunk áldozatot ebben a rettenetes háboruban, de senki akkora, mint a hadiárvak. Őket a háboru a legdrágábbtól: kenyéradó, fölnevelő, gyámoltó atyjuktól fosztotta meg.

Csak aki ezt a veszteséget átélte vagy szenvedéseinek könnyeit törölte már, tudja igazán átérezni a hadiárvak sorsának egész keserves kegyetlenségét.

Ezért Tisza István gr. nyílt fölhívása, mellyel a hadiárvak ügyének fölkarolása érdekében a magyar társadalomhoz fordult, kell, hogy meleg viszhangot keltsen minden tiszta érzéű magyar szívben és hogy e visszhang nyomán a hadiárvak ügyét mindenki abban a mérvben tegye magáévá, amennyire csak sorsa ezt kinek-kinek lehetővé teszi.

Ullmann Adolf főrendiházi tag hazafias kezdeményezése folytán ma mintegy háromszáz hadiárvának már biztosítva van a sorsa.

Magánosok és társulatok vállalták,

hogy ennyi hadiárva nevelését, gondozását majd később iskoláztatását és az iparban vagy a földművelésben való kiképezettségét ellátják és ezzel Magyarország jövőjének háromszáz tisztességes és nem megérdemtelével ugyanannyi, különben pusztulásra szánt becsületos, munkás polgárt biztosítanak.

A miniszterelnök fölhívása ezt a pyó nyörű elhatározást serkentő példát állítja az ország elé s a hazafias és emberi kötelességekre utalással arra buzdít, hogy kinek csak módjában van, kövesse ezt a példát. A háromszázon kívül még hány százszor ennyi árva van az országban!

És ugyanugy pusztulásra szánva ezek is, ha erőz szíveken föl nem gyul a szereretet és meg nem menti azokat, kik a haza megmentéséért mindenteképp az apjukat veszítették el.

A főrendiházban nemrég a miniszterelnök kijelentette, hogy az állam a hadiárvak ügyében mindent megtesz, ami megtehető, de mindez edeskevés ahhoz, ami a hadiárvak nagy számanak a jövőjét biztosíthatná.

Ehhez az államnál sokkal nagyobb erőre, a társadaloméra van szükség, amely, ha megmozdul s a háboruban eddig tanúsított ragyogó viselkedésével magához öleli a hadiárvakat is, csakis így érhetjük el, hogy egyetlen hadiárvának a sorsa se égesen lelkünkre a hálátlanság megszégyenítő bélyegét.

A példa adva van. A kinek mód és a haza védői életének árán a nyugalmas élet biztonsága is megadották, azok foglalják szíveikbe a miniszterelnök buzdító felhívását.

A negyedik hadikölcsön.

— A jegyzési idő második szakja. —

A napokban vette kezdetét a jegyzési idő második szakja, amiódon a negyedik hadikölcsön elmentének ára tudvalevően 100 koronánként 30 fillérral drágább. Az első féléldőben sokan jegyeztek és nem egyszer milliós összegeket, de nem jegyeztek még mindazok, akiknek a hadikölcsönben való részvétel módjukban áll. És nem hoztak össze még olyan

ahogy a biztosítási hivatalnak sem tördők a hálálzásai arányszámában rejlő természeti erők törvényszerűségével.

Annál jobban érdekelt tehát a kérdés, hogy mint vélednek a rajonalak lakói a világháborúról.

Mikor lesz béke? Ez a kérdés, amely talán legtöbbször hangzik el most Európa valamennyi országában, természetesen felmerül a fronton is. De egymással sohasem beszélnek arról komolyan a bakák, csak trófalóznak s ha azt kérdi valaki, hogy meddig tart a háboru? — a honvédektől, körülbelül ilyen választ kap:

— Az utolsó nap vége lesz.

— Hogy mikor lesz vége? No hát lesz vége?

— Argonhajszolták ezt a háborut. Szép esendesen, nyugodtan hét évig is eltarthatott volna, de így már nem tart soká.

— Kár volna már abbahagyni, amikor már olyan jól betanultunk.

— A kanizsai 20-as honvédek meg úgy vélednek ugyanerről a kérdésről:

— Attól függ, hogy most meddig maradunk pihenőn.

— Hisz a mi menetcsázadunk csak most kezd.

Raoul halála évfordulóján.

*Szemembe könny nem jött azóta,
És sirtam-Érted szaporán,
Ma másik testvérem a banit —
Igy állok itt egy év után.*

*A sírből kikaparnam tested
Hűséges drága kis Öcsém!
A sírből, hova befeküdtél
Tavaly, május tizedikén...*

*Ne hidd, hogy béke lett a földön,
A vérszomjúság egyre el,
Vörös tavaszra ott piroslott
Egy vérváztalla kemény tél.*

*Édes apának, ő, ha látnád
Nem ismernél rá hirtelen;
S hogy eledel, mit bánya ő már,
Hogy lesz-e béke ideleinn!*

DOKTOR JÁNOS.

Meddig tart a háboru?

— Mi a bakák véleménye a fronton —

Sajátágos jelenség, hogy a fronton kevesebbet beszélnek a háborúról, a háboru végéről, mint odahaza, vagy akár a hadtájonlatokon. A katonák, akik bennállnak a harcokban s akik a háborunak nemcsak igazalmait, de borzalmait is a maga egészében szenvedik el, más lelki életet, más gondolatvilágban élnek, mint az, aki a front mögött van. Élesebb ez a különbség mint a modern társadalmi osztályok szétválasztódása. Két idegen világ került itt egymás mellé. Aiket a sors hátra sodort, — még a sebesültek is. — tele vannak hírekkel, információval, reménnyel, sejtéssel... míg a fronton nincs „jól informált” ember, ott mindenki tudja, hogy a másik épp oly tájékozatlan, mint őnmaga, hogy valamennyien csak egymásba fonódó alkotórészei egy szerves gépörviásnak, amelynek kormányát ugy semők irányítják. Ezeknél a háboru már mesterség, amelynek csak a részletei érdekesek de a nagy koncepciók megítélése épp oly távol esik tőlük, mint

jegyzési eredményt, amely jegyzék képességünk és közműködésünk minden tekintetben megfelel.

A hátralévő több mint két hét jegyzési eredményt fordul meg, hogy ne csak a harctéren, de az anyagi erőfenntartásban is méltóknak bizonyuljunk a német nemzethez. A Német birodalom lakossága a három hadikölcsönre összesen 25 milliárd Márkát jegyezte. Amikor pedig most márciusban negyedszer fordult a német kormány a birodalom polgáraihoz, Németország minden há-fia nemcsak becsapással fogott össze, hogy a negyedik hadikölcsön eredménye méltó legyen az előzők páratlan sikeréhez.

Németország a negyedik nemzeti kölcsönt 10 milliárdot meghaladó összeggel zárta le. Ez a hatalmas eredmény porlyospapoként sújtott le a kétségess és egyre halványuló reménykedés közt vergődő elleneségeinkre. Ami tőkeerőnk tudvalevően jóval kisebb, össze sem hasonlítható a németek roppant gazdagságával és így aránylagos mértékét alkalmazva, a mi hátralévő hadikölcsönünk 4-3 milliárdra rugó eredménye fényesen megállja a helyét. A nagy erőszakkal kivívott erkölcsi és gazdasági presztízisünket a negyedik hadikölcsönünk csak úgy tudjuk megővni, ha lépést tartunk nagy szövetségeseinkkel és legalább elérni törekedünk mi is a harmadik hadikölcsönünk fényes eredményét.

Nemes becsapgyűnk és felkesz önbizalmunk semmivel nem kisebb a németekénél és az erő teljes megfeszítésére való készség talán egyik népből sem lakozik olyan hatalmas mértékben mint a magyarok. Csak ki kell tűzönni a nagy célt csak nemes

versenyre kell buzdítani. Népből a még rendelkezésre álló napok alatt és akkor az eddig elért és a jogosult várakozást meghaladó eredmény szűles alapozatán felépíthetjük a nemzet negyedik gazdasági erőfenntartóinak hatalmas, mesze fölére szálló monumentumát.

A pékdűh Nagykanizsán.

Sohol az ország egyetlen városában nem volt oly dús aratású a pékmestereknek tán, mint éppen városunkban s mégis alig akad város, ahol oly éhes és erőszakos lenne a köh mint nálunk egyik másik s éppen a legbájasabbak, kik kenyők kedvök szerint szabták meg a kenyér árakat s adták boldog-boldog talannak, kik azt a vidéki városokba literálták ami szegényeink orra előtt, kiknek így sem liszt, sem kenyér nem jutott, mert a liszt kereskedők sem jártak el különben.

Most, hogy a liszt kezeletét szigorúlag a város vette kezébe, a lisztmanipuláció megszűnt, azonban a pékmester urak egyik másikika, hogy a kenyér uszrát tovább fűzhesse, azon önző indítványt hozgattatja s ugratja társait a következőre, hogy a liszt ne a közönség között, hanem a pékmesterek között ossza ki a város s a közönség csak kenyeret vásárolhasson, még pedig a tekintetes pékmesterekkel, kenye azoknak még bájasabbra már megduzzadt erszényét, melyből a jövedelmség esatornájába a legbájasabbaktól éppen nem jut.

Tisztelet, becsület, a munkának s azon pékmestereknek, kik a szerénytelenségnek nem baráti. De undorító, amikor valaki nyakig van már annyi is a tejfelfőn s hogy abból másnak ne jusson, sőt akár anyá éhen haljon, abban a megfűllásig akarjon uszkálni. A pékmesterek letről-letré megkapják a nekik járó lisztmennyiséget, árják be azzal, engoljenek más is falat kenyérhez jutni.

Ami pedig a megszabott kenyér árakat illeti, abba egész bátran belenyugodhatnak, mert abban semmiféle sérelem nincs ellenük, sőt tán az összes nem hozai, de külföldi városok között is éppen nálunk a legmagasabb és legundolmányosabb.

Hogy az uszrát a hatóság s szételenségig nem engedji, nagyon helyesen van, a közönség zöme nem kimérthetlén s nem a zsebmetszők sem pedig egyik másik ékes pékmester szanara van abban a még meglevő néhány fillér.

S hogy erre a megabolására nagyon is szükség volt s van, aljjon igazálván az, hogy megmértek egyik pékmesterünk kenyérét a kováházban, amely 50 dekát nyomott s ez 80 filléret számította a püncérnek, s amelyből tehát 1 kgm 1 K 60 fillérbe került akkor, amikor a fionn lisztnek kilója 96 fillér.

Nem írjuk ide annak a dicső pékmesternek nevét, de a legköz lebb kimérthetlén kifőztek pellengérezni, mert az efféle szaralás a legzafalatlannab es-lekedetek közé tartozik akkor, amikor az ő megbájasolott lércéért ottin a harctéren tán éppen azok hozzátartozói ontják véreket, kiknek zöbéré titbon ő tekintetössége állandóan utazik.

HIREK.

Gyászmise a főgimnázium elesett növendékeiért.

Hétfő reggel a felső templomban kögyeletos megemlékezésnek szép előzetes mutatta be a helyben főgimnázium tanári kara és ifjúága. Mint a nulli tanévben úgy az idén is önnepi gyászmisével emlékezett meg a csaták tüzében elesett hős növendékeikről. A gyászmisét Ince István piarista tanár celebrálta Pap János és Molnar Kálmán piarista tanárok segítségével. A templomban sokan megjelentek az elhunyt hősök hozzátartozói közül. A kóruson a főgimnázium énekkara énekelt megható gyászenéket.

A szép és kögyeletos ünnep az intézet tanárikarának anna szeretettel illesztélja, amellyel növendékei iránt meg voltak után is vielőlték.

Ororay Pater.

Hgy éve múlt a napokban, hogy a köztisztelőben álló s hivatali rangjogost szerzett Pater Ororay tragikus módon áldasos életét befejezte. Ez alkalomból sokan keresek fel sirait az elköltözöttnek, hogy hősies lelki erőtelenséget halat mondjanak a megemlékezésnek a holta után is.

Egyházi hangverseny lesz szombaton délután 5 órakor a felső templomban gazdag s művészi programmal.

— Halálhíradás: Sipéki Balás Béla, a hovecz Esterházy családhoz tartozó udvari- és központi főpompatalos, Zalaegerszegi törvényhatóság bizottságának tagja, hosszú szenvedés után, életének 62. évében, Pécsi kórházban meghalt. Az elhunytban a főispán rokonság azasolta.

— Egyházi hírek. A közoktatásügyi miniszter az alsóodomban plébános javadalomra az ottani adminisztrátort, Jakócs Jánost; Felsőmihályfalvára Tkácz Ferencot; Mura-községre Balács Jánost; Mikszátra Liprác Ignációt ottani h. plébánosokat nevezte ki.

— Vöröskeresztes kitüntetések. Ferenc Salator főherceg, ő es es ap kir. Felsőgödől át ruhított hatáskörében dr. sipéki Balás Béla zalavárugevei főispánok es hercege, Festetics Taszilóné kórházfen artónak Keszthelyen, a háború alatt a katonai egészségügy körül szerzett kiváló érdemeik elismerésül a Vöröskereszt hadiképményes tisztí díszjelvényét adományozta. A Vöröskereszt hadiképményes II. o. díszjelvényét kaptak dr. sipéki Balás Béla, dr. Halász Miksa dr. Halász Vilmos, öz. Kiszonyi Mihály, dr. Rosenthal Jenő, Sperlach Gezána, továbbá Biaty Alajos Sándor Barcs.

— Ha ráni bízták volna, már vége lenne Ha meg a 9-es hónapokért kérdezi meg valaki, hogy mikor lesz béke, így felelnek:

— Majd ha az egész világot legyőztük!
— Amig élőbenem lesz a földön, már addig verekedni fogunk.

— Kinek kell béke?
Nemkülönbön nyilatkoznak a szék-sfelyhívári honvédek:

— Előbb még Rómába kell érünk!
— A háború végelgyengülésben fog kimulni.
— Majd ha az oroszát megégyeszer megvertük.
— Minek addig a békéről beszélni, amig semleges országok vannak?

— Vagy a pesti vadászokat kell meghallgatni, —ők is pontosan tudják, hogy meddig tart a háború? — A harctereken régóta nem történik semmi... ez már csak átmenet a békéhez.

— Még nem esett el mindenki.
— Mindig tart, amig oly jól berendezkedünk rá, hogy újból megtanuljunk villával enni.
— Bár már látám a végét.
— Miért ne tartson soká? Hisz a férjeknek a háború jeleni a békét és a bék. a háború.

— És ezer tréfás, gunyos, humoros, cinikus megjegyzés. Tudom, hogy egyet sem sznál a megjegyzés, hisz a lelkük hazavágják s minden gondolatuk hazaszáll. De azért mégis jellemzők az ilyen mondások, mert az egyesek érzését árulják el. A magyar baka élését, aki elűt a háború olyan kellemetlenség, amelyről komolyan még csak beszélni sem érdemes.

László Osabrendek, kövesdi Boér Gusztáv né Nagykanizsa, újnapi Elek Géza Nagykanizsa, Gíró Fostóti Mária Sőtör, dr. Glazer Sándor Tapolea, dr. Hanay István Keszthely, Herteleny Ferenc né Tapolea, dr. Ill. Ignác Keszthely, dr. Kovács Vilmos né, dr. Lukovich Gábor Sümeg Mojzer György Keszthely, dr. Plösz Sándor Páca, Róza Vítal zálapítói, Seloltz Károly né Sümeg Szalmay József és Szalmay József né Csáktornya, dr. Zakál Lajos Perlak — A jól megérdemelt kitüntetések megvesztéséről ászinte örömmel okoztak.

— **Kinevezés** A király kinevezte főhadnagykokká a 20. népf. par. nyilvántartásában: újnapi Elek Géza, Janda Károly, Bernard Vilmos, Besztercey György, Gláz József, Briglevics Károly, Ester Ferenc dr., Neuwirth János, Wortmann Samu népf. hadnagykot. — Dr. Mező Ferenc zalaszentp. róti polgári iskolai igazgató, és és kir. tart. zásznagy főhadnaggyá lepett elő — Kayser Miklós 28. h. gy. ezredbeli főhadnagy százados, s a 20. honv. gyalogezredben dr. Haksch Ferenc tart. hadnaggy. eskü rnyai kir. jbró főhadnaggy lett Dr. Kiss Klómer 18 ik gyalogezredbeli hadnaggy, alsólelendvai ögyvéd főhadnaggyá lepett elő ügyszintén Waltersdorfer József. 0. as honvédszázós az Alsólelendvai Vidéki Takarékpénztár könyvelője hadnaggyá.

— **Mathea Elke** síremléke Egy éve múlt, hogy **Mathea Elke**, a játszó gyermek ártatlan életét befejezte. S a bankoló szülők, hogy gyászuknak minél szebb módon adjanak kifejezést s egyuttal szerelőküknek is ártatlan gyermekük iránt — szép síremléket állítottak Elke sírja fölé. Megható jelenetet örökít meg a szürke márványemlék. Egy kis gyermek búsan áll a márványoszlop mellett s kezében horvadtörzst tart. Valóban, alig nyílásban hervadt el a kis reményteljes tin. A kőh. temetőnek ez az első művészi síremléke. Csak a forda elhelyezés körül a művészi határ.

— **Térzene** Tegnap ismét térzene volt a sétateren. Daruloffier ezred s tőrekvése, hogy a zenekar folyton lejátszják, tőkötetes-díjak, s a városnak minél nagyobb élvezetet nyújtson, folyton körülbúzó a mozgatóvalához Katt dirigens vezetésében mindig többet produkál: örömmel érzük őt és művészgárdáját, amint szívvel és lélekkel adják a sűrű közönségnek az igaz művelészet. Csak arra hívjuk fel a közönség figyelmét, a kis gyermekket ne engedje a tő és virágjátékba oly pusztítólag átszani. Vektöre is mindennek meg van a maga hatása. Meg azután nevelni kell már apró korában, hogy mindennek megvan a maga határa. Meg azután nevelni kell már apró korában, hogy minden tő, virágjáték megkülönböztetve ne rongálja s a bakokat se tépdesse.

— **A Hadsegélyező estélye.** Nemes ma gasztos a Hadsegélyező estélye. Kimerítőtlennék kell lennie a pénztárának, hogy ezt a céll elérje, megvalósítsa. Örököl kell megmozgatnia, hogy a közönség fillereit jótékonyágának oltárára hozza. S most június 3-ára tervezett estélyének erkölcsi értékéhez hozzákapcsolja az anyagi sikert olyan művészi szintű estélyt rendez, amint még keveset látott az arena. Gyönyörű Bi-dormayer tánc és hollandi tánc ez a magyaros egybek között amelyeknek terveze

sebe és betanításába Szabó István egész erejét, tudását se terén tanulmányát vívte be. Most csak annyit róla.

— **Mi történik a katonák polgári ruházatával?** A katonasághoz bevonult polgárok ruházatát a bevonuláskor rendszerint a katonai raktárakban helyezték el. Időközben azonban miként a katonák rokkantság folytán házon-betűtek a raktárakban hiába keresztek a polgári ruhákat. Az őriás, ruhahalmazból a legtöbb katoná nem tudja kiválogatni a saját ruháját. Ennek előborban az volt az oka, — hogy a polgári ruha esemőkről a helyi kópoló, — vagy ha északmagyarországi részben voltak a ruhák elraktározva, akkor bizonyos az, hogy az 1914-esos viszálykorban alkalmával a ruhákat visszsa kellett hagyni. Most már sokkal rendszeresebben történik minden és a hadtestparancsnokság által szerint gondoskodás történt az iránt hogy a jövőben egyetlen egy katoná se hagyhassa el a katonaságot polgári ruhazata nélkül.

— **A béke érdekében a legszenvedőbb kötelességünk a IV. hadikölcsönre minél előbb és minél többet jegyezni.**

Előjegyzéseket a helybeli összes pénzintézetek elfogadják.

— **Bírósági kinevezés.** A király Lovass Gyula alsólelendvai, Vogth Albin — dr. Haksch Ferenc csáktornyai aljnásbírákat a VIII. osztályba árástírákká nevezte ki.

— **A Hadsegélyzőknek** A huszadik honvédezd parancsnoksága, amely a Hadsegélyző ötvös munkódésért annyiszor kifejezte hálás elismerését és köszönetét — ma is husz koronát küldött írtványon a Hadsegélyző csapatok plénonadására A Hadsegélyző a nagylelkű adományozói köszönetét mondó világ husz-aszón parancsnokságának.

— **Felmenték az express levelek díját.** A hivatalos lap közli a kereskedelmiügyi miniszter rendeletét az express díj felmentéséről és az express kézbesítésnek a nemzetköz: fogalomba való korlátozásáról. Ezek szerint a beifölly valamint az Ausztriával, Bosznia és Hercegovinával és Németországgal való torgalomban a levélpostai küldemények — postautalványok és pénzintételek express kézbesítésért járó díjat 30 fillérről 60 fillérré emelik fel a csomagok express kézbesítésért járó díjat pedig az eddigi 60 fillér helyett I korában állapítják meg. — Az egyén külfölddel való torgalomban az express kézbesítés további mértékésség szűntel.

— **Kormányrendelet a hivatalos bélyegzők készítéséről.** A hivatalos pesztinyomókkal és bélyegzőkkel elkészíthető viszázesek megállítására érdekében a kormány rendeletet hozott ki, amelynek értelmében olyan pesztinyomót, vagy bélyegzőt, a mely akár polgári, akár más közhatalóság, közhivatal vagy közhitehu személy a minőségének jelzésére szolgál, csak posta útján kézbesített és hivatalos pesztittel ellátott hivatalos írásbeli megrendelésre szabad készíteni, vagy ilyenek készítését elvállalni aki a megrendelésre való jogosultságot a megrendelő közhatalóság közhivatal, vagy közhitehu személy által küllított és hivatalos pesztittel ellátott

írásbeli felhatalmazással igazolja. A kormány büntető szankcióval töltötte meg az ötvös rendeletet.

— **Iskoláink a hadikölcsön érdekében** Sírmai Miksa kir. tanfelügyelő felhívására a vármegyei iskolák vezetői méltatlan lelkesedéssel látnak hozzá, hogy a IV. hadikölcsön ügyet sikerre vigyék. Hazról-házra járva buzditják jegyzésre az embereket; ők maguk igen számottevő összegeket írnak alá; a hadikölcsönbe fektethető iskolai alapok s alapítványok összegében hadikölcsönkötvényt vásárolnak. A tanfelügyelőséghez eddig beérkezett jelentések szerint az így gyűjtött összeg több mint 344.000 K. A gyönyörű eredmény minden dícséretnél szebben beszél.

— **Kik a hadisérültek?** A „Külügy Hadügy” közli. A hadisérültek fogalmáról még mindig a különbözők a felfogások. A hadügyminiszter most a következőképpen állapított rendletek értelmében hadisérültekné csak azokat a tényleges katonai szolgálatra alkalmazott katonai személyeket tekintik, akik a katonai szolgálatuk tartalma alatt és annak teljesítésében közben oly betegséget szereztek, vagy a bevonulásukkor fennálló betegségeik oly mértékben rosszabbodott hogy ezáltal keresetképesességük csökken. A hadisérültekkel hasonló elbírásban részesülnek azok a polgári személyek is, akiket hadi szolgálattalok herendelték vagy akik munkásságukat önként ajánlották fel és szolgálatuk teljesítésében közben keresetképesességük csökkent.

— **Mire jogosít a rokkantak iskolája?** A kereskedelmi miniszter a rokkant katonák jövőének biztosítása érdekében egy igen fontos intézményt létesített. Az ország több helyén az egyes kórházakat megfelelő szakipariskolával kötötték össze, ahol a rokkant katonák gyógykezelése mellett megfelelő ipari kiképzésben is részesültek a katonák. Most aztán a kereskedelmi miniszter kimondta, hogy az ilyen ipariskolák, nevezetesen a budapesti dunabalti, budapesti esaszatfürdői pozsonyi, kaloccai rokkantiskolák elvígészes rendes munkakönyv váltására jogosít. Sőt ha az illető munkakönyv váltó katoná meg igazolja, hogy már két évig gyakorlatilag is képette magát, az esetben rendes iparigazolványt kell kiadni részére.

NYILTTÉR.

Örökre fogadó apát keresek főhadnaggy részére, végkielégítéssel, ki nemességét igazolni tudja, életkor 47 éven felüli legyen.

Ajánlatok „Zala megyei” alatt a kiadóhivatalba kéretnek.

BERLIN

NAGYMOZGÓ SZÍNHÁZBAN

mindennap tartatik előadás a legérdekesebb és a legválogatottabb műsorból van összeállítva. — A „BERLIN” színház agilis igazgatója, hogy az előadásokat még érdekesebbé tegye, egy új modern, a mai korának megfelelő, legújabb szerkezetű vetítógépet szerzett be, mialtal a képeket még sokkal szebb és tisztább kivitelben mutathatja be a n. tisztelt közönségnek. A „BERLIN” mozgószínház előadási nem szorulnak dícséretre. Ezt csak látni kell mindenkinek. — Hiszenük és reméljük, hogy a t. Közönség az igazgatóság fáradságát és áldozatkészségét az előadások tömeges látogatásával fogja honorálni.

Irodalom.

— A pápaválasztás jogtörténete és tételes joga. Irta: *Lukács József*, főgimn. tanár. A vasikos munka a pápaválasztás történeti fejlődésével foglalkozik, amíg az jelen alakjához ért. Mindenkinek érdekes és tanulmányos olvasmány, amely még egyrészt szigorúan tudományos, másrészt könnyed stílusával élvezetes olvasmány. A világtörténelem e jelentős mozzanatának ismerete minden kultúr-ember tudásának szükséges része. A mű ára 4 korona. — Kapható Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében, Nagykanizsán.

— Uj Idők. A világháború leghűbb krónikása, irásban és képen az Uj Idők. A mi érdekes esemény a négy világrész határtersein történik azt mind elénk tárja feleltő szépségű képekben. Érdekesség, művészi művelés és előkelő ízlés jellemzi Herceg Ferenc betűlapját, az Uj Időket, melynek minden száma aktuális közleményeiben, elbeszéléseiben és regényeiben is egyaránt a szépirodalom ápolója — előfizetési ára negyedévre 5 korona. Kiadóhivatal, Budapest, VI. Andrássy-ut 16. sz.

— A „Vasárnapi Ujság” minden száma gazdag tartalommal jelenik meg. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 6 korona. „Világ-krónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság”-kiadóhivatalban (Budapest, IV., Egyetem-utca 4.). Ugyanígy megrendelhető a „Képes Népnap”, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, előlévre 2 korona 40 fillér.

— Az „Élet” szépirodalmi és művészeti hetilap (szerkesztő Andor József) gazdag tartalom, érdekes és aktuális képek egészítik ki. A kitűnő lapot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári-ut 15/e. — Előfizetési ár előlévre 10 kor. Mutatványstípusú készíttettel küldi kiadóhivatal.

ROVAS

Vezércikk

Világháború

a legjobb tájékoztató magyarázattal és térképpel

Közgazdasági rovat

Napihírek

naponkénti szerkezetűi az

AZ UJSÁG

POLITIKAI NAPILAPNAK.

Vasárnaponként két közkezdveltségű mellékletet ad az AZ UJSÁG. Egyik: „Az Asszonyoknak”, a másik a: „A Gyermekeknek.”

Aki a világháborúról és egyáltalában minden eseményről, eseményről, művészetről, irodalomról bőven és megbízhatóan önjött egy kitűnő magyarszerkesztett napilap keretében értesül, irassza elő az AZ UJSÁG-ot.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	32 korona.
Félévre	16 „
Negyedévre	8 „
Egy hónapra	2 K. 80 f.

Megrendelési cím:

AZ UJSÁG KIADÓHIVATALA Budapest, VII., Rákóczi ut 54. szám

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni versenytársainkat. Az eltelenség nem

ÁLL

egyéből, minthogy ne kessünk egy pillanatra sem, hanem soron kívül vegyük iglytyle

A

„Zalai Közlöny” hirdetési rovatát, mert ott határozottan eredményt ér es a magyar hirtető

VILÁG

hirdetéseit itt megtalálja. A hirdető rövid idő alatt meggyőződik az eredményről, annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny” rohamos fejlődését, az pedig világosan jelenti, hogy

AZ

ezen lapban megjelenő minden hirdetésnek kellő haszna van. Szemesnek áll a világvaknak az

ALAMIZSNA!

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legújabb divatu levélpapírokbán
és névjegyekben
Nyomatványok izléses kivitelben jutányos árbán
gyorsan készítettnek.

Tanintézetek részére szükséges cikkek
dús raktára
Jegyzői és egyéb közigazgatási nyomatványok
nagy raktára.

ZALAI KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deáktér 1.
Telefon: 182. — Hirdetéseit díjazás szerint.

Felolvas szerkesztő
Erős Sándor

Főszerkesztő:
Kemény László

Megjelenik hetenként kétszer.
Előfizetési ára: Egy évre 10 kor., félévre 5 korona, negyedévre 3 korona 50 fillér. — Egyes szám ára 12 fillér.

Egy megsavanyodott ünnep.

Az olaszok földnélküli minisztere Barzilai, nem sok dolga ember, mert voltaképpen a meghódítandó tartományok minisztere volna mivel pedig olyanok ezidő szerezint nincsenek, azokkal nem foglalkozhat. Marad neki működési tere az utca. Hogy ott szónokoljon, hogy az egyik városban, hol a másiskban, voltaképpen azért kapja a fizetését. Mert volt valaha ez az ur háboruellenes párti is, akinek miniszterséggel töltötték be a száját, hogy azután megint kinyissa a háboru mellett. A közönséget, az utcát igazgassa a háborura, hirdessen neki győzelmeiket, jövődő nagy hódításokat, hogy valamiképpen az utca háborus hangulata meg ne változzon.

És igéri is az utcának Barzilai mindent, egészen a Bécsbe való diadalmas bevonulásig. Az olasz Adriát, a Balkán egész adriai partvidékét, Albániát és még mindent amit csak lehetett. Később azután kissé elmaradt a nagyhangú ígéretekkel. S Barzilai ur kénytelen volt fordítani egyet a szü-

rőn. Már ujabbán csak azt hirdette az utcának, hogy Olaszország nem támadó, hanem védekező hadjáratot folytat és pedig az osztrák militarizmus ellen.

Pedig hiszen senki sem akarta be-törni. Még területagyobbodást is kaptak volna ingyen, ha békén maradnak. Még nem is kellett volna hadbajonniuk mellettünk csak selegeseeknek kellett volna maradniuk. De az angol és francia pénz dolgozott az országban, utcán sajtóban, parlamentben egyaránt, megcsinálta mesterségesen az ellenünk való gyűlöletet.

S mit nyertek el vele? Azóta sok minden tűz és láz telehadt a citrom hónapban. Hadseregük ott vesztegel, pusztul és sorvadozik, ahová egy év előtt föllállott. Jobban mondva, ameddig akkor a nem védhető területekre beengedték.

A mi haderőnk megállott az első védelmi vonal mellett, amely voltaképpen nem is a fővédelmi vonal, de már ott is megbirta állítani az olaszokat. Egy esztendeig. Tegnapig. De tegnap már — talán, hogy az olaszok mondvasinált esztendő hábo-

rús ünnepségeihez hozzájáruljon — előretört s minfegy negyven kilométeres fronton négy helyen betört s kiverte állásaikból az olaszokat. S annyi katonájukat fogta el, annyi gépfegyverüket s ágyújukat vette el, mint az olasz fronton még sohasem. Most már tehát, ugy látszik, kezd igazza lenni a Barzilai demagóg miniszternek, hogy nem támadó, hanem védekező háborut folytatnak. Amint megmondta ezt már régebben egy ottani vezető tábornokunk: addig eresztjük őket, ameddig akarjuk, a többi pedig azután következik.

Olaszországban tehát csak így ünnepelehetik a maguk „szent” háborujának az egyéves jubileumát. Az ünnepi lakomán nehezen fognak lecsuszni ezek a falatok, mert a torkokon akadnak. Amint, hogy a torkokon akad a diszbeszédök szava is. Keserű ünnepség lesz az esküszögök vigasza. Éppen olyan, amilyent megérdemelték.

Egy történelmi nap.

— Március 27. —

Te szürke napja vágató jelennek
Boesád meg nekem, hogy megénekellek:
Nem lát tebened senki nagy napot,
Minő a többi: erős vagy széles,
Rajta ünnepit senki sem keres
S a multadat szépen elhallgatod.

Ki járna ma elmult idők avarján,
Rég álmotok hamvvedrét fellakarván.
Ki bolygatná meg a históriát?
Kinek volna kedves a sirpenész,
Ha látja, hogy amerre szertenez,
Csak néki nyílik százezer virág?...

Sietve kell lenni minden órát
Mig illattárban dobzódnak a rózsák.
A késő vágy mérgeforrás: esznap:
Ézért pesésés könyv nekünk a mult,
Mert a jelen csak történeti tanul
Az elveket kínáló p-re után.

Róhanjatok csak! Jobb énnekem itten,
Halkan regélő bús sirkertjeidben
Te históriás, nagy, esodás világ!
Hol illatárt hiába keresek,
Óh mert, aki esatón elesett:
Annak virága csak a sírvirág...

Jobb én nekem a mult mezőin járnom,
Hol véres bár minden rög, minden lányom,
Elném mégis örömet elmulat:
Esodás őrész lesz urrá lekemen,
Mit ki nem öl az élvirágó jelen:
A mult iránt egy nagy, szent indulat

Vezess engem ama esodás világba
Szent indulat lángesóvás napvilága,
Mint bálesit a betlehemi fény:
Jövünkben bizni tán ott megtanul
Az én belkém megingathatalanul.
Perlé nagyjaink egykori hitő...

Vezess oda, hol mártírok pihennek,
Hol elzokogni jól esik szívemnek
A hánatot, mi benne összegyűlt:
Az én szívemnek az fáj szertelen,

Hogy e percért tülekedő jelen
Multat soha méltókép nem becsült.

Főlisteneit porba ráncigálja,
Mocsokot szórván felkők lilomara,
Mindnen szent sirt piszkos lábbal tapos:
Tőből esavárja ki a rózsafát,
Neki nem illat, mit a róza ad,
Neki csak a belüledek illatos.

Az árulókból bálvány-istent formál
S azt hirdeti, hogy avult, régi rongynál
Nem egyéb a nagy nevek nimbusza:
Piátus és Kaitás vasjellemek
S mint alkotasmú, egy csak a remek:
Judás-anyagból szabott Krisztusa.

Mult romladékin a jövő így épül,
Mi sem marad a szentegyház köréből,
Feklek, pillérek összetörve mind!
A multa nézni: hazatérés —
Előre csak! Már vissza senki más,
Néhány hagyományos lábbeteg börtint...

Üsenedes magamba-méltással látom,
Hogy nincs nekem a multnál jobb barátom

Egyházi hangverseny.

Noktatlanul szép és tartalmas hangversenyt rendez — mint az alul kösölt műsor mondja — a helybeli kath. főgimn. énekkar. Nem szablonos, közönséges lesz az, hanem művészi a műsor ígéréseiben, s az lesz a kivételében is. Beethoven, Mozart, Filke, Kirma, Seiler — e téren a legnagyobb szereplőnek műveikkel a műsoron. Hatalmas alkotásai gyöngyeit foglalja magában a stombati egyházi hangverseny. *A Hinnus, a Sédai.* a hazafias lelkek imája adja a hangverseny keretét. S ezen belül Mozart koronázási művének *Kyrie-jét* és *Gloriáját* a 12. L. ezred zenekarának kísérete mellett éneklő a főgimn. énekkar. A *Kyrie* fájdalmasan esős, s ezt a raposodikus Gloria mintegy újfajta váltja fel futamirai, — hogy a *Kyrie* irtalmán kérő szövegére, a mindenható erő magasztosságáról beszéljen — onfelelten s diadalmasan. Sorba jönnek azután Diskai József énektudása, Hofrichter Emma és dr. Krátky István hegedűjátéka, Z. Záborszky Zoltán, az Okstr. Magy. Bank helyi intézetének ideális lelke őke, mesteri orgonakíséretével.

Nagy tételek adják a műsor egyes pontjait. Ezeknek nem is kell a reklámdobját megütni. Egy nagy művészi vállalkozás az minden részében, amelyet a szereplők mindannyian sikeresen meg is oldanak. A zenekar megragadó egyöntetűségben bontakozik ki a diszsonanciák látszólagosságából s halljuk minden számmal frazeológiai szépséget, gazdagságot, amelyet a nagyevnű mesterek deheltek bele lelkük öme csodás szülteibe. Kirma, majd a műsoron kívül levő Markar *Credofában* a zenekar titáni erejére, a farkt karlans léptét akkorjába az énekkar esős

S bejárak sok dohos sirtőreget...
S míg mutat tipor a sivar jelen,
A szent napot magam ünnepelem
Melyen egykor — Hákózi született.

Nagy Lajos

Az öreg népfőlkelő verse.

Meddő és semmivel sem bizonyítható az a lélektani állkovetetés, amit olyan sokszor nyomtatnak a háború óta és ami arról szól, hogy a háború eldurvítja az emberek lelkét és hogy az emberölés törvényes szabadsága a legvadabb érzések szabadjára adja a háború részvevőiben. Néznék csak meg a sebesülteket, akik hazakerültek a háborúból kéjjel, boldogsággal oltatnak be az itthon uralkodó békességbe és mohón, mint az éhes ember, hazszólják, évezik a békét, a nyugalmat, a barátságát. Amióta a háború tart, mindennap özönével érkeznek szerkesztőségünkbe levelek a táborból, amelyben mindégilyben van egy kis rígmus, egy kis vers, átomkatonas, kusza írással, amelyekre meglátszik, hogy kérgesen, nekibusult magyar parasztok írják. Ezek a versek csak ritkán beszélnek előretörésről, leginkább az otthon való világról szólnak, az asszonyról, a gyerekről, a háború végeről, amikor majd bé-

szólam rendkívüli legyen, békéltetőleg omlik be. Látszólag különböző uton indul az ének s a zene, de azután csakhamar egységbe jutnak s ez együttesben megkondózik a hit erősségnek lelkesedése, a vallomás átérzése, amelyet hatásosan tör derékben ketté a fontos adagio, hogy ezután ismét az emberi élet-problémák történeti hitelt, fenségessé: iról beszéljen a zene és ének nyelvén.

— *Az Angelus Domini*, tulajdonképen husvét ének. A Megváltó feltámadásának hírüladása az angyal által — ez a tartalma. A zenei alafestés technikájának netorábbja Filke e darabja. Történeti elbeszélés a zene első része, s ennek hangulatát a falfűk színezik. Azután jön az érvedező Alleluja chorális szépségeivel. *A Terra tremuit*, Filke e másik darabja, a zenei alkotások gyöngye. A kifejező tökéletessége e darab ereje. Ezt hallani kell, hogy róla fogalmat alkothasson magának az ember S Diskai? Hofrichter, Krátky, Záborszky? Rólok szólnon az alábbi műsor. Itt látjuk igéretket, jövő referatánkban elmondjuk tökéletes sikerket.

— A nagykanizsai kath. főgimnázium énekkar a 12. L. ezred zenekara. Diskai József hadnagy, (m. k. operai ének-művész.) Hofrichter Emma Z. Záborszky Zoltán, dr. Krátky István közreműködésével a felső templomban szombaton, május 27-én délután 5 órakor Egyházi hangversenyt rendez. Műsor: 1. *Hinnus* Éneklő a főgimn. énekkar. 2. a) *Kyrie*. Mozart C. koronázási miséjéből; b) *Gloria*. Mozart C. koronázási miséjéből; 12. L. ezred zenekarának kísérete mellett éneklő a főgimn. énekkar. 3. *Isten dicsősége*. Beethoven-től. Katonazekar kísérettel éneklő Diskai József hadnagy. 4. *Angelus Domini*. Filkétől. Katonazekar mellett éneklő a főgimn. énekkar. 5. *Largo*. Händeltől. Hegedűn előadják: Hofrichter Emma és dr. Krátky István. Orgonán kíséri: Z. Záborszky Zoltán.

kesség lesz és a gyerekek könnyezve esőklőjek meg hazatérő apjuk kezét. Ezekhez a verstémákhoz hű az alábbi nótá is, a melyet a most bevonuló öreg regutak közül esmált egy derék nyogvenkilenc éves ember. Az öreg népfőlkelő is dalolnak, ha hazatérnek a gyakorlótérrel, még pedig Trieb József népfőlkelőnek ezt a nótáját:

Hi a haza, fegyverbe áll mindenki,
Apa, hi meg a haza véd-ni,
A haremén szembé néz a halállal,
Öreg honvéd együtt harcol tával.

Ha majd egyszer ellentünk legyőztök,
Orszagunkból a vad hordát kiűztök,
Babérkoszorú lesz minden homlokodon,
Visszatérünk esaladunkhoz boldogon.

Hazaérve apa, tin, kezefog,
Mint a két szív boldogságtól feldobog,
Mégzölet a hős honvéd hű párját,
A hős tin megesőklő az anyját.

Leug a zászló minden háznak abiakán,
Ima hangzik édes anya ajkán,
Mégzölet megesőklőja hős fiát,
Huszkó re, mert megvédte hazáját.

borszky Zoltán 6. *Credo*. Kirma ünnepi miséjéből. Katonazekar kíséret mellett éneklő a főgimn. énekkar. 7. *Ave Maria*. Guonodtól. Éneklő Diskai József ének-művész. Orgonán kíséri Z. Záborszky Zoltán, gondokán dr. Lukács József. 8. *Terra tremuit*. Filkétől. Katonazekar kíséret mellett éneklő a főgimn. énekkar 9. *Szedai*. Éneklő a főgimn. énekkar.

Belpő díj 1 korona.

A jövedelmet egy örök lámpára, a vak katonák, a rokkantak s a nagykanizsai hősök emlékére fordítjuk.

Az egyházi hangversenyre városunk közönségét vallás különbség nélkül tisztelettel hívja meg a rendezőség.

Hangverseny az Urániában.

Az Uránia igazgatója Armuth Nánán mindig újabb és újabb meglepetésekben részesíti közönségét. Tegnap és tegnapelőtt nagy művészetet szerzett városunknak. Ot operanékes, mindannyian a M. K. operaház tagjai jött le s hozott magával gazdag műsort. Seák Márta koloratur énekes, Sámson Mária mezzosoprán, Tonoyi Gyula tenorista, Hegedüs Ferenc buffóénekes, Som Harry gordonkaművész, Fleischer Antal karmester zongoraművész, voltak a hangverseny szereplői. A konferenciát Kinyves Jenő töltötte be, aki nagykanizsai színművészeknek és sikereink feljutásával, elmondásával kezvelten s mindenkit érdekelt megnyitót adott. S azután jötték sorra a művészek. Duzadó erő, országos név, művészetesség birtokosai megannyian. Bizonys öntudattal állnak a pedimura. S amit adnak az tehetségük, tudásuk egy-egy morzsája. A közönség pedig megértő gondnal fogadja a műsor minden számát s tomboló lelkesedéssel jutalmazza a művészeket. Az előadást banálítás lenne dicsérni. Minden számban erős, tökéletes, sikeres. Serák Márta egyénisége s éneke egyaránt hódít. Őde, tiszta hangja gyöngyszemként perget trilláiban, staccatoiban. Biztos, tudatos Sámson Mária éneke s megjelenése is varázssal telít mialt — Schubert, Ungeduld... Hűly, Szereném itt hagyji — adott elő. S a közönség elbűvölten hallgatta a tónus, érces, finom s hajlékony éneket, a melyben még alig volt része. Tonoyi Gyula éneken meglát-zott, hogy kedvel énekel, hogy maga is gyönyörködik művészetében. Hangja óde lira, lelköt, leülinszel, esődámatot kelt. Az *Aida* romancot nagy tudással, finom érzéssel, Kurucz János két dalát, Schumann egy műsóját pedig a művészes sziszaltsággal énekelte. Hegedüs Ferenc nagy volt, mint mindig Szerelés, a kritika magasán felül áll. Az ő neve maga a siker, a hatás. Az előadás varázsa énekeiből, művészetéből, alakjából egyformán kiárad. Legjobban esődaltuk azonban Az a, b, és n ne drámai költemény előadásában, amellyel örök emléket emelt magának a közönség szívében. Még Som Harry gordonka játékáról kell megemlékeznünk. Popper Rapszodiáját, Tarantelláját s Rubinstein híres melodiáját játszotta. Játéka érzést dalolt; de egy ra-

adást is elvált volna tőle a házasság után. Fleischer zongora kísérlete minden számban erőssége volt a műsornak.

Ez volt a szerelmi est története

Ennek sikerét tetézte a csőtörtői két hangverseny

(dr. I. J.)

Salamon Ernő honvéd százados temetése.

A 20. honvéd gyalogezred egyik legszimpatikusabb és legvirtezebb századosa, Salamon Ernő a dicsőséges országlegyelőrségi előnyomulás alkalmával ép Lublin megvárosa előtt való napon (Smolicek községben) ellenség golyóitól találva hősi halált halt: 1915. évi július végén. Bajtársai akkor ideiglenesen ellenséges földön temették el. Most a testvéri szeretet lehetővé tette, hogy a magyar föld ideális lelkű rajongója hazai megszentelt földben várhassa a boldog földmúlást.

Közszegen nagy katonai pompával és óriási közönség részvételével történt a temetés. Nagykanizsáról a harterembe küldött ezred és a honvéd pótzászlóalj tisztikara képviseletében 5 tagú tiszti küldöttség (Kovács József t. lelkész, Nagy Zoltán főhadnagy, Klein és Ébrey hadnagyok, Molnár törzserőrmester) vett részt a temetésben. A küldöttség vezetője Kovács József tábori lelkész, az elhunyt lelk. barátja hatalmas koszorút helyezett a síra és a jelenlévők a mely hatást gyakorló gyászbeszédet mondott.

HIREK.

A király ajándéka egy nyolcgyermekes apának. Deutsch János és neje Kerpfi Borbála koronai lakosok, gróf Bathányi Zsigmond eszterláki nagybirtokos uradalmi családait, nyolc fegyverekkel áldotta meg az ég és most mind a nyolc fiuk katoná. A boldog, 65 éves öregember büszkén emlegeti fiait, kik közül kettő az orosz fronton, négy az orosz fronton, egy orosz fogságban van, egy pedig — a legfiatalabb — most van utban a harcok felé. A nyolc közül ezideig csak egy sebesült meg, pedig mind-egyik már a háború kezdetétől a szolgálatban. Deutsch Jánosnak, a búska apának a híre eljutott a király felé is, aki magánkezzeiről 500 koronát folyósított a derék hátszártnak. Deutsch Jánosnak még külön egy saját monogramjával ellátott — zsinórtartó is küldött ajándékba. A király ajándéka a napokban érkezett le a muraszombati főtisztviselői hivatalhoz a vasárnap adják át a derék hátszártnak.

A gelselek hadikölcsöne. Hogy a kis emberek minő áldozatra képesek, hol lelkes vezetőik vannak, kik őket felvilágosítják s irányítják, mutatja Gelse község földműves közönsége. Kik az ottani, derék plébános Krautner Dező lelkész felhívására és buzdítására a hadikölcsönre újabbán közel 100.000

koronát jegyezték az állami hitelszövetkezettel és postahivatalnál.

Több ilyen derék hazafias és lelkes plébánost s ilyen megérett népet hazánkunk.

Hadikölcsön jegyzés a Kereskedelmi bank főkönyvénél. A szorító estig beérkezett jegyzési anyag immár teljesen feldolgoztatván, közölhetjük a bankfőkönyvén a IV. hadikölcsön-jegyzés körüli előtti végeredményét: **K 7,784.050.** — és pedig Nagykanizsán, a város, egyesületek, társulatok, alapok és magánfelek részéről **K 2,214.550.** — a bankfők köztartozó tartozó pénzintézetek részéről **K 426.500.** — A négy hadikölcsönre egyuttvéve, a Kereskedelmi bank végeredményében — **Korona 25.681.150** összegű jegyzést gyűjtött.

A Hadszolgálatosok elöljárói az eszterláki adakozói: Dr. Pihál Viktoré 5 K. A 20 honvéd ezred parancsnoksága a harcokról 20 K. Acs József tanító gyűjtése az ipari-kola I. osztályában 4 K 99 f. — Mely adományokért hála köszönettel fejezi ki a Hadszolgálatosok.

Kitüntetés. Ötletege Kálmán Jenő 48 ik gyalogezredbeli százados az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartásért a Sigillum Laudis-sal tüntette ki.

Az ártalmatlan fagyoszenetek. Szorongó lélekkel várja a földműves gazda az ugynevezett fagyoszenetek elmúlását amikor is évszázados közhit szerint jéges fuvallmak lenyegetik a kenyéradó termést. Orban az utolsó rémnap is elmúlt, ragyogó szép derűvel megcselelve a hozzáfűzött százados rémhívet.

Ez idény a májusi fagyok egyáltalán elmaradtak, vetéseink gyönyörűen állanak s ha Madárdus napja is szerencsésen elmúlt, mely rendszerint nagy esőzéseket szokott hozni, az áldott gabona aratása s a téli kenyér biztosítva van.

Bífi eszredes megnövesült. Bífi eszredes a többszörösen kitüntetett 20. eszredes tartozó eszredes, aki katonáival annyi dicső haditényt vitt végbe, amikor eszredesnek állását vizsgálta combfővét kapott.

A tizenhatalmas honvéd. Neusokára bővebben írunk erről Nemess Ernő könyvéről, a Tizenhatalmas honvédéről. Nemess Ernő könyve Sopronban a Röttig-égnél jelent meg díszes kiállításban s érdekes történeti eseményeket foglal magában a tizenhatalmas honvédéről a háborús szerepeiből. Maróthy őrnagy, ami huzas pótzászlóalj parancsnokunk is bőven szerepel a könyvben. Nemess Ernő a háború kitörésekor elhagyta a veszprémi gimnáziumot s beállt katonának. Az ideális felki író ismeri lapunk közönsége. Aki élvezetes olvasmányt akar, az olvassa el Nemess Ernő könyvet.

Negyvenéves találkozó. Julius elcséjén a budapesti piarista főgimnáziumban negyvenéves találkozó lesz azoknak, akik 1876-ban vették le az intézetben az érettséget. Nagykanizsáról Kovács István bíró megy el a találkozóra, mert ő ebben az évben ott érettségizett Pflüffer Antal és Arányi Béla piarista tanárok élnek még a tanárok közül, akik akkor a nyolcadik osztályban tanítottak. Ugyanakkor a Nagykanizsán nyugalmában levő Farkas József piarista kormányzó is Budapestre tanított az országos nevű intézetben.

Bevonulnak a haragok. Ha valaki egyszer meg fogja írni a magyar haragok történetét, bizonyára nem fog megelégedezni arról a történelmi igazságról, hogy azok korból az édes hangú óriások közül, amelyek István tiszteletére hívják össze a magyar föld népét, nem egynek van harci babérokban dicsősége mulja. Mert a magyar, úgy, amint harci paripájáról levette a nyeret, hogy eke elé foghassa, úgyulból is haragokat ontott: a nyugalmas béke napjaiban, de ha kellett ismét ágyukká változtak a tornyok béke lakói és hűségese támogatóivá váltak a vitéz seregek, mely a magyarok hatalmas Istvánét hívta segítségül, mikor ellenére tört. És így a régi dicső kor újra visszatért. Az ekkor ülő kifogják a harci paripákat és most egy miniszteri rendelet hadba hívja a nélkülözhető haragokat, hogy újult ágyukat öntsenek belőlük. Kibírástól volna amitt főlőlegesen nyugtalankodni a félrak népnek, mert hiszen nem történik más, minthogy a nélkülözhető haragok elmennek fiaink után oda, ahol harci dicsőség terem és a szebb jövő hajnalá hasad elmennek, hogy dicsőséggel, törjenek vissza, elmennek, hogy talán éppen ők röpítsék az ellenség felé azt a gránátot, amely végleges győzelmetek megpecsételi. Mily boldog és büszke lehet majd az a falu, amely felvonathatja temploma tornyába azt a haragot, amely ágyu korában a győzelmet hozta meg!

Hatósági pékműhely? Nem is rossz gondolat, sőt ideális éppen nálunk, hol a pékmesterek egyik-másika valósággal kenyé-keve szorint játszik a közönséggel is. Nem akarunk euttal ismét pékjellemrajz leírásba bocsátkozni, azt a Korona kávéház József nevű főpincére elmondja, ha bemutaja az 50 dekás kenyéret, 80 fillérrért szállít nek egyk szerény igényű pékmesterünk, de kívánatosnak tartanók, ha az illető példásan bűnhődve s a hatósági pékműhely mielőbb megkezdendő működését.

Gombamergészes öt halottal. A somogy megyei Póstelek Községében Likács József 73 éves gazdszembere felesége gombát főzött ebédre. A gomba mérges volt és az egész család megmérgeződött. Vasárnap délelőtt Likács József és unokái közül Virovec József I és II évek és Musza Pál három éves kis fia és Musza Mari kisleány meghaltak. Horváth Margit három éves és Musza Antal hét éves gyermekeket a kaposvári kórházba szállították, a hol tegnapelőtt Horváth Margit is elhunyt. Musza Ferenc 10 éves fia és Likács Józsefné súlyos betegek.

Magyar Kereskedők Lapja — Kormán Alfréd lapja Harminchatodik évfolyam. „Vállalkozók és Iparosok Lapja” melléklettel. Magyarország a legvirtezebb kereskedelmi szakközönsége immár harminchatodik évfolyamába lépett. A „Magyar Kereskedők Lapja” hutenként 3—4 lnyvi terjedelemben jelenik meg. A „Magyar Kereskedők Lapja” üzleti tudósításai előszörű forrásból valók és a legújabb kereskedelmi hírekről főleg a „Magyar Kereskedők Lapja” útján lehet értesülni. A „Magyar Kereskedők Lapja” előfizetési ára rendezes melléklettel együtt egész évre 20 K, félve 10 K, negyedévre 6 K. Előfizetések a kiadóhivatalba: Budapest, V. Sas-utca 13. szám alá intézendők.

BERLIN
NAGYMOZGÓ SZÍNHÁZBA

Minden nap tartatik előadás a legerősebb és a legválogatottabb műsorból van összeállítva. — A „BERLIN” színház igazgatója, hogy az előadásokat meg érdekesebb tegye, egy új modern, a mai kor szemének megfelelő, legújabb szerkezetű vetítőgépet szerzett be, miáltal a képeket meg sokkal szebb és tisztább kivitelben mutathatja be a m. tisztelt közönségnek. A „BERLIN” mozgószínház előadásai nem szorulnak díszre. Ezt csak látni kell mindenkinek. — Hiszünk és reméljük, hogy a t. Közönség az igazgatóság fáradságát és áldozatoságát az előadások tömeges látogatásával meg fogja jutalmazni.

Irodalom.

— A pápaválasztás jogtörténete és tételes joga. Írta: **Lukács József**, főgimn. tanár. A vaskos munka a pápaválasztás történeti fejlődésével foglalkozik, amíg az jelen állkájához ért. Mindenkinek érdekes és tanulmányos olvasmány, amely míg egyrésztől szigorúan tudományos, másrésztől könnyed stílusával élvezetes olvasmány. A világtörténelem a jelentős mozzanatainak ismerete minden kultúremler tudásának szükséges része. A mű ára 4 korona. — Kapható Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében, Nagykanizsán.

— **Uj Idők.** A világháború leghíbb krónikása, irában és képből az Uj Idők. A mi érdekes esemény a négy világrész határterén történik, azt mind szemlélve tárja fel a szöveg képekben. Érdekes, művészi nívóval és előkelő ízlés jellemzi Hareg Ferenc hatilapját, az Uj Időket, melynek minden száma aktuális közleményekben, elbeszélésekben és regényekben is egyaránt a szépirodalom ápolója. — Előfizetési ára negyedévre 5 korona. Kiadóhivatal, Budapest, VI. Andrássy-ut 16. sz.

— A **„Vasárnapi Ujság”** minden száma gazdag tartalommal jelenik meg. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 6 korona. „Világ-krónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. Egyetem-tér 4.). Ugyanígy megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

— Az **„Élet”** szépirodalmi és művészeti hatilapot (szerkesztő Andor József) gazdag tartalom, érdekes és aktuális képek egészítik ki. A kiadó lapot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe Szorkesztősség és kiadóhivatal: Budapest, I. Fehérvári-ut 15/c. — Előfizetési ár félévre 10 kor. Műtatványainkat közzéggel küld a kiadóhivatal.

MILKA
Suchardé
KITÜNŐ ALPESI TEJ-
CSOKOLÁDÉ

ROVÁS

Vezércikk

Világháború

a legjobb tájékoztató magyarázattal és térképpel

Közgazdasági rovat

Napi hírek

naponkénti szemlézések az

AZ UJSÁG

POLITIKAI NAPILAPNAK.

Vasárnaponként két közkeveltségi mellékletet ad az AZ UJSÁG. Egyik: „Az Asszonyok”, a másik: „A Gyermekeknek”.

Aki a világháborúról és egyáltalában minden eseményről, színhásról, művészetről, irodalomról bőven és megbízhatóan óhajt egy kényelmes megismerkedést naplaj keretében értesülni, szívesen olvassa az AZ UJSÁG-ot.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	32 korona.
Félévre	16 "
Negyedévre	8 "
Egy hónapra	2 K. 80 f.

Megrendelési cím:

AZ UJSÁG KIADÓHIVATALA Budapest, VII. Rákóczi ut 54. szám.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalni versenytársainkat. Az élelmesség nem

ÁLL

gygyabból, minthogy ne késsünk egy pillanattig sem, hanem soron kívül vegyük igénybe

A

„Zala Kézlöny” hirdetési rovatát, mert ott határozottan eredményt ér és a magyar hiteltel

VILÁG

hirdetéseit itt megtalálja A hirdető rövid idő alatt meggyőződik az eredményről. — annak határozottan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zala Kézlöny” rohamos fejlődését, ez pedig világosan jellemzi, hogy

AZ

ezzen lapban megjelenő minden hirdetésnek kellő haszna van. Szemesnek áll a világ, vaknak az

ALAMIZSNA!

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legújabb divatu levélpapirokban és névjegyekben Nyomatványok izléses kivitelben jutányos árban gyorsan készítettnek.

Tanintezetek részére szükséges cikkek dús raktára Jegyzői és egyéb közigazgatási nyomtatványok nagy raktára.

ZALAI KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal Deak-tér 1.
Telefon: 182. — Hirdetések árszabás szerint.

Feladványok szerkesztője:
Erdős Sándor

Feladványok szerkesztője:
Kemény László

Megjelenik hetenkint kétszer.
Előfizetési ára: Egy évre 10 kor, félre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 12 fillér.

Katonáink példája.

Nap-nap után sok levelet hoz a posta a harctérről. Néha busát, bánatosat, más-kor, vidámot, örömet gerjesztőt. De legtöbbit arról biztosít bennünket, nyugodtak lehetünk, nyugodtan alhatunk, az ellenség nem fogja taposni hazánkat, nem gyűjti fel többé házunkat, nem hurcolja el jószágunkat s vagyonunkat.

Ók, — a mi dicső hőseink — megmentettek bennünket a háború közvetlen borzalmaiktól: ellenségeinket földre teperve, távolították attól, hogy csak a hajunk szála is meggömbülhessen. Katonáinknak, harcból jövő levelei duzzadnak az erőtl, az akaratlól, az erős elhatározástól, hogy ellenségeinket nem engedik többé lábiaállni, hanem legyűrik, még ha itélet ideig elhúzzák is a háborút. De még másról is szólnak: katonáink tábori lapjai. Tudják a lövészárokban is, hogy most vannak folyamatban az aláírások a IV. hadikölsönre. A népek egyszerű gyermekei, a kismemberek ezrei lázas érdeklődéssel figyelik: mi

történik itthon? Nemcsak figyelik, — többet tesznek: tábori lapjaikon megírják feleségeiknek, jegyezzék le pénzüket a hadikölsönre, de sűrűn érkeznek pénzek — ezek a megtakarított zsoldok — közvetlenül a pénzügyhatóságokhoz a lövészárokból, a hadikölsönre szánya.

Az eddigi hadikölsönöknél is tekintélyes összeg jött ily módon össze, de most a IV. hadikölsönnél minden bizonyítással több millióra fog rugni katonáinknak harctéri jegyzése.

Katonáink tehát nemcsak életükkel és vérével, hanem anyagi erejükkel is hozzájárulnak anyagi erejükkel is hozzájárulnak a győzelem kivívásához.

Nem meglehető példája-e a hazaszeregetnek? Kell-e még ragyogó: b, példákat az itthonmaradottak szemé elé tárni? Kell-e még ezek után biztatnunk valakit is, hogy jegyezzen a hadikölsönből? Megállhat-e bárki is pirulás nélkül a harcból visszatért hős előtt, az előtt, ki sem életét, sem pénzét nem kímélte, mikor a haza létkérdéséről volt szó. Mit felel a hadviselő hősnek

az, aki itthon kényelmesen gyűjtötte tőkét, de nem jegyzett eleget a hadikölsönből? Talán azt a számonkérő lenézést azt a megvetést, amiben méltán lesz része, ha nem jegyzett anyagi erejének megfelelően? Nem, ezt nem lehet, nem szabad senkinek sem várnia, hanem mindazoknak, kik még nem jegyeztek, vagy még nem eleget jegyeztek, példát kell venniük katonáinktól, kik nemcsak hősiességgel küzdenek a harctéren, hanem meg is tudják érteni a haza kérő szavát.

Egyházi hangverseny.

Nem mindennapi sikerrel kell beszámolnunk a szombaton megtartott egyházi hangversenyt illetőleg. A krónikásnak s a kritikusnak csak annyiban nehéz a helyzete, hogy a dicsőre jelző variánsait kell felkeresnie, ha igaz, hű képet akar adni erről a minden tekintetben fényesen sikerült hangversenyről. Erkölcsei és anyagi siker, diadal karöltve jelent meg a felsőtemplomban. Zárt sorokban jött el a Kanizsa intelligens társadalmi valláskülönbség nélkül s a tettével a művészet iránt való lelkesedésnek szép kifejezését adta. Gyönyörűség volt nézni, mint telik meg a templom a szentély korlátáig, s a polgári társas-

A magyar tanító.

Írta: Benedek János.

Muskátlis ablakos, nádfeleles kis ház,
Korhadt kapufője, mit f-futó cifrája,
Nem lehet mondani ópen vityillónak:
Egyszerű, de tiszta: ez a tanító-lak.

És milyen a ház, olyan a gazdája:
Korhadt is, kopott is, a sors rég cibálja.
Ám redős homlokán, gyér fűrti ezüstjén
Ott lobog, ott villog valami derűs fény.

Mint aki tisztában, dolgával, magával.
Becsülettel állja, végzi, amit vállal:
S derengve tekint szét pályája tetőjén:
Mint gyümölcsös kertén az ősi verőfény.

Gondozza hű kertész eseményét folyást,
Nemesíti, oltja, nyesi a vad hajtást:
Ha megerősödnék a zsönge kis ágak:
Hozzanak gyümölcsöt a magyar hazának:

Nem a gyerekes esnyet, sem gyöngye tanulást,
Fenyviti szigorral a hazugot, Judást:

Írta: vasa fene lelki tekelly ellen:
Fiuk! a legfőbb kincs becsület és jellem.

Nemzeti nagy multunk esillagfénye mellett,
Görjessz a szívekbe égő hőnszerelmet:
Hirdeti szent hittel, lángoló ihlettel:
S ha kell: bizonyítja példaadó tettel.

A lövészárokból északon és délen
Rohanna rohanva ki rohog az élen?
„Utanam magyarok!” ó a hátorító,
A hős, a vértanu: a magyar tanító

Együtt neveli ő a lelket, a testet:
Elzárva sugártól a palánta tesped:
Sinylődni fűlek közt unalmas multság:
Ki, ki a szabadság, ott ő a szabadság!

Nyáron, ha a nap tüz: télen ha hull a hó:
Iskola udvarán zajos a hujahó!
Járja a kapusdi, a kifutó, méla:
Fele edző torna, fele vidám tréfa.

Hát még mikor rájuk derül a majális,
Megirigylj kedvük a dalos madár is,

Harsan az induló, zug bug a keseregő,
Fölzeng a magyar dal: „Akkor szép az erdő!”

Nincs a kerek erdő úgy telve levéllel,
Mint a magyar gyermek nótával, mesével:
Csodás rogo-világ ragyog le rajja,
Magyarország annak tündér-koronája.

Korona gyámántja nem tündököl szobba,
Mint az a szent érzés a szívben, a szemben:
Szeme csillogtatja, mit zeng dalos ajka,
A lelke is büszke, hogy ő magyar-fajta.

És küzd az apostol a szegényes sorba,
Ám jelleme tükörén nincs mákszemnyi csorba.
S végig viaskodva másfél emberöltőt:
Érem díszíti az ócska felöltőt.

Meghagyott köpenyeg, csillogó érdempénz,
Az vődi fagy ellen, ennek oda sem néz.
Őt tetre hevíti bensőbb nemes érzet:
Mélieske másoknak csak gyűjti a mézet.

Duna partján büszkén tudományunk háza:
A magyar kultúrát, gaz, aki gyálazza.

dalommal a katonaság is egyesült a részvételben. Az első helyő díjből 574 korona jutott a magasztos előokra. Alig néhány percetől óra után esendült fel a Himnusz. A főgimn. énekkar énekelt. Lágyan, finoman, áhitatosan szállt el a magyar nemzeti imádság minden szava, tökéletes beosztással, intonációval. Erre Mozart C. koronázási miséjének Kyrieje és Glóriája következett. Ez a szám a főgimn. énekkar precíz tudását mutatta be. Volt benne erő, szín, hangszó, értelmes frazirozás — szóval minden, a mi a művészi előadás lényegét alkotója. S a 12. Landwehr ezred zenekar. Darnhofer ezredesnek ez a kedves alkotása s Katt dirigensnek lelke-munkatársai — oly bravúrral, illeszkedéssel adták a kíséretet, hogy az énekkar és a zenekar szoros egységben tevékenykedett meg azt a hatást, — mely a számok befejezése után a hallgatóság sorain áthullámozt s melynek frenetikus kifejezéseit csak a hely-szentsége akadályozta meg. Erre következett Diskai József éneke. A várakozás feszültsége fogadta ezt a számot. Lágyan, selymesen, finom emelkedéssel és tökéletes hangszóval esendült meg Beethoven Isten dicsőisége, amelynek kíséretét finom nánszállal adta a katonazenekar. Sikerét Gounod Ave Mária-jából tökéletessé tette Diskai József s mindenki a dicséret ósztinte szavaival ismerte el művészi erejét, Isten adta tehetőséget, köszöntséget, tudását — sikeres fellépésének eme biztositóit. Külön kell jut megemlékeznünk kiséretéről második számában Z. Záborszky Zoltánról, Hofrichter Emmáról, dr. Krátky Istvánról s dr. Lukács József piarista tanárról — akiről csak azt jegyezzük fel a kritikára, nem cáfolták meg e szerepkömbben sem régi hírnevüket. Händel Largo-jának előadói Hofrichter Emma, dr. Krátky és Z. Záborszky Zoltán a mult sikerét tetézték e számmal is. E darab előadása minden ízében tökéletes és művészi volt s a művészi felfogás és kifejezés dithyrambia zengett ki a hegedűk tonusából s a harmonium választékos kíséretéből egyaránt.

A főgimn. énekkar Filker két darabját. —

Nád egyeteminknek lényöl kupoláit.

A föld kereségén öröme átvilágít

De mi az én szívem édesen átjárja:
Micsodámen pislogó pástorifőnek búsja,
Faluikból, tanyákról, amly ide rzdül
Kozoga iskolák ablakán keresztül.

A magyar néplélek kohója e tűznek,
Oltárát őrzik éber Veszta-szűnek,
Élesztve, szívva, hamvadástól óva:
Ezer áldás a jó magyar tanítóra!

Az új romantika.

Druidó plakátok utcaszerte: itt látható a cinkosai rémfrókna eredeti filmek-n és minden kirakat tele a körletrajongót gonoszoró jól sikerült areképével. Hol van ma már Hinderburg a Kiss Béla mellett? És minden moziiban Kiss Béla és a meztelen, félig rohadtt 13 hullák szuggesztív képét a modern technika vívmányai vetítik a szerdai ifjúság szeméire. Béla-n betyárt és pandurt játszottunk, most

Angelus Domini... Terra tremuit... majd Kirms és Seiler Credo-it adta elő a katonazenekar kíséretével. E daraboknál újítsuk meg a dicséretes elismerés előbbi szavait. A hatalmas alkotások tárgyi tartalma igaz, öntudatos interpretációban bontakozott ki s az ének és zene együttes meglepően adta vissza a drága hagyatékot tartalmazó partitúrák minden kívánságát: semmiben sem maradt adós egyik kar sem.

A Szózat zárta be az egyházi hangversenyt.

Dicsőséges finaléja volt ez az egész műsornak, mely az emelkedett hangulatot a végéig fokozta. S mikor a műsor végével az osztaltan elismerés hangja mellett osztott el a közönség — egyetlen téma maradt meg soká a hangverseny sikere szépsége, igéretének valóra válása.

A főgimn. énekkar így végezte el derekas munkáját vezetőjével, dr. Lukács piarista tanárral az ólén. Emléket emelt e tanévi működésének a szombati hangversenyben.

Tetőzte azt az emléket a vasárnapi zenés diák-műsú, amelyen vármegyénk főispánja Sipeki Balás Béla is-megjelent.

De füzünk ide még valamit. A felső templom önzetlen s urilelkű napszámolai ismét gondjainkba vették az árva templomot. Tisztaság ragyogott mindenütt, friss virág illata szállt ódén a templom oltárairól, értékes, új szőnyeg borult a főoltár számozására s egy kézimunka művészi oltárterítő fedte a főoltárt. Lássunk e jó eszelekedetben érdemet s megörökítésre érdemes, követésre hívó önzetlen szép tettet.

Ezért köteleesség a kritikuskak, hogy dr. Szekeres József-öt, dr. Pihál Viktorné, dr. Pábián-Zsigmondné és Rubint Károlyné nevét ismét emlegesse s jótékonyágát megdicsőítse.

Kritikus

fiaink Kiss Bélát játszanak és Niek Fantomot és kilene új ember, csak hogy régen a betyár valami gonoszat jelentett nekünk, akit üldözni kell. Ma azonban ez ügyes betyár és a tehetséges gyilkos ideál, akit mohó irigységgel szemlél a fogékony gyermek-lélek mezsámbákok bűnös lepedőjén. És a külvárosok minden fölig és egészen züllöttjei a maguk erkölcésének mintegy apotézisát szemlélhetik hatásos muziképeken és ambiciók gyulladnak új lángra és még tévözö gonosz indulat erősödik pozitív gonosztetté, láttán az olyannyira népszerű, dalba foglalt és muzikálmenek megörökített, sikerült tömeggyilkosságoknak. A társadalmi rend és az államt fenntartó erkölcs örei most elgondolkodva szemlélhetik a Kiss Béla dicsőségét mozifilmekről élvező és újságokból olvasó ifjúságot és különösen a közgazgatás munkásai méltáznak el azon, hogy milyen passzív lesz igazgatni ezt a generációt, amely a Kiss Béla filmkésből nyerte erkölcsi impulzusait és ha tetszik, eszálkészi is lehet, hogy példaul az államrendörég még mindig nem vette észre a mozt, ahol most az ő szemelatlára, sőt engedélyével készul a következő tiszteendő bűnügyi statisztikája.

A Hadsegélyző estje.

Junius 3-án fellépnek a Hadsegélyző estjén Budánovich Mária: a m. kir. operaház művésznője (mezzo sopran)

Pallai Anna a m. kir. operaház prima-ballerinája (klaszikus — és modern táncok.)

Kuruc János ze-icszerző saját szerzeményeit éneklí — Budánovichot Záborszky Zoltán kíséri zongorán.

A gazdag műsört a következő számok adják.

1. Lan lwehr ezred zenekara.
2. Magyar tánc. Előadja a két Geisler nővér.
3. Nagy Győző hadnagy, szaval.
4. Hollandi tánc. (Előadja 16 ur-leány.)
5. Kurucz János, zongorázik és énekel.)
6. Biedermayer-tánc (Menuett). Pongor Klári, Ságghy Livia és Schwarz Ilonka adják elő.
7. Budánovich Mária énekel Z. Záborszky Zoltán kíséretével.
8. Pallai Anna klaszikus táncai.
9. Kuruc János dalol.
10. Budánovich Mária. (Záborszky Zoltán kíséretével.)
11. Pallai Anna, modern táncok.

A gazdag műsor nagy élvezetet ígér, a melyhez hasonlóban régen volt része városunk közönségének.

HIREK.

Főispánunk művészdélutánja.

Dr. sipeki Balás Béla, vármegyénk agilis gavallér főispánja és felesége zalai tevékenységük első idején megláták az egyik legborzaltóbb magyar csapat s a tudósvész és legfőbb gondjukat képező anuak gyógyítására otthoni alapítani Zalaegerszegen. Ezt most szanatoriumm akarják kibővíteni a tudósbetg katonák részére. Terrük megalapítására budapesti hajlékukban nagysikerű művész-délután rendeztek a mult szerdán. Közel 300 volt a megjelenetek száma a társadalom legelőkelőbbjéből. A zalaegerszegi szanatorium egy lépéssel közelebb jutott a megvalósuláshoz.

Biff ezredes sebesülése.

Amint a mult számmakban írtuk Biff, a hős ezredes — amlat ezredének állásait vizsgálta oomb lövést kapott. Most arról értesülünk, hogy József főherceg altábornagy a sebesült hős ezredes a kör-

háiban meglátogatta a vele buzamosabb ideig elbuzosított, legfelsőbb elismérésének adván kifejezett Biffl ezredes hadiérdeméért

— A pékmesterek panasza. A hatóság által megszabott kenyérről ellátás gyanúja panaszok van a pékmestereknek, mely ha alaposan meghányuk-vejük némiképen tényleg indokolt is, amennyiben az 52 fillér — tekintve a munkásviszonyokat a fáradtat alig juttat a pékmestereknek valós ísés hasznát.

Ha a hatóság ebből panaszokat meghallgatva új arát szabna meg tényleg méltányos volna, azonban a tehermentes leghelevesebben eselkedne, ha teljesen betiltatná s ezzel az ezután üdött szemérmellen azo- rát végleg megszüntetné.

Helyi hatóságunk méltányosságát s jóviall- ságát ismerve hisszük, hogy e kérdés mihamar vég- ges megoldást fog nyerni.

— A katonazenekar s a színház. Sok szót esett arról nem régebben, hogy a zenészek vá- rosunkba jönnek. A színházi bizottság foglalkozott is az engedély megadásával, de mert zenekart a szin- házi direktor nem hozott volna magával csak zen- gőzrót, no-hogy pártolás hiány a város nyakán marad- ton a szintársulat, mint két éve, az engedélyt nem adta meg. A helybeli katona zenekar pedig, hogy nem vállalkozhatott a színházban való szereplés- nek oka a zenekar nagy mértékben való elfoglalt- sága. A sok próba így is kiméríti a zenekar min- den idejét, a színházi próbák még a rendszer kész- lési időt is elvonják volna derek katonazenész inktól. Darnhofer ezredes aki a különböző hungversenyek- kől annyi örömet s szerez a város közönségének a katonazenekar szereplésével, hol a templomban hol a sétahangversenyeken hol pedig a kávéházi este- ken — kész örömmel adta volna meg ezt az élvezetet is a színházi közönségnek, de a fizikai idő hiánya lehetetlené tette, hogy Kaut dirigens mindig erősebben fejlődő zenekara nekünk a színházban is nyilvánorunkra szolgáljon

— Madarak és fák napja. A nagykau- zsai írt. elemi iskola június 1-én délután 10 órákor Sugár ut. 14. sz. alatti leány iskolájának udvarán ma- darak és fák ünnepe tartja, melyre az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja a tantestület. Alkalmi beszédet Havas Rezső tanító mond. Szavainak: Blankenberg Vilmos, Pauk Magda, Prager József, Liechtenstein Kálmán, Sommer Lujza, Krausz Nándor, Drevén Géza és Kadár István tanulók

— Hős postás. A király az ellenség előtt teljesített kitűnő szolgálatai elismerésül Ferenczy Gyula, a — hadiápostahivatalnál beosztott posta- és távirát-főtisztnek a koronás arany érdemkeresztet adományozta a világségi érdem szalagján

— A vöröskereszt egyet választmányja közgyűlést vasárnap délután 11 órákor tartotta a nagykanizsai Takarékpénztár termében.

A lefolyt és működéséről Gntler Ferenc tit- kár adott alaposan kidolgozott híj- képet melyet a választmány egyhangúlag elfogadott a fardhatatlanul buzgó titkárnak Gntler Ferencnek pedig jegyző- könyvi köszönetet szavazott

— A Pénztárszövetkezetek gyűlése. Zalamegye pénztárszövetkezei vasárnap délután a pénztárszövetkezei köz- pontban Gyében népes értekezletet tartottak a városban díszteremben, melyen Dr. Sipki Balás Béla főispán elnökölt

Horányi képviselő a nagyváradi Biharmegyei Takarékpénztárszövetkezet elnöke a Pénztárszövetkezet köz- pontjának jelentőségét ismertette nagy szakudásával Knortzer György is értékes ismertetést közölt a takarékpénz- társak és az ipar viszonyairól, amelyet nagy és osz- tartatlan lelkeséggel fogadtak Schwarz Zsigmond dr. köztársasági ügyvéd és takarékpénztári ügyész Pro- hászka Ottokár székelyországi ismert indítvá- nyának hírköz- püszkölője volt Erdősi a gyűlésről a pénztárszövetkezetek táviratilag üdvözölték. A gyűlés a központi választmányba Elok Ernő jelölte a zala- megyei pénztárszövetkezet nevében

A tanácskozás gyűlése után este a Központi Szállóban társas vacsora volt gazdag menüvel. Itt számos köszöntő hangzott el. Az első dr. Sipki Balás Béla főispánunk mondotta a legelőbb magyar emberre a királyra. Az izzó hazatitni szeretet és királyhűség szónok: szavait állva hallgattak végig a jelen voltak. S azután minden felé- ra jutott néhány szónoklat. Beszéd dr. Szeghy Károly, Képerjesy György, a nagyváradi kereskedelmi banktióknának fő- nöke, Hargitay Bertalan is értékes köszöntőt mon- dott. S ezzel is meguntatá hogy mind- neképpen hivatali arca, hogy tudásával egy nagyvívó intézet- reprezentánsok. A banketten jök- dnyben sokáig mar- adtak együtt a résztvevők.

— A sütők és husvagók részvénytár- sasága. A listá s az állóhatatok beszerzése körüli nehézségek az ország több városában arra bírták a sütőket és husvagókat, hogy részvénytársasággá ala- kulva közösen szerezze be a gabnát, listet s az állóhatatot s így azt előkézből vásárolva nemcsak ju- tányosabban szerezhetik be, de olcsóbban is adhatják.

Felosztván maguk között a szerepet, egy ré- szük bevásárol, egy részük vág, egy részük pedig ki- mész.

Hasonlóképpen a pékmesterek is feloszlhatják maguk között a szerepet s így egyenlő módon juthat mindnyájára keresetük s a közönség is élelemhez.

— Öt éves hegedűművésze a „Berlin” moziban. A hegedűlő magyar esodagy-nyemek egyik legismertebbje, az 5 éves-ndös Seibreindor- fer Józsefa ma kedden és holnap szerdán Nagyka- nizsán is hallható lesz és pedig a Szarvas-szállóban levő Berlin mozi helyi-egében.

— Két kis leány tűzhála Borzalmas szerencsétlen ég történt Inke községben Pliha Ist- ván inke lakos szombatn feleségével együtt a me- zőre ment dolgozni. Két kis leánykájukat, az öt éves Juliskát és a 3 éves Annát 7 éves fiúcskájával gond- zaitra bízták. A felügyelet nélkül maradt gyermekek a község s élen álló c-öszkanyúhóhoz mentek jár- szani. A két kislány bent a kunyhóban játszott, míg a 7 éves fiú a kunyhó mellett tüzet rakott. Egyszerre a kunyhó oldala meggyuladt. A fiú ijedségében el- szaladt, a két kis leány pedig bengett a kunyhóban.

— Nem lesz Balaton—Mura osztona. Dr. Sipki Balás Béla főispán, balatoni kormánybiz- tos lázas buzgalommal dolgozik, hogy mielőbb ren- dezett állapotokat teremtsen a Balaton környékén.

Az eredeti terv udvalánylag az volt, hogy a Bal- ton felesleges vízeit egy új csatorná keresztül leve- zőzik a Murába. Ezt a tervet azonban most elvetették, mori a szakértők megállapították hogy az áradás mindössze néhány hónapig tart meg s aztán a Bal- ton harmice es-öndőre visszahúzódik régi medrébe. Ideiglenesen kőhányásokkal tartják vissza a part- védőművet később pedig kőhányásokból rendszeres part- védőművet építenek. A kormány az idej me- doroktrási munkákra és gátművekre 8 és félmillió koronát irányzott elő.

— Betöltik a hósi halált halt tanítók állását. A horeiteren hósi halált halt tanítók állásá- nak betöltése gyében a központi minisztérium fölme- rült esetekből folyóan egy határozott újabbon, hogy az állás végleges betöltéséhez elegendő a vesztőjei lajstrom igazolása, valamint a katonai, vagy polgári hatóságoknak a haláláról szóló hivatalos értesítése

— Kevés lesz a gyümölcs. A gyümölcs nemcsak egészségeselel, hanem a szegényebb nép- nek kenyérgótlóul is szolgál. Sajnos, hogy az idej vidékünkön nem számíthatunk oly termésre, amely az emleltet cöl is szolgálja. Alma, körte ugyiszlva semmi sem lesz, a többi gyümölcsünemből is csekély termés ígérkezik, csupán cseresznye meggyből vár- hatunk jobb termést, de ezt is kisebbíteni fogja a fák levélbetezése, mely nem engedi a gyümölcs teljes kifejlődését, hanem idő előtt lebulik.

— Gépészek és fűtők szabadságolása. Most jelent meg a kormányrendelet a gazdasági gé- pészek és fűtők szabadságára vonatkozólag. A gépé- szek felmentésénél mellőlán kell minden hosszadal- mas eljárást, csak a hadbavonult céplőgépeszölöknek igazolni kell gépészi vagy fűtői voltakát a közvetlen parancsok előtt, a felmentés azonnal fogantat- sítattik. Figyelmeztetjük a birtokosokat, hogy gépé- szeiknek fűtőlüknek küldjék meg igazoló irataikat, hogy azok mielőbb felmenthetők legyenek. A gépészek és fűtők felmentése november 30-ig tart.

— A hus ára 1779-ben. Újvidék város levéltárában őrzött régi poros akták között egy ér- dekes és főleg aktuális érzegyzékre akadánk, amely szerint 1779. március 29-én a hus- és zsírféltékát a következő árakon becsatották forgalomba:

Hizalt ökörhus fontja 5 1/2 krajczár.	
tehénhus	5
borjúhus	4
sertésibus	4
szalonna	5
szaggyertya	12
fontól szalonna	8
fontól sertésibus	6

A mai horribilis hus és zsírrak mellett csak a régi jó időkből való árak szinte hihetetlenek ünnek fel, pedig elszárgult, hiteles pecsétes akták tanusítják, hogy ez valamikor valóság volt. Boldog idők!

— Gyászrovat. Hosszu évekig tartó szen- vedés után pénteken elhunyt Szigetváron Kaszler József, Kaszler Miksa nagykanizsai kereskedő édes- apja 82 éves korában. — Temetése vasárnap délu- tani volt.

„BERLIN”

HAOYMOZOÓ SZÍNHÁZBA

mindennap tartatik előadás a legérdekesebb és a legváltozatosabb műsorból van összeállítva. — A „BERLIN” színház agilis igazgatója, hogy az előadásokat még érdekesebbé tegye, egy új modern, a mai kor szaknak megfelelő, legújabb szerkezetű vetítőgépet szerzett be, miáltal a képeket még sokkal szebb és tisztább kivitelben mutathatja be a n. tisztelt közönségnek. A „BERLIN” mozgószínház előadásai nem szorulnak dícsőretre. Kat csak látni kell mindenkinek. — Hiszük és reméljük, hogy a t. Közönség az igazgatóság fáradságát és áldozatkészségét az előadások tömeges látogatásával fogja honorálni.

Irodalom.

— A pápaválasztás jogtörténete és tételes joga. Irta: Lukács József, főgimn. tanár. A vaskos munka a pápaválasztás történeti fejlődésével foglalkozik, amíg az jelen alakjához ért. Mindenkinek érdekes és tanulmányos olvasmány, amely míg egyrészt szigorúan tudományos, másrészt könnyed stílusával élvezetes olvasmány. A világtörténelem e jelentős mozzanatának ismerete minden kultúrember tudásának szükséges része. A mű ára 4 korona. — Kapható Ifj. Wajdits József könyvkereskedésében, Nagykanizsán

— Uj Idők. A világháború legújabb krónikája, irásban és képből az Uj Idők. A mi érdekes esemény a négy világháború történetét az mind előlák látja festői szépségű képekben. Érdekesség, művészi művelés és előkelő illusztráció Horvát Ferenc tollal, az Uj Időköt, melynek minden száma aktuális közleményekben, előszövegekben és regényekben is egyaránt a szépirodalom ápolója — Kiárusítási ára negyedévre 5 korona kiadóhivatalt, Budapest, VI. Andrássy-ut 16. sz.

— A „Vasárnapi Ujság” minden száma gazdag tartalommal jelenik meg. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 6 korona. „Világ-krónika”-val együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivataltól (Budapest, IV. Eötvös-utca 4). Ugyanígy megrendelhető a „Központi Néplap”, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

— Az „Élet” szépirodalmi és művészeti hettalapot (szerkesztő Andor József) gazdag tartalom, érdekes és aktuális képek egészítik ki. A kiadó lapot megleglen ajánljuk olvasniuk figyelembe szerkesztőség és kiadóhivatalt: Budapest, I. Fehérvári-ut 15/e. — Előfizetési ár félévre 10 kor. Mutatványzámmal közzsöggel küld a kiadóhivat.

MILKA

Suchard

KITÜNÖ ALPESI TEJ-
CSOKOLADÉ

ROVÁS

Vezércikk

Világháború

a legjobb tájékoztató magyarázattal és térképpel

Közgazdasági rovat

Napihírek

naponkénti szenzációi az

AZ UJSÁG

POLITIKAI NAPILAPNAK.

Vasárnaponként két közkezdveltségű mellékletet ad az AZ UJSÁG. Egyik: „Az Asszonyoknak”, a másik az: „A Gyermekeknek.

— Aki a világháborúról és egyáltalában minden eseményről, színházról, művészetről, irodalomról bőven és megbízhatóan óhajt egy kiadónban megszerkesztett naplap keretében értesülni, szívese elő az AZ UJSÁG-ot.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 32 korona.
Félévre 16 „
Negyedévre 8 „
Egy hónapra 2 K. 50 f.

Megrendelési cím:

AZ UJSÁG KIADÓHIVATALA Budapest.
VII. Rákóczi ut 54. szám.

SZEMESNEK

kell ma lenni, ha túl akarjuk szárnyalati versenytársainkat. Az élelmesség nem

ÁLL

egyéből, minthogy ne kessünk egy pillanatra sem, hanem soron kívül vegyük iglye

A

„Zalai Közlöny” hirdetési rovatát, mert ott határozatlan erejűnyet ér es a magyar hi. lés

VILÁG

hirdetesen ut megtalálja A hirdető rövid do alatt meggyőződik az eredm. yról. — smák határozatlan

VAKNAK

kell lenni, a ki nem látja a „Zalai Közlöny” cshamos fejlődését ez pedig világosan jel. mzi, hogy

AZ

en laphban megj. lenő minden hirdetésnek gellő haszna van. Szemesnek áll a vil. z. v. l. k. az

ALAMIZSNA!

IFJ. WAJDITS JÓZSEF

KÖNYV-, PAPIR- ÉS IRÓSZERKERESKEDÉSE

Dús raktár legújabb divatu levélpapirokban
és névjegyekben
Nyomatványok izléses kivitelben jutányos árban
gyorsan késztetnek.

Tanintézetek részére szükséges cikkek
dús raktára
Jegyzői és egyéb közigazgatási nyomtatványok
nagy raktára.